ISSN 1725-5163

Úřední věstník C 325

Evropské unie

Svazek 51

České vydání

Informace a oznámení

19. prosince 2008

Oznámení č. Obsah Strana

III *Přípravné akty*

VÝBOR REGIONŮ

76. plenární zasedání ve dnech 8. a 9. října 2008

2008/C 325/01 Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů – Posílení boje proti terorismu: zapojení místních a regionálních orgánů 1

2008/C 325/02 Stanovisko Výboru regionů k tématu – Balíček k nákladní dopravě 6

2008/C 325/03 Stanovisko Výboru regionů – Podpora energie z obnovitelných zdrojů 12

2008/C 325/04 Stanovisko Výboru regionů – Obchodování s emisními povolenkami 19

2008/C 325/05 Stanovisko Výboru regionů – Legislativní návrhy Komise týkající se společné zemědělské politiky po kontrole stavu 28

2008/C 325/06 Stanovisko Výboru regionů – Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě 44

2008/C 325/07 Stanovisko Výboru regionů – Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu 48

2008/C 325/08 Stanovisko Výboru regionů – Barcelonský proces: Unie pro Středomoří – zapojení místních a regionálních orgánů 52

2008/C 325/09 Stanovisko Výboru regionů – Správa a partnerství v regionální politice na úrovni členských států, regionů a projektů 56

2008/C 325/10 Stanovisko Výboru regionů – Průmyslové emise 60

2008/C 325/11 Stanovisko Výboru regionů k tématu – Evropský akční plán pro pracovní mobilitu (2007–2010) 66

CS

Cena:
18 EUR

(Pokračování na následující straně)

Oznámení č.	Obsah (pokračování)	Strana
2008/C 325/12	Stanovisko Výboru regionů – Mediální gramotnost a tvůrčí obsah online	70
2008/C 325/13	Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů – Práva občanů: podpora základních práv a práv vyplývajících z evropského občanství	76
2008/C 325/14	Stanovisko Výboru regionů – Program pro bezpečnější internet (2009–2013)	81
2008/C 325/15	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise – Intenzivní evropská politika sousedství	87

Poznámka pro čtenáře (pokračování na vnitřní straně zadní obálky)

CS

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

76. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 8. A 9. ŘÍJNA 2008

Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů – Posílení boje proti terorismu: zapojení místních a regionálních orgánů

(2008/C 325/01)

VÝBOR REGIONŮ

— rozhodně souhlasí s tím, že celosvětová hrozba terorismu představuje závažnou hrozbu pro demokracii, lidská práva a pro hospodářský a sociální rozvoj na mezinárodní úrovni;

— zdůrazňuje, že místní a regionální orgány sehrají ústřední roli při provádění strategie EU pro boj proti terorismu. Konkrétně budou tyto orgány řídit v členských státech plnění pilíře Předcházení a budoucích iniciativ namířených proti terorismu a radikalizaci;

— uznává význam strategie EU pro boj proti radikalizaci, prováděné společně se strategií EU pro boj proti terorismu, ale vyzdvihuje, že v těchto strategiích musí být vymezen prostor pro jejich provádění na místní úrovni, pro poučení z místních zkušeností a znalostí, stanovení jasných rámců pro zpravodajskou činnost na úrovni komunit a v případě potřeby pro poskytování podpory a prostředků místním orgánům pro realizaci projektů zaměřených proti násilné radikalizaci. Zdůrazňuje, že rozvoj úlohy regionální a místní veřejné správy při předcházení terorismu a násilné radikalizaci by měl být prováděn ve spolupráci s EU a vládami členských států;

— doporučuje, aby byly v členských státech provedeny veřejné konzultace, díky kterým by bylo možné z různých stran nahlédnout na zkušenosti z místní úrovně, na různá pojetí terorismu a na pohnutky, které vedou k extremismu. Členské státy by měly zajistit, aby tyto konzultace umožnily zapojení těch, kdo s orgány místní demokracie obvykle nepřicházejí do styku;

— vítá druhé vzájemné hodnocení plánů pro řešení krizí, které v současnosti provádí Komise; chtěl by však vyzvat Komisi, aby zajistila, že místní a regionální orgány sehrají při vzájemném hodnocení aktivní úlohu;

— vyzývá Unii, aby zajistila, že veškeré protiteroristické politiky přímo zohlední rovnost a lidská práva a že zákroky nevyústí v negativní zážitky pro některé komunity, které by posílily jejich odcizení a motivaci k obrácení se k extremismu.

Zpravodaj: Lord Graham TOPE (UK/ALDE), člen zastupitelstva londýnské městské části Sutton a Metropolitan Police Authority

Odkazy

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Posílení boje proti terorismu

KOM(2007) 649 v konečném znění

Návrh rámcového rozhodnutí Rady, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu

KOM(2007) 650 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Posílení pilíře Předcházení

1. rozhodně souhlasí s tím, že celosvětová hrozba terorismu představuje závažnou hrozbu pro demokracii, lidská práva a pro hospodářský a sociální rozvoj na mezinárodní úrovni;

2. uvědomuje si, že pozornost se nevyhnutelně zaměří na terorismus inspirovaný hnutím Al-Káida a na radikalizaci našich komunit směrem k násilnému extremismu; připomíná však, že mnohé teroristické činy byly spáchány osobami, které se narodily a vyrostly v zemi, kde čin spáchaly, nebo jinde v EU, často v reakci na okolnosti vlastní zemi, kde k útoku došlo, a že za těmito činy nemusí být primárně náboženské pohnutky; VR nicméně uznává, že hrozba terorismu inspirovaného hnutím Al-Káida je velkým problémem, kterému dnešní EU čelí v oblasti bezpečnosti;

3. domnívá se, že boj EU proti terorismu se musí soustředit na dva aspekty: za prvé na přímý boj proti teroristickým aktivitám, za druhé na prevenci. Řetězec příčin, které vedou k teroristickým činům, je třeba přerušit co nejdříve. Zde může být velmi užitečné, aby byly prozkoumány podrobněji příčiny a popudy, které lidi vedou k podpoře a financování teroristických aktivit a k jejich účasti na nich;

4. domnívá se, že nelze podceňovat náboženský aspekt terorismu. Je třeba jasněji rozšířit poselství, že teroristické aktivity nejsou v žádném případě ospravedlnitelné;

5. zastává proto názor, že EU by měla vyvinout iniciativu a podporovat opatření, která mají za cíl zamezit terorismu prostřednictvím dialogu mezi náboženstvími a kulturami;

6. v souvislosti s prevencí terorismu považuje za velmi důležité, aby EU spolupracovala s třetími zeměmi. Pro tuto vnější spolupráci by měly být podporovány posílené strategie týkající se výměny informací, policejní spolupráce praktičtějšího charakteru a spolupráce v celnictví;

7. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány sehrají ústřední roli při provádění strategie EU pro boj proti terorismu. Konkrétně budou tyto jak státní, tak regionální orgány s pravomocemi v oblasti ochrany osob a majetku spolu s partnerskými donucovacími orgány řídit v členských státech plnění pilíře Předcházení a budoucích iniciativ namířených proti terorismu a radikalizaci;

8. poukazuje na výrazné pokroky dosažené v členských státech v oblasti plnění ostatních tří pilířů – Ochrana, Pronásledování a Reakce – od zavedení rámcových předpisů v roce 2002. Dále také vítá návrhy stávající iniciativy na posílení boje proti terorismu, na stanovení právního základu aspektů protiteroristické strategie včetně kriminalizace výcviku a náboru pro terorismus a podněcování ke spáchání teroristických trestných činů, zabraňování teroristům v používání výbušnin a používání informací o cestujících v letecké dopravě při vyšetřováních v rámci prosazování práva, předcházení a kriminalizace financování terorismu a při uznávání nezbytnosti technologického výzkumu a rozvoje pro pomoc při výkonu policejního dohledu za účelem ochrany občanů před teroristickými útoky v celé Unii;

9. konstatuje nicméně, že by EU při posilování boje proti terorismu měla také zvýšit investice do rozvoje pilíře Předcházení, a to ve spolupráci s členskými státy, s donucovacími orgány a s regionálními a místními orgány spolu s bezpečnostními složkami, jež jsou jim podřízeny. Zabránit terorismu a násilnému extremismu se nemůže podařit pouze prostřednictvím legislativních a donucovacích prostředků. Kromě toho represivní opatření samotná nebudou účinná; je zaměřit úsilí na to, aby byla osobám, jež jsou obzvláště náchylné k radikalizaci a k zapojení do terorismu, nabídnuta pozitivní perspektiva a místo ve společnosti;

10. domnívá se, že pro to, abychom mohli terorismu čelit, je zapotřebí mu předcházet a zároveň potírat faktory, jež s ním úzce souvisí a které podporují radikalizaci a mohou vést k teroristickému činu;

11. uvědomuje si, že terorismus má často celosvětovou povahu a v celém světě hledá také zdroje inspirace. Konstatuje však, že dopady terorismu pociťují přímo občané a komunity, a to na vlastní kůži a každý individuálním způsobem. Plánování a podpora násilného extremismu probíhá a je svobodně realizována evropskými občany a rezidenty v našich komunitách,

využívá místních poskytovatelů služeb, místní demokracie a místních obyvatel. Na základě zkušeností z celé EU proto členské státy uznávají nezbytnost důkladně analyzovat důvody a pohnutky, které nutí evropské občany k násilnému extremismu a k zapojení se do hnutí Al-Káida;

12. domnívá se, že boj proti násilné radikalizaci vyžaduje cílenou reakci na místní úrovni. Regionální a místní orgány, které jsou k náchylným skupinám nejblíže, hrají obzvláště důležitou úlohu pro to, aby obyvatelům EU v maximální možné míře zajistily sociální integraci bez jakékoli diskriminace a v ovzduší míru a demokracie;

13. připomíná, že v roce 2003 Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy přijal zvláštní doporučení týkající se úlohy místních orgánů v boji proti terorismu;

Akční plán: úloha místních a regionálních orgánů

14. vítá úsilí vynaložené Evropskou komisí na zaměření pozornosti na pilíř Předcházení protiteroristické strategie a rovněž chystané sdělení zabývající se bojem proti násilné radikalizaci, které má být zveřejněno během roku 2008. Chtěl by však upozornit na to, že pilíř Předcházení představuje velký zásah do kultury protiteroristických agentur a vyžaduje znalosti, zkušenosti a spolupráci místních a regionálních orgánů;

15. souhlasí s iniciativou, kterou přijala Evropské unie, prohlásit rok 2008 Evropským rokem mezikulturního dialogu, neboť jde o mimořádný nástroj podpory aktivní výměny, tolerance a porozumění mezi různými kulturami, civilizacemi a náboženstvími;

16. zdůrazňuje, že rozvoj úlohy regionální a místní veřejné správy při předcházení terorismu a násilné radikalizaci by měl být prováděn ve spolupráci s EU a vládami členských států. Doporučuje proto, aby byl v každém členském státě ve spolupráci s národními vládami, policií (za účasti regionálních složek s výlučnou pravomocí ve věci zajišťování ochrany osob a majetku) a místními komunitami zaveden systém sítí místních a regionálních subjektů, které by podporovaly výměnu osvědčených postupů v oblasti sociální integrace a na profesionální úrovni pomáhaly dozvědět se více o násilném extremismu vyrůstajícím z obcí a městských čtvrtí;

17. doporučuje, aby byly v členských státech provedeny veřejné konzultace, díky kterým by bylo možné z různých stran nahlédnout na zkušenosti z místní úrovně, na různá pojetí terorismu a na pohnutky, které vedou k extremismu. Členské státy by měly zajistit, aby tyto konzultace umožnily zapojení těch, kdo s orgány místní demokracie obvykle nepřicházejí do styku;

18. má v úmyslu kromě tohoto stanoviska ještě podpořit Komisi a koordinátora pro boj proti terorismu při přípravě praktických pokynů a určování osvědčených postupů pro zapojené oblasti a pro partnerské projekty zaměřené proti radikalizaci;

19. doporučuje, aby VR každoročně pořádal akce, které by prostřednictvím výměny zkušeností mezi místními a regionálními orgány na celoevropské úrovni umožnily nabytí strategických znalostí a aby dále rozvíjel zapojení místních orgánů do předcházení terorismu a násilnému terorismu;

Realizace

Učit se ze zkušeností a spolupracovat

20. uznává význam strategie EU pro boj proti radikalizaci, prováděné společně se strategií EU pro boj proti terorismu, ale vyzdvihuje, že v těchto strategiích musí být vymezen prostor pro jejich provádění na místní úrovni, pro poučení z místních zkušeností a znalostí, stanovení jasných rámců pro zpravodajskou činnost na úrovni komunit a v případě potřeby pro poskytování podpory a prostředků místním orgánům pro realizaci projektů zaměřených proti násilné radikalizaci;

21. doporučuje přijmout opatření, jež obsahuje Prümská smlouva o posílení přeshraniční spolupráce v boji proti terorismu;

Zpravodajská činnost na úrovni komunit

22. vyzývá členské státy a policii, aby připravily jasné a bezpečné systémy výměny informací mezi místními a regionálními partnery (včetně místních a regionálních policejních jednotek) a protiteroristickými jednotkami a oddíly pro předcházení násilné radikalizaci;

23. klade důraz na to, že fungující systémy na zajišťování tajných informací musí jasně zohlednit bezpečnostní důsledky, základní občanská práva a ochranu údajů v kontextu výměny veškerých informací mezi místními subjekty a policií. Je nutné, aby občané měli možnost anonymně informovat obecní úřady a policii o možných teroristických útocích;

24. považuje rovněž za podstatné, aby byly stanoveny jasné hranice mezi policií, policejními agenturami a místními orgány co se týče zpravodajské činnosti na úrovni komunit; aby bylo systémově zajištěno, že zapojení nepřinese škodlivé důsledky pro vztahy v rámci komunity, a ujistit o tom místní a regionální partnerské subjekty; aby byly chráněny informační zdroje a aby nepolicejní partnerské subjekty měly dobrovolnou doplňující úlohu;

25. navrhuje, aby Evropská unie připravila hlavní směry na podporu sdílení informací a zajistila robustnost, regulérnost a bezpečnost systémů;

Boj proti radikalizaci

26. vyzývá členské státy, aby podporovaly místní a regionální orgány v navazování užších pracovních vztahů s policií (působící jak na celostátní, tak na regionální úrovni) a s orgány činnými v trestním řízení při realizaci projektů zaměřených proti radikalizaci; a aby projekty byly připravovány a cíleny na základě jasné představy a informací a za využití tajných policejních informací a znalostí a zkušeností získaných na místní a regionální úrovni;

27. navrhuje, že by se měl podporovat mezikulturní dialog a provádět plán sociální integrace na místní úrovni s cílem zabránit radikalizaci a použití násilí;

28. uvědomuje si, že výše prostředků, které poskytnou členské státy, se bude lišit podle stavu zpravodajských služeb a informací. Vyzdvihuje nicméně, že komunity musí být i nadále zapojovány, aby bylo možno kontrolovat účinnost stávajících projektů, vytvářet – v kontextu boje proti terorismu – dlouhodobé vztahy mezi občany, donucovacími orgány a vládami a zohledňovat změny v pohledech na věc a demografický vývoj. Tomu by se také mělo vhodně přizpůsobit zaměření projektů a prostředků;

29. doporučuje, aby členské státy a místní a regionální orgány vyvíjely projekty s komunitami za účelem oslabení ideologie násilného extremismu a na podporu umírněných názorů. Takové projekty by za sebou měly mít podporu v podobě kvalitního profesionálního poradenství a měly by být posuzovány nezávisle, aby byla hodnocena jejich účinnost. Proto VR navrhuje, aby se členské státy spolu s místními a regionálními subjekty společně shodly a identifikovaly vůdce umírněných komunit, kteří by diskreditovali násilné radikály a podporovali přesvědčivé myšlenky jako alternativu myšlenkám extremismu;

30. poukazuje na to, že ke známým hlavním příčinám terorismu patří nespokojenost se společností a pocit bezmoci a vyloučenosti. V dobře fungující demokratické společnosti existuje menší nebezpečí, že teroristické myšlenky a sítě prorazí a rozšíří se; považuje proto za zásadní, aby podpora demokracie a respektování občanských a politických práv tvořily důležitou součást opatření boje proti terorismu;

31. uznává, že terminologie je složitá a citlivá otázka, která po osobách, které řídí protiteroristické iniciativy, vyžaduje hluboké znalosti a důkladné prozkoumání;

32. doporučuje, aby členské státy a regionální orgány podpořily ohrožené místní instituce, jako jsou školy, centra dalšího vzdělávání, univerzity, mešity a náboženské instituce, aby mohly na místě identifikovat činnosti vedoucí k radikalizaci, narušit činnost osoby k ní podněcující a nabídkou zajímavých a pozitivních alternativ podpořit osoby náchylné k radikalizaci v odporu vůči ní;

33. doporučuje, aby členské státy úzce spolupracovaly s vězeňskými a probačními/reintegračními službami za účelem identifikace, narušení činnosti a odstrašení zadržených osob podněcujících k násilné radikalizaci;

34. domnívá se, že realizace takovýchto projektů by měla být na regionální úrovni koordinována s policií a policejními agenturami a monitorována místními a regionálními orgány nebo obdobnými subjekty a o jejím průběhu by měl být zpravován stát, který by jej posuzoval;

35. považuje za nezbytné, aby EU, členské státy a policie na podporu takovýchto projektů rozvíjely sítě EU – jež by zahrnovaly policejní jednotky podřízené regionům s pravomocemi pro ochranu osob a majetku či protiteroristické jednotky – za účelem stanovení osvědčených postupů, vedení, poskytnutí podpory a školení pro odborníky odpovědné za jejich realizaci na místní úrovni;

Občanské zapojení a vůdčí úloha

36. uznává, že zásadní význam pro realizaci strategií předcházení terorismu v členských státech má vůdčí úloha místních a regionálních orgánů;

37. doporučuje, aby místní a regionální orgány pevně vedly komunity k odporu vůči extremismu, a tak zvyšovaly schopnosti komunit bránit se tomuto extremismu. Proto doporučuje, aby orgány:

— prostřednictvím spolupráce se skupinami komunit, partnerstvími a vůdci na vytvoření soudržnosti komunit prokázaly, že místní komunity uznávají společné hodnoty;

— přišly s možnostmi, jak vyvrátit nebo uznat a řešit křivdy, které mohou být důvodem k odcizení a pohnutkou k obrácení se k extremismu;

— účinně řešily zločiny z nenávisti prostřednictvím úzké spolupráce s policií a komunitních podpůrných projektů;

— plnily mediační úlohu komunit při bezpečnostních operacích;

— podporovaly a vedly skupiny a organizace v rámci komunity, které se snaží bojovat proti ideologii násilného extremismu;

38. má za to, že při vytváření důvěry v protiteroristické policejní aktivity a při posilování veřejné podpory protiteroristických operací a zásahů proti násilnému extremismu na národní i místní úrovni má velký význam to, aby byla policejní služba transparentní a aby byla policie za své jednání odpovědná. VR tudíž navrhuje, aby jak členské státy, tak regionální subjekty odpovědné za bezpečnost a ochranu osob a majetku disponující protiteroristickými jednotkami či komandy zvážily způsoby, jak na místní úrovni posílit odpovědnost policie, případně se obrátit na své evropské a mezinárodní partnery pro podporu či za účelem získání nových poznatků;

39. vyzývá Komisi, aby navrhla způsoby, jakými by mohla podpořit členské státy v začleňování protiteroristických aktivit mezi aktivity policie, a zprostředkovala výměnu poznatků mezi členskými státy a v případě potřeby také jednotky;

40. uznává, že je důležité, aby policie při budování důvěry odrážela rozmanitost obyvatelstva, které chrání, a vytvořila pozitivní komunikační kanály mezi policií a veřejností. VR se proto domnívá, že by se na místní úrovni ve všech členských státech měly podpořit pozitivní diskuse na podporu rozmanitosti a rovnosti příležitostí v policejních sborech;

Připravenost na mimořádné události

41. vítá druhé vzájemné hodnocení plánů pro řešení krizí, které v současnosti provádí Komise;

42. chtěl by však vyzvat Komisi, aby zajistila, že místní a regionální orgány sehrají při vzájemném hodnocení aktivní úlohu. Měla by si vzít ponaučení z londýnských bombových útoků z července roku 2005 a urychleně zajistit zavedení jasného rozdělení odpovědnosti a struktury řízení mezi různými agenturami a orgány, jež byly požádány o přípravu pohotovostních plánů a poskytnutí služeb v případě mimořádných událostí;

43. rozhodně podporuje zřízení sítí asociací, které poskytují podporu obětem teroristických útoků, a uznává roli VR při zprostředkovávání získávání poznatků ve všech členských státech;

44. vítá plány na podporu výzkumu a vývoje technologických řešení, jež by pomohly v úsilí policie v celé Unii s cílem chránit občany před teroristickými útoky; vyzývá Unii, aby podporovala technologická řešení v rámci všech čtyřech pilířů, a to včetně cíle učinit z internetu prostředí nepřátelské vůči extremistům, přičemž by se překročila oblast pouze donucovacích aktivit. VR proto vyzývá členské státy, aby poskytly pro takovéto rozvojové projekty patřičné prostředky;

45. vyzývá členské státy, aby vytvořily koordinační mechanismy v souladu s pravomocemi týkajícími se bezpečnosti místních a regionálních orgánů, aby tyto orgány díky svým pravomocem mohly zajišťovat bezpečnost veřejnosti na místech, kde se pohybují davy lidí, především v souvislosti s ochranou proti terorismu prostřednictvím procesů plánování;

46. vyzývá Unii, aby zajistila, že veškeré protiteroristické politiky přímo zohlední rovnost a lidská práva a že zákroky nevyústí v negativní zážitky pro některé komunity, které by posílily jejich odcizení a motivaci k obrácení se k extremismu.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů k tématu – Balíček k nákladní dopravě

(2008/C 325/02)

VÝBOR REGIONŮ

— považuje za nezbytné zlepšit energetickou účinnost díky technologickým inovacím a rozvoji ekologických dopravních alternativ. Doprava by se prostřednictvím internalizace externích nákladů měla zaměřovat na ty druhy dopravy, které jsou nejvíce šetrné k životnímu prostředí a nejvíce energeticky účinné;

— domnívá se, že by měl být pro železniční dopravu v rámci EU zaveden společný pracovní jazyk;

— má za to, že nákladní doprava po železnici se dělí o velkou část železničních linek s osobní dopravou. To může případně omezit kapacitu a spolehlivost obou systémů nejen v městských aglomeracích, ale i v meziregionální dopravě. EU by ve spolupráci s členskými státy měla vyhotovit soupis těchto nedostatků a podílet se na jejich odstranění za současné snahy co nejvíce využít stávající a budoucí železniční infrastrukturu. Z dlouhodobého hlediska by EU a členské státy měly usilovat o to, aby byly vytvořeny oddělené sítě pro nákladní a osobní dopravu, vždy pochopitelně za podmínky, že tomu nebrání nedostatek pozemní plochy, a to v prvé řadě v nejvíce zatížených částech sítě;

— má za to, že plánování městské dopravy, obzvláště s ohledem na systémy doručování zboží, vyžaduje zvláštní péči místních orgánů. Organizaci městské nákladní dopravy je třeba směřovat k větší účinnosti systému, a to jak z environmentálního, tak z ekonomického hlediska,

— domnívá se, že místní a regionální orgány mohou hrát významnou roli v realizaci udržitelné politiky nákladní dopravy rozvojem a zpřístupňováním vnitrozemských přístavů včetně multimodálních infrastruktur;

— má za to, že je nutné zlepšit propojení železniční a námořní dopravou, jelikož v některých oblastech tato řešení stále nejsou účinně sladěna. Podporuje rozvoj logistických iniciativ místními a regionálními samosprávami ve vnitrozemských oblastech prostřednictvím logistických platforem a suchých přístavů, neboť představují základní nástroj pro zlepšení systému celkové distribuce zboží a pro podporu rozvoje a soudržnosti vnitrozemských oblastí.

Zpravodaj: pan José CORREIA (ELS/PT), starosta města Tavira

Odkaz

Sdělení Komise – Program nákladní dopravy EU: Zvýšení účinnosti, integrace a udržitelnosti nákladní dopravy v Evropě

KOM(2007) 606 v konečném znění

Sdělení Komise – Akční plán pro logistiku nákladní dopravy

KOM(2007) 607 v konečném znění

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu Směrem k železniční síti zaměřené na nákladní dopravu

KOM(2007) 608 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úvod

1. Sdělení Komise týkající se nákladní dopravy jsou reakcí na politické otázky prezentované v bílé knize o dopravě z roku 2001 a na přezkum bílé knihy o dopravě v polovině období uskutečněném v roce 2006. V rámci této práce bylo uspořádáno 13 seminářů a konferencí a více než 30 externích akcí a bylo obdrženo téměř 160 písemných příspěvků. Kromě toho bylo Komisi zasláno více než 500 zpráv týkajících se úzkých profilů v oblasti logistiky.

2. Přezkum bílé knihy si všímá změny souvislostí od roku 2001, a konkrétně zrychlováním globalizace výroby, nejistými dodávkami energie, rychlejším tempem globálního oteplování a kontinentálním rozměrem Evropské unie po rozšíření do střední a východní Evropy. S ohledem na tyto změny se navrhuje rozšíření působnosti a nástrojů dopravní politiky tak, aby byly tyto nové výzvy naplněny. Zejména zdůrazňuje potřebu zlepšit účinnost různých druhů dopravy, ať už používaných samostatně, nebo v kombinaci.

Politická doporučení

3. domnívá se, že vzhledem k tomu, jaké směry vyplývají z uvedených studií, zcela jasně se nabízí několik politických opatření, která by měla být provedena, jako např.:

— snížení emisí CO_2 a potažmo přispění k plnění Kjótského protokolu;

— omezení závislosti na fosilních palivech a postupné zavádění paliv z obnovitelných zdrojů;

— zlepšení energetické účinnosti díky technologickým inovacím a rozvoji ekologických dopravních alternativ. To lze činit různými cestami. Doprava by se prostřednictvím internalizace externích nákladů měla zaměřovat na ty druhy dopravy, které jsou pro konkrétní dopravní účel nejvíce šetrné k životnímu prostředí a nejvíce energeticky účinné;

— zvláštní pozornost by měla EU věnovat přepravě nebezpečného zboží. Pokud jde o silniční dopravu, je nutné sladit správní postupy, aby nedocházelo k chybám způsobeným neporozuměním jazyku či složitým právním předpisům v jiných zemích ze strany dopravce. Pokud jde o námořní přepravu nebezpečných věcí, musí EU přezkoumat pravidla upravující podmínky, za kterých je možné sloučit osobní a nákladní přepravu;

— zlepšení technologie železničních systémů, aby ve srovnání s ostatními druhy dopravy neztrácely konkurenceschopnost;

— mezinárodní provozovatelé železniční dopravy narážejí při racionálním a účinném řízení dopravy na četné problémy a překážky. Jedním z problémů je to, že řízení železniční dopravy probíhá v jazyce příslušného členského státu, což provozovatelům vlaků brání v činnosti za hranicemi jejich země. VR se proto domnívá, že by pro železniční dopravu měl být v rámci EU zaveden společný pracovní jazyk, a to po vzoru společného mezinárodního pracovního jazyka v letecké dopravě;

— požadavky na odbornou přípravu strojvůdců se po celé EU liší, stejně jako normy pro bezpečnost a manipulaci s nákladem. Tyto rozdíly jsou problémem pro mezinárodní provozovatele železniční dopravy. Z tohoto důvodu musí dojít k harmonizaci těchto norem v rámci EU;

— rozvoj využívání informačních a komunikačních technologií (IKT) prostřednictvím vývoje tzv. nákladního internetu a se zdokonaleným využíváním satelitních systémů a rádiových pásem;

— do intermodálního dopravního řetězce je zapojeno mnoho subjektů, takže odpovědnost vůči zákazníkům může být neurčitá, což často narušuje spolehlivost, bezpečnost a kvalitu v dopravě. EU hraje důležitou roli při vytváření jasné struktury a jednoznačného rozdělování pravomocí v dopravním systému;

4. a rovněž:

— snížení obtíží při pohybu mezinárodních vlaků, a to jak co se týče překračování hranic, tak pokud jde o technické otázky (rozdílný rozchod kolejí, rozdílné napěťové systémy, rozdílná kritéria pro schvalování mobilního vybavení atd.) a administrativní stránku věci;

— v dlouhodobém horizontu vytvoření sítě zaměřené výhradně na nákladní dopravu, a to s ohledem na vysoké náklady na její realizaci a na základě důkladné analýzy nákladů a přínosů;

— výstavba zelených koridorů, především s cílem snížit cestovní doby a zlepšit kvalitu služeb;

— nákladní doprava po železnici se dělí o velkou část železničních linek s osobní dopravou. To může případně omezit kapacitu a spolehlivost obou systémů nejen v městských aglomeracích, ale i v meziregionální dopravě. Často jsou navzájem v určitém konfliktu, který škodí rozvoji ekologičtějšího dopravního systému s vyšší energetickou účinností. EU by ve spolupráci s členskými státy měla vyhotovit soupis těchto nedostatků a podílet se na jejich odstranění za současné snahy co nejvíce využít stávající a budoucí železniční infrastrukturu. Z dlouhodobého hlediska by EU a členské státy měly usilovat o to, aby byly vytvořeny oddělené sítě pro nákladní a osobní dopravu, vždy pochopitelně za podmínky, že tomu nebrání nedostatek pozemní plochy, a to v prvé řadě v nejvíce zatížených částech sítě;

— zlepšení intermodality za účelem dosažení skutečného zvýšení výkonnosti systémů;

— přezkoumání rozměrů a délky železničních souprav a silničních vozidel s cílem zvýšit přepravní kapacitu a nepoškodit při tom životní prostředí;

5. jakož i:

— zjednodušení námořní přepravy z celního hlediska, zejména mezi přístavy Evropské unie;

— zavedení evropské certifikace strojvedoucích, aby mohli kvalifikovaní strojvedoucí snáze pracovat v jakékoliv zemi Evropské unie a s různými systémy a vybavením;

— pro existenci rovných podmínek hospodářské soutěže je důležitá rovnost před zákonem. Nařízením o době řízení a odpočinku byly v EU harmonizovány příslušné předpisy, nezávisle na zemi, v níž má dopravní podnik sídlo. Možnosti stíhání za porušení nařízení jsou však různé a závisí na tom, zda k porušení došlo v zemi, kde je vozidlo zaregistrováno popř. kde má trvalé bydliště řidič, nebo v jiné zemi. Návrh směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu, který předložila Komise, zahrnuje nepřiměřenou rychlost, řízení vozidla pod vlivem alkoholu, nepoužití bezpečnostních pásů a nezastavení na červenou na křižovatce se světelným signalizačním zařízením. Porušení předpisů o době řízení a odpočinku by mělo být rovněž předmětem přeshraniční spolupráce při vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu;

— plnění pravidel přesnosti, zejména co se týče pravidel UIRR (Mezinárodní unie společností pro kombinovanou dopravu silnice/železnice);

— normy týkající se přenocování strojvůdců v jiné zemi jsou nevýhodné pro provozovatele z okrajových zemí při dálkové mezinárodní železniční přepravě. Pracovní předpisy by tedy měly být změněny tak, aby provozovatelé z okrajových zemí měli v mezinárodní železniční dopravě stejné možnosti jako provozovatelé ze zemí střední Evropy;

— EU by měla zvláště dbát na rostoucí kriminalitu a nebezpečí terorismu, které ohrožují nákladní dopravu na silnicích a na železnici. Měla by být zahájena spolupráce mezi členskými státy, v níž bude EU hrát důležitou roli. Důležitým faktorem pro zvyšování bezpečnosti je výstavba většího počtu bezpečných odpočívadel, hlavně podél sítě TEN-T;

— řešení dopravních zácep formou zřizování výhodnějších tras;

— celkové zlepšení kvality služeb a zavedení kodexu osvědčených postupů pro toto odvětví za účelem posílení důvěry uživatelů;

— je důležité, aby se EU zaměřila na kriminalitu v souvislosti se silniční nákladní dopravou. Existují informace o tom, že pašování a nezákonný prodej zejména tabáku a alkoholu na odpočívadlech podél přepravních tras nejsou zdaleka ojedinělé. Aby byl tento problém pod kontrolou, je zapotřebí mezinárodní spolupráce, kterou by měla iniciovat a koordinovat EU;

— posílení konkurenceschopnosti vnitrozemské vodní dopravy;

— vytvoření sítě vodních cest a přístavů vyhovujících budoucnosti ve spolupráci s decentralizovanými úřady a na základě přístupu s využitím řetězců a sítí;

— podpora inovací ve vnitrozemské vodní dopravě;

— vytvoření bezpečné a udržitelné vnitrozemské vodní dopravy;

Vztahy s místními a regionálními orgány

6. domnívá se, že z dlouhodobého hlediska je nutné vytvořit spolehlivou infrastrukturu železniční dopravy o dostatečné kapacitě, která nebude vytvářet konflikt mezi přepravou zboží a dalšími cíli dopravy či jinými sociálními zájmy a která bude poskytovat podmínky umožňující energeticky účinnou dopravu, která bude v souladu s životním prostředím;

7. domnívá se, že z krátkodobého hlediska je na prvním místě nutné identifikovat a vyřešit problematická místa systému a nedostatek kapacit;

8. má za to, že nákladní doprava, ač nahlížena z pohledu velkých koridorů na celostátní či mezinárodní úrovni, se nikdy nemůže obejít bez příspěvku obcí a regionálních orgánů příslušných k místům, přes která vedou trasy;

9. domnívá se, že městské a regionální plánování za účelem distribuce zboží je zásadní pro vytvoření toku nákladní dopravy, který bude šetřit energii a bude v souladu s životním prostředím. Nová dopravní politika tak musí aktivně počítat se všemi subjekty, které by mohly zvýšit její efektivitu, a zejména s těmi, které mohou díky své blízkosti k obyvatelům řešit problémy na místní úrovni;

10. úsporné a ekologické nákladní dopravy lze dosáhnout především co největším využitím vnitrozemské vodní dopravy. Ta může rovněž ulehčit přetíženým spojením mezi přístavy a vnitrozemím;

11. v intermodálním dopravním systému jsou terminály, překladové stanice a přístavy důležitými součástmi infrastruktury. Jejich plánování a umístění spadá do pravomocí místních a regionálních orgánů. Je důležité, aby města zohlednila jejich budování v rané fázi městského plánování, což předpokládá dlouhodobé a stabilní podmínky městského plánování ze strany EU a národní úrovně;

12. vzhledem k tomu, že přibližně 40 % dopravních prostředků v EU je využíváno k distribuci či k dodávkám služeb nebo zboží a že většina spotřebitelů sídlí ve městech, je nutné rozsáhlý dopravní provoz vznikající v těchto městech řídit. Mělo by se počítat s šířením osvědčených postupů v souvislosti s politikou městské nákladní dopravy;

13. konstatuje, že vytvoření regionálních nebo městských dopravních orgánů, jež vznikají v různých členských státech, může značně pomoci při slaďování požadavků a výsledků. VR poukazuje na to, že je při tom nutné dodržovat zásadu subsidiarity;

14. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají zvýšenou schopnost dialogu s výrobci i s těmi, komu je zboží určeno;

15. zvláštní pozornost je zapotřebí věnovat distribuci služeb a zboží ve městech, protože inteligentní plánování městské logistiky je klíčovým faktorem městské mobility;

16. má za to, že v budoucnosti bude nutné při rozhodování o umístění terminálů, logistických distribučních center a samotných prodejních míst stále více zapojovat místní orgány;

17. podtrhuje, že logistika na regionální úrovni je nová budoucí politika, která se bude rychle rozvíjet; přenos kompetencí v oblasti řízení spojů z centrální úrovně na regionální orgány bude mít zásadní význam; otázka definování velkých mezinárodních koridorů zůstane v kompetenci členských států;

18. domnívá se, že místní orgány mohou svými dobrými městskými politikami značně pomoci zvýšit rychlost železniční dopravy; jedná se o velmi cenný příspěvek;

19. má za to, že pomocné železniční služby, především terminály a seřaďovací nádraží, si zaslouží zvláštní pozornost strukturálních fondů;

20. má za to, že plánování městské dopravy, obzvláště s ohledem na systémy doručování zboží, vyžaduje zvláštní péči místních orgánů. Organizaci městské nákladní dopravy je třeba směřovat k větší účinnosti systému, a to jak z environmentálního, tak z ekonomického hlediska. Za tímto účelem je třeba posilovat ekologickou kvalitu dopravních prostředků a zvyšovat faktory nákladu, což umožní omezit počet cest při stejném množství přepraveného zboží;

21. místní a regionální orgány mohou hrát významnou roli v realizaci udržitelné politiky nákladní dopravy rozvojem a zpřístupňováním vnitrozemských přístavů včetně multimodálních infrastruktur;

22. místní a regionální orgány mohou prováděním politiky územního plánování podporovat vodní dopravu, zejména volbou lokalit pro umístění podniků. Strukturální fondy by měly věnovat zvláštní pozornost pozemkům pro podniky zaměřené na vodní dopravu, plavebním trasám a vnitrozemským přístavům;

Závěry a doporučení

23. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány hrají stále důležitější úlohu v přípravě logistických strategií pro účinné a adekvátní plánování, infrastruktury a koordinaci;

24. upozorňuje na to, že velká část toků nákladní dopravy zatěžuje dopravní sítě ve střední Evropě i tehdy, když cílová destinace dopravy ve střední Evropě neleží. S ohledem na problémy středoevropských dopravních sítí s kapacitou je proto velmi důležité, aby EU podpořila rozvoj os a koridorů, které nebudou zatěžovat sítě resp. přispějí k jejich odlehčení. Koridory v severní Evropě vedoucí z východu na západ jsou příkladem takovýchto spojení a zároveň přispívají k rozvoji příslušných regionů. V budoucí strategii pro oblast Baltského moře, která se nachází ve fázi vypracovávání, se mj. klade důraz na význam dobře fungujících dopravních sítí a multimodálních řešení pro vybudování udržitelného a konkurenceschopného regionu. Je mimořádně důležité, aby EU i nadále poskytovala prostředky na tento typ opatření, např. ze strukturálních fondů nebo zvláštních programů pro jednotlivá odvětví;

25. upozorňuje na to, že lodní nákladní doprava má velký význam pro regiony se zásobami surovin. Zpracovatelský průmysl je závislý na spolehlivých dodávkách po celý rok. V zájmu fungování lodní dopravy i v zimních obdobích by se využívání ledoborců mělo stát prioritou a mělo by být začleněno do programu TEN-T;

26. zastává názor, že by EU při plánování infrastruktury v rámci Evropské unie i mezi EU a sousedními zeměmi a regiony měla uplatňovat integrovaný přístup. Balíček EU k nákladní dopravě by proto měl být koncipován tak, aby byl v souladu s jinými plány dopravy a infrastruktury, které již Evropská unie vypracovala a přijala, např. s programem TEN-T a s mapou mezinárodních dopravních koridorů;

27. připomíná, že v posledních letech mnoho regionů rozvinulo tento typ strategií s cílem odhadnout, jaký bude objem dopravy v blízké budoucnosti, a vyvodit nezbytné závěry. To vyžaduje čím dál tím větší přeshraniční a nadnárodní koordinaci logistických projektů v Evropě. Příkladem tohoto trendu je iniciativa Logistika chemického průmyslu ve střední Evropě, kterou spustila Síť evropských chemických regionů s cílem v dlouhodobém výhledu prostřednictvím koordinované strategie zlepšit celkové podmínky pro výrobní centra chemického průmyslu ve střední a východní Evropě. Dalším příkladem je projekt výstavby železničního koridoru (EU4SeaRail) mezi Baltským, Severním, Středozemním a Černým mořem. Dalšími důležitými příklady dopravních koridorů v severní Evropě jsou Botnický koridor a Severní osa. Důležitá byla také úloha regionů při rozvoji logistických prostorů za účelem komplementarity a přesunů na jiné druhy dopravy, zejména u nákladní dopravy, prostřednictvím optimálního využití jednotlivých druhů dopravy, jako tomu bylo v případě logistické platformy PLAZA v Aragonu a jejího propojení s jinými platformami, jako jsou Eurocentre v Toulouse či různé přístavy na iberském poloostrově;

28. domnívá se, že efektivní doprava v Evropě může významně přispět k hospodářskému růstu. Vyzývá proto Komisi, aby tyto připomínky vzala v potaz při přípravě budoucího přezkumu směrnic týkajících se transevropských sítí v letech 2009–2010 a podporovala prioritně provádění projektů, které již byly schváleny a jako prioritní zahrnuty do uvedené sítě, zejména úseky, na kterých je efektivní nákladní doprava ztížena, např. přeshraniční úseky či úseky vedoucí přes horské oblasti;

Rovněž je důležité vyzdvihnout, že Výbor regionů:

29. vítá úsilí o dosažení pokroku v těchto otázkách, především snahy finského a německého předsednictví;

30. jeho stanovisko k analýze a opatřením navrhovaným ve sděleních, jež tvoří tento balíček k nákladní dopravě, je v zásadě příznivé;

31. doporučuje však, aby se zohlednily otázky týkající se dobrého propojení s místními a regionálními orgány, popsané a vysvětlené v předchozím odstavci;

32. je si vědom toho, že nová účinná politika v oblasti nákladní dopravy se neobejde bez dobré spolupráce všech místních orgánů a regionálních samospráv, a vyzývá proto k udržování dobrých vztahů, k čemuž se sám bude snažit co nejlépe přispět;

33. doporučuje, aby se ještě více pracovalo na tom, aby všechny politické orgány věnovaly více pozornosti této problematice, a to vzhledem k tomu, jaký význam má v rámci HDP a vzhledem k jejím přímým i nepřímým důsledkům pro hospodářství a společnost obecně;

34. přezkum směrnice 96/53 ES se nejeví jako vhodný. Musí se zachovat dostatečná orientace na ekologičtější řešení, tedy na větší počet vlaků spíše než kamionů;

35. upozorňuje na to, že městské aglomerace jsou cílovou stanicí značné části veškeré nákladní dopravy. Plánování rozvozu nákladu po městech a regionech má proto zásadní význam pro energeticky úsporný a ekologický tok nákladní dopravy. Proto je velmi důležité umísťovat překladiště tak, aby vyhovovala celé síti nákladní dopravy. Mezi místní a regionální úrovní a celkovou politikou EU pro logistiku nákladní dopravy tedy musí probíhat dobře fungující koordinace. Výbor má za to, že politiku v oblasti železniční nákladní dopravy je třeba sladit s s akčním plánem pro městskou dopravu;

36. vzhledem k nákladům na energii se inovace v oblasti biopaliv jeví jako nanejvýš důležité, musí však probíhat s ohledem na celkovou stabilitu světové zemědělské produkce, a proto vyzývá Evropskou komisi, aby zintenzívnila výzkum v této oblasti;

37. zasazuje se o liberalizaci veškeré železniční dopravy, ovšem v souladu s pravidly koordinace, jež by respektovala veřejný zájem;

38. považuje za vhodné, aby bylo možné učinit co největší pokrok u tratí vyhrazených pro přepravu zboží;

39. domnívá se, že dopravní sítě by se měly stále více začleňovat do politiky v oblasti logistiky, a to se zapojením místních a regionálních orgánů, přičemž by se měl rozvinout koncept pevninských přístavů se zohledněním známých environmentálních aspektů;

40. má za to, že je nutné zlepšit propojení železniční a námořní dopravou, jelikož v některých oblastech tato řešení stále nejsou účinně sladěna. Podporuje rozvoj logistických iniciativ místními a regionálními samosprávami ve vnitrozemských oblastech prostřednictvím logistických platforem a suchých přístavů, neboť představují základní nástroj pro zlepšení systému celkové distribuce zboží a pro podporu rozvoje a soudržnosti vnitrozemských oblastí;

41. zdůrazňuje nezbytnost výhledové harmonizace technologických prostředků a norem, díky nimž by bylo možné rychle překonat stávající překážky v rozdílnosti sběračů proudu a rozchodu kolejí;

42. je přesvědčen, že Kjótský protokol a jeho důsledky pro dopravní politiku musí mít výraznější dopad na logistiku zboží;

43. domnívá se, že v budoucnosti by ideálně bylo možné projet napříč Evropou po vysokorychlostní železnici, po níž by z Lisabonu bylo možné dojet kamkoliv do Středozemí, Pobaltí či na nové hranice se třetími zeměmi;

44. navrhuje, aby se podrobněji prostudovala možná opatření zaměřená na řešení problematických otázek infrastruktury a stávajících předpisů, aby mohla být poté provedena. Pro rychlejší zjištění těchto problémů a hledání řešení doporučuje zřídit na místní a regionální úrovni sítě pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi specializovanými centry pro logistiku a intermodalitu;

45. domnívá se, že je třeba stanovit dlouhodobé strategie a akční plány pro rozšíření evropských koridorů;

46. podporuje opatření k zajištění neutrality podmínek hospodářské soutěže mezi členskými státy;

47. souhlasí se sladěním a zjednodušením pravidel a předpisů, konkrétně norem pro hmotnosti a rozměry, bezpečnostních předpisů týkajících se zajištění nákladu a odpovědnosti stran, rovnosti před zákonem nezávisle na tom, kde sídlí dopravce, jednotné terminologie v oblasti kontroly provozu a rovněž dovozu ze zemí mimo EU;

48. má za to, že je třeba překonat administrativní překážky a v co nejvyšší možné míře zvýšit oběh dokumentů elektronickou cestou;

49. doporučuje větší výkonnost v dopravě co se týče rozvoje a využívání kapacity každého druhu dopravy a rozvoje a podpory intermodality;

50. doporučuje větší výkonnost v dopravním systému; za tímto účelem by měla být realizována lepší politika v oblasti logistiky, pokud jde o přístavy a terminály;

51. domnívá se, že na internetu by měly být k dispozici informace o lokálních podmínkách a specifikacích přístavů.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Podpora energie z obnovitelných zdrojů

(2008/C 325/03)

VÝBOR REGIONŮ

— si přeje, aby byla zajištěna dostupnost podpůrných opatření pro výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů v jakémkoli měřítku včetně malých zařízení, a je přesvědčen, že v zájmu důslednosti by podporu energie z obnovitelných zdrojů mělo provázet postupné zrušení podpor na výrobu a využití fosilních paliv (s výjimkou případné podpory kombinované výroby tepla a elektřiny v souvislosti s veřejným dálkovým vytápěním), jakož i na výrobu a využití jaderné energie. Výjimka by měla být udělena také v případě, kdy je použito zachycování a ukládání CO_2 za účelem snížení množství oxidu uhličitého vytvořeného využíváním fosilních paliv;

— doporučuje, aby se dbalo na maximální koordinaci mezi hlavními evropskými legislativními akty v těchto oblastech, tedy směrnicí o energetické náročnosti budov, směrnicí o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách, třetím balíčkem pro liberalizaci energetiky a různými součástmi balíčku energie-klima, z toho např. směrnicí o energii z obnovitelných zdrojů;

— vyzývá Komisi, aby upravila článek 4 tak, aby obsahoval zapojení místních a regionálních orgánů do sestavování vnitrostátních akčních plánů, a patřičně tento faktor zohlednila, až bude provádět hodnocení těchto plánů;

— domnívá se, že širší využívání biopaliv v dopravě splní svůj zamýšlený pozitivní účinek pouze v případě, že biopaliva budou vyráběna ze surovin, jejichž získávání nenaruší přirozenou rovnováhu životního prostředí, zásobování potravinami, hospodářskou stabilitu trhu a sociální rovnováhu ve společnosti.

Zpravodajka: paní Paula BAKER (UK/ALDE), členka rady městského obvodu Basingstoke a Deane

Odkaz

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů

KOM(2008) 19 v konečném znění

I. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. vítá směrnici o obnovitelných zdrojích energie, neboť zastává názor, že výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů může snížit emise skleníkových plynů, zvýšit bezpečnost zásobování energií, podpořit rozvoj technologií, zvýšit počet pracovních příležitostí a přispět k regionálnímu rozvoji;

2. ve snaze o dosažení cílů stanovených směrnicí zdůrazňuje klíčovou úlohu vytvoření strategického spojenectví regionálních a místních orgánů umožňujícího v energetice z obnovitelných zdrojů uplatňovat přístup zdola nahoru;

3. naléhavě požaduje právní rámec, který zajistí dlouhodobou stabilitu pro investiční rozhodování, aby se inovační projekty využití obnovitelných zdrojů pomocí široké škály existujících technologií staly konkurenceschopnými vůči konvenčním technologiím;

4. vítá stanovení závazných cílů pro energii z obnovitelných zdrojů. Trvá však na skutečnosti, že pro zajištění rychlého provádění a dosažení konečných cílů je nutné, aby dílčí cíle stanovené v části B přílohy 1 návrhu směrnice byly rovněž závazné; a vybízí místní a regionální orgány, aby se zapojily do diskusí s členskými státy při přípravě vnitrostátních akčních plánů, a zajistily tak odpovídající dohled nad dílčími cíli a vymezení operačních nástrojů, které by měly být přijaty na místní úrovni;

5. důrazně podporuje návrh Komise, aby členské státy vytvořily infrastrukturu pro elektrickou distribuční soustavu tak, aby se přizpůsobila výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů a umožnila jí přednostní přístup do soustavy, avšak zdůrazňuje, že tento přístup musí být umožněn za přiměřené a konkurenční ceny, ať už budou použity garantované výkupní ceny či jiný mechanismus;

6. podobně zdůrazňuje význam infrastruktury pro distribuční soustavu plynu a tepla z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla a zasazuje se o to, aby i tyto druhy energie měly odpovídající přístup k infrastrukturám pro příslušnou distribuční soustavu;

7. domnívá se, že provozovatelé distribuční soustavy by měli provést rozumné úpravy, aby umožnili přístup k obnovitelným zdrojům energie, přičemž náklady s tím spojené by měli nést sami a nepřenášet je na všechny spotřebitele energie;

8. podporuje Evropskou komisi ve výzvě určené národním, regionálním a místním orgánům, aby podporovaly politiku výstavby nízkoenergetických či pasivních budov. I když je potřeba s těmito politikami zacházet odděleně, jsou nutné, zásadně důležité a podstatné pro dosažení cílů směrnice o energii z obnovitelných zdrojů. Výbor doporučuje, aby příslušná ustanovení ve směrnici o energii z obnovitelných zdrojů byla důkladně zvážena při příštím přezkumu směrnice o energetické náročnosti budov. Obecně vzato doporučuje, aby se dbalo na maximální koordinaci mezi hlavními evropskými legislativními akty v těchto oblastech, tedy směrnicí o energetické náročnosti budov, směrnicí o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách, třetím balíčkem pro liberalizaci energetiky a různými součástmi balíčku energie-klima, z toho např. směrnicí o energii z obnovitelných zdrojů. Právě za účelem dosažení závazných národních cílů je třeba věnovat maximální pozornost provádění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů na národní úrovni;

Úloha místních a regionálních orgánů

9. se domnívá, že místní a regionální orgány mají zkušenosti a zavedenou pravomoc k ovlivňování energetické infrastruktury a politik na svém území. Mnohé evropské regiony již přijaly politický závazek, že budou na svém území podporovat energii z obnovitelných zdrojů, stanovily si v této oblasti konkrétní cíle a aktivně usilují o jejich splnění. V současnosti již ovlivňují energetické infrastruktury a politiky díky svému zapojení do územního plánování, regionálního rozvoje a ovlivňováním činnosti jednotlivých občanů, a v mnohých případech napomohly rozvoji využití energie z obnovitelných zdrojů (sluneční, z povrchových zdrojů, z biomasy, vodní a větrné) ve stavebnictví a v dopravě i v jiných oblastech;

10. upozorňuje, že přechod od energie z neobnovitelných zdrojů k energii z obnovitelných zdrojů předpokládá nárůst místní výroby energie v relativně malém měřítku, což také sníží ztráty způsobené přenosem elektřiny na velké vzdálenosti a bude vyžadovat a ovlivňovat činnosti místních a regionálních orgánů;

11. uznává, že činnost místních a regionálních orgánů, jejímž prostřednictvím mohou přispět k dosažení cílů směrnice, zahrnuje zejména tyto oblasti:

— územní plánování (jasné plánování a podmínky rozvoje stanovené orgánem, který funguje jako regulátor a katalyzátor);

— vlastnictví a správa veřejných pozemků a majetku (včetně pouličního osvětlení, bytů, dopravy, veřejných budov, kanceláří a vozových parků);

— poskytování udržitelných přepravních služeb a stanovení alternativních způsobů přepravy (jako jsou např. kola či pronájem elektromobilů);

— poskytování sítí pro vytápění a chlazení pro soukromá obydlí či velké veřejné budovy (bazény, školy, radnice, regionální zastupitelstva atd.);

— regionální rozvoj;

— opatření pro podniky v odvětví energie z obnovitelných zdrojů, včetně dotací a přístupu k finančním prostředkům;

— poskytování dotací a usnadňování přístupu k úvěrům na obnovitelné energie pro jednotlivé domácnosti, veřejné orgány a společnosti;

— komunikace s občany;

— poskytování informací a odborné přípravy (občanům, stavitelům, osobám instalujícím příslušná zařízení a provádějícím opravy, malým a středním podnikům o režimech podpory);

— podporu výzkumu, vývoje a technologických inovací v oblasti energetiky, zvláště pokud jde o energetické úspory, energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů;

12. důrazně vyzývá Evropskou komisi, aby odolala tlaku a nepožadovala po členských státech, aby zřídily jednotné ústřední administrativní orgány, které by se zabývaly využitím a podporou nových zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů;

13. varuje před snahou zpětně na veřejné budovy uplatňovat normy týkající se „přebytků energie“;

14. znovu připomíná zkušenost s vnitrostátními akčními plány energetické účinnosti a vyzývá Komisi, aby přidělila veškeré nutné prostředky (včetně lidských zdrojů) a přijala veškerá nutná opatření (včetně žalob a využití finančních postihů), aby členské státy ve stanoveném termínu předložily kvalitní vnitrostátní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů umožňující dosáhnout cílů směrnice;

15. poukazuje na skutečnost, že místní a regionální orgány mají navíc kontrolu nad významnými rozpočtovými prostředky určenými na veřejné nákupy a k zadávání veřejných zakázek na výrobky a služby spotřebovávající energii; zdůrazňuje, že ve fázi postupného přechodu k Evropě s mnohem výraznějším podílem energie z obnovitelných zdrojů je třeba podporovat významnou úlohu místních a regionálních orgánů při určování podmínek, realizaci inovací a vyjednávání s odvětvím energetiky využívajícím obnovitelných zdrojů;

16. uznává, že činnosti místních a regionálních orgánů zaměřené na snížení celkové poptávky po energii zlepšením energetické účinnosti jsou významným příspěvkem k dosažení cílů směrnice o obnovitelných zdrojích energie;

Vnitrostátní akční plány

17. je přesvědčen, že provádění mnohých činností (např. článku 12), jež budou součástí vnitrostátních akčních plánů, bude příslušet místním a regionálním orgánům; tyto orgány již v této oblasti realizovaly významné akce a tato zkušenost by měla být plně využita v přípravě, provádění a monitorování vnitrostátních akčních plánů;

18. proto vyzývá Komisi, aby upravila článek 4 tak, aby obsahoval zapojení místních a regionálních orgánů do sestavování vnitrostátních akčních plánů, a patřičně tento faktor zohlednila, až bude provádět hodnocení těchto plánů;

19. připomíná zkušenost s vnitrostátními akčními plány energetické účinnosti a vyzývá Evropskou komisi, aby včas zveřejnila pokyny pro přípravu vnitrostátních akčních plánů včetně vzorového plánu. Zapojení místních a regionálních orgánů do přípravy vnitrostátních akčních plánů bude jednoznačně jedním ze stěžejních bodů procesu přípravy vnitrostátních akčních plánů, a to v jakémkoli vzoru, řídícího plánu či jiné formy doporučení, jež Evropská komise k vnitrostátním akčním plánům zveřejní;

Podpůrná opatření

20. vybízí Komisi, aby podnikla kroky k zajištění návaznosti na existující režimy podpory pro energii z obnovitelných zdrojů, např. strukturální fondy, přístup k půjčkám EIB, program Inteligentní energie – Evropa (IEE) v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace, různé programy a iniciativy 7. rámcového programu pro výzkum a plány Komise popsané ve sdělení *Evropský strategický plán pro energetické technologie*, KOM(2007) 723 v konečném znění;

21. si přeje, aby byla zajištěna dostupnost podpůrných opatření pro výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů v jakémkoli měřítku včetně malých zařízení, a je přesvědčen, že v zájmu důslednosti by podporu energie z obnovitelných zdrojů mělo provázet postupné zrušení podpor na výrobu a využití fosilních paliv (s výjimkou případné podpory kombinované výroby tepla a elektřiny v souvislosti s veřejným dálkovým vytápěním), jakož i na výrobu a využití jaderné energie. Výjimka by měla být udělena také v případě, kdy je použito zachycování a ukládání CO_2 za účelem snížení množství oxidu uhličitého vytvořeného využíváním fosilních paliv;

22. si přeje, aby Komise zajistila dostatečnou podporu pro intenzivnější výzkum a vývoj za účelem využití čisté a obnovitelné energie například z větru, vln, přílivu a odlivu a oceánských proudů a uznala její přínos; připomíná, že národní a regionální programy podpory, které nabízejí řešení přizpůsobená vnitrostátní, regionální a místní situaci, prokázaly schopnost úspěšně podporovat energii z obnovitelných zdrojů. Za těchto okolností by národní a regionální programy podpory měly zůstat hlavními nástroji podpory, a to i přesto, že dodatečná podpora z evropské úrovně zůstává žádoucí. Je třeba zabránit jakékoli standardizaci podmínek programů podpory v evropském měřítku;

Záruky původu

23. konstatuje, že návrh Komise na zavedení záruk původu pro elektřinu, vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů v celé EU je v souladu se stanoviskem Výboru regionů Omezení celosvětové změny klimatu ([1]), kde byl vznesen požadavek zavést systém osvědčení „zelené energie“;

([1]) CdR 110/2007 fin.

24. se domnívá, že použití záruk původu rovněž v obchodě a účetnictví je příliš složité, a navrhuje, aby jej Komise znovu zvážila a ujasnila, s cílem zajistit lepší transparentnost a právní jistotu systému. Navrhuje rovněž, aby při této příležitosti Komise věnovala pozornost tomu, aby systém obchodování a komercializace záruk původu nepředstavoval riziko pro provádění a účinnost národních a regionálních programů podpory, a zvážila oddělené osvědčení pro dobrovolný systém obchodování;

25. má za to, že je třeba zohlednit přínos, který představuje mikrovýroba, aby byl tento prvek patřičně uznán a podporován v celkovém energetickém balíčku jednotlivých členských států;

Informace a odborná příprava

26. konstatuje, že výroba, distribuce a využívání energie se rychle mění, a domnívá se, že v nadcházejících letech se proces změny urychlí; proto je třeba zajistit šíření informací a rozšířit poskytování odborné přípravy, aby výrobci, osoby instalující příslušná zařízení a spotřebitelé energie byli přiměřeně obeznámeni s novými technologiemi a změny byly účinné a spravedlivé;

27. podporuje návrh Komise, aby členské státy zajistily přiměřenou informovanost, poskytování poradenství a zavedení akreditačních systémů;

28. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány hrají významnou úlohu ve vzdělávání a odborné přípravě, jsou občany čím dál častěji konzultovány a zvyšují kvalitu v současnosti dostupných informací; budou rovněž přímo zapojeny do provádění pokynů pro kontroly plánování a normy pro nové budovy, proto Výbor žádá plné zapojení místních a regionálních orgánů do rozvoje a provádění koncepcí informovanosti, zlepšování obecného povědomí, přípravy pokynů, poskytování vzdělání a odborné přípravy;

Biopaliva

29. připomíná, že místní a regionální orgány podpořily využívání biopaliv např. shromažďováním použitých kuchyňských olejů k výrobě bionafty pro obecní vozidla, výrobou bioplynu z kalu z čističek vod a jiných biologických odpadů rovněž pro použití v obecních vozidlech a výrobou dřevěných pelet z místní biomasy pocházející z lesů v místní správě a z odpadního dřeva; tyto pelety se využívají především k vytápění, ale také ve spojení s režimy kombinované výroby tepla a elektřiny. Snahy vynaložené v různých evropských regionech na vytvoření „sítí biopaliv" je třeba také posílit. Smyslem těchto sítí je koordinovat výrobu a spotřebu biopaliv na regionální úrovni Za předpokladu udržitelné výroby biopaliv, tzn. při zohlednění všech hospodářských, ekologických a sociálních aspektů, může dojít k rozvoji regionální ekonomiky;

30. je toho názoru, že nejlepší způsob, jak splnit 10 % cíl pro podíl obnovitelných zdrojů energie v dopravním sektoru, je více využívat elektrická vozidla poháněná elektrickou energií vyrobenou z obnovitelných zdrojů;

31. trvá na tom, že biopaliva vyráběná z odpadů, vedlejších produktů a zbytků mají dvojí kladný vliv na změnu klimatu, neboť snižují emise z dopravy a odstraňují materiály z toku odpadů, čímž je dosaženo šetrného nakládání s omezeným zdrojem biomasy. Tato biopaliva nejsou konkurencí pro výrobu potravin;

32. domnívá se, že širší využívání biopaliv v dopravě splní svůj zamýšlený pozitivní účinek pouze v případě, že biopaliva budou vyráběna ze surovin, jejichž získávání nenaruší přirozenou rovnováhu životního prostředí, zásobování potravinami, hospodářskou stabilitu trhu a sociální rovnováhu ve společnosti;

33. upozorňuje, že emise znečišťujících látek, které jsou zdraví škodlivé a jež jsou způsobeny využíváním biopaliv v dopravním sektoru, se liší v závislosti na zdroji. Biopaliva tedy mohou potenciálně přispět jak ke zlepšení, tak ke zhoršení kvality ovzduší, v jejímž řízení hrají místní orgány klíčovou úlohu;

34. vyzývá tedy, aby byl poveden důkladný výzkum emisí výfukových plynů pocházejících z různých biopaliv a aby kromě hodnocení udržitelnosti byly holisticky posouzeny i dopady na kvalitu ovzduší;

35. doporučuje, aby ve vnitrostátních akčních plánech, do jejichž přípravy budou zapojeny místní a regionální orgány, byla uvedena podrobná ustanovení týkající se surovin, ze kterých budou vyráběna biopaliva. Vnitrostátní akční plány by měly zohlednit specifický charakter přírodních zdrojů a zemědělského potenciálu každého členského státu;

36. trvá na tom, že by se měla podporovat biopaliva umožňující podstatné a vyčíslitelné snížení emisí skleníkových plynů;

37. má za to, že celulózová biomasa ([2]) a řasy – pokud jsou slučitelné s ostatními mořskými činnostmi – mohou být shromažďovány při menším zasahování do potravinářského průmyslu a s nižšími nároky na půdní zdroje; přestože jsou metody produkce stále ve fázi vývoje, lze údajně dosáhnout až 90 % úspory emisí skleníkových plynů ([3]). Dále lze rozkladem odpadu vyrábět palivo z bioplynu a současně snižovat emise skleníkových plynů;

38. vyzývá Evropskou komisi, aby dále rozvíjela kritéria environmentální udržitelnosti pro biopaliva definovaná v článku 15 návrhu směrnice. Tato kritéria by zejména měla poskytnout řešení následujících otázek, jež jsou zásadní pro udržitelnost biopaliv obecně:

— otázka vstupů (intenzivní postupy s využitím syntetických hnojiv a pesticidů);

— otázka úspory vody při pěstování;

— využití půdy, jež by mohla být využita k pěstování potravinářských plodin;

([2]) Dřevo (např. vrba, křížený topol, eukalypt), vysoké víceleté trávy (např. americký druh prosa, miscanthus), zbytky zemědělských plodin a komunální organický odpad.

([3]) National Geographic, říjen 2007, a Engineering & Technology, květen 2008.

Navíc po příkladu výše zmíněných regionálních sítí vyzývá Komisi, aby patřičně zohlednila potenciál regionálních výrobních a spotřebitelských řetězců;

39. žádá důkladné hodnocení udržitelnosti biopaliv odpovídající úrovni technologických změn a změnu minimální úrovně úspor emisí skleníkových plynů s ohledem na vývoj technologií;

40. je přesvědčen, že kritéria udržitelnosti je třeba uplatnit na biopaliva vyráběná v EU i mimo EU, aby si občané věřili při nákupním rozhodování a důvěřovali projektům, které realizují jejich místní orgány;

41. poukazuje na to, že biopaliva musejí být vyráběna udržitelným způsobem a s co nejmenší zátěží klimatu. V žádném případě nesmí být vykáceny souvisle porostlé lesní plochy za účelem získání prostoru pro pěstování energetických rostlin, které fakticky vážou méně oxidu uhličitého.

II. **DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**

Pozměňovací návrh 1

čl. 3 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát zajistí, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů v dopravě v roce 2020 byl alespoň 10 % konečné spotřeby energie v dopravě v uvedeném členském státě.	Každý členský stát zajistí, aby podíl energie z obnovitelných zdrojů v dopravě v roce 2020 byl alespoň 10 % konečné spotřeby energie v dopravě v uvedeném členském státě. Tato energie může být vyráběna pouze ze surovin, jejichž získávání nenaruší přirozenou rovnováhu životního prostředí a hospodářskou stabilitu trhu v jednotlivých členských státech.
Při výpočtu celkové energie spotřebované v dopravě se pro účely prvního pododstavce nezohledňují jiné ropné produkty než benzin a motorová nafta.	Při výpočtu celkové energie spotřebované v dopravě se pro účely prvního pododstavce nezohledňují jiné ropné produkty než benzin a motorová nafta.

Odůvodnění

Výrobní metody pro biopaliva nabízející vysoké úspory emisí skleníkových plynů jsou stále ve fázi vývoje. Stanovit cíl v tomto stadiu s sebou nese riziko, že dojde k narušení globálního trhu potravinářských výrobků.

Pozměňovací návrh 2

čl. 4 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát přijme vnitrostátní akční plán.	~~Po konzultaci s nižšími než státními úrovněmi vlád kk~~Každý členský stát přijme vnitrostátní akční plán na základě akčního plánu pro energetiku vypracovaného na místní a regionální úrovni a koordinovaného s regionální politikou a politikou využívání půdy. Členské státy budou již v rané fázi aktivně konzultovat a zapojovat regionální a místní orgány do přípravy vnitrostátních akčních plánů.
Vnitrostátní akční plán stanoví cíle členských států pro podíly energie z obnovitelných zdrojů v dopravě, při výrobě elektřiny, vytápění a chlazení v roce 2020 a vhodná opatření, která je třeba přijmout k dosažení těchto cílů, včetně vnitrostátních politik pro rozvoj stávajících zdrojů biomasy a mobilizaci nových zdrojů biomasy pro různá využití, a opatření, která je třeba přijmout ke splnění požadavků článků 12 až 17.	Vnitrostátní akční plán stanoví cíle členských států pro podíly energie z obnovitelných zdrojů v dopravě, při výrobě elektřiny, vytápění a chlazení v roce 2020 a vhodná opatření, která je třeba přijmout k dosažení těchto cílů, včetně využití ekologických veřejných zakázek zavedením ekologických kritérií, jež podporují využití obnovitelných zdrojů energie při nákupu energetických služeb orgány veřejné správy, a využití vnitrostátních politik pro rozvoj stávajících zdrojů biomasy a mobilizaci nových zdrojů biomasy pro různá využití, a opatření, která je třeba přijmout ke splnění požadavků článků 12 až 17.

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že provádění mnohých činností obsažených ve vnitrostátních akčních plánech bude příslušet místním a regionálním orgánům, je věcí zásadní důležitosti, aby byly zapojeny do přípravy vnitrostátních akčních plánů.

25 členských států schválilo v rámci strategie šíření environmentálních technologií (ETAP) vnitrostátní akční plány pro ekologické veřejné zakázky (Itálie tento plán schválila meziministerským nařízením (Decreto Interministeriale) ze dne 11. dubna 2008). Ekologické veřejné zakázky je nutné využívat za účelem zavádění ekologických kritérií (týkajících se využití obnovitelných zdrojů energie) při veřejných dodávkách energetických služeb.

Návrh směrnice v současné podobě odkazuje na kladnou roli místních a regionálních orgánů pouze v omezené míře (v čl. 12 odst. 1 písm. a, odst. 3 a 7). Přestože je pochopitelné, že argumentem Komise je preferovat dosažení cíle bez ovlivňování způsobů, které si členské státy mohou k jeho dosažení vybrat, tento pozměňovací návrh může pomoci zvýšit viditelnost a uznat pravomoci místní a regionální samosprávy a hlavně povzbudit národní orgány, aby je aktivně zapojily do přípravy a provádění vnitrostátních akčních plánů.

Pozměňovací návrh 3

čl. 12 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy požadují, aby místní a regionální administrativní orgány při projektování, navrhování, výstavbě a rekonstrukci průmyslových a rezidenčních oblastí zvážily instalaci zařízení a systémů pro využívání vytápění, chlazení a elektřiny z obnovitelných zdrojů a pro dálkové vytápění a chlazení.	Členské státy požadují, aby místní a regionální administrativní orgány při projektování, navrhování, výstavbě a rekonstrukci průmyslových, obchodních, kancelářských a rezidenčních oblastí zvážily instalaci zařízení a systémů pro využívání vytápění, chlazení a elektřiny z obnovitelných zdrojů a pro dálkové vytápění a chlazení.

Pozměňovací návrh 4

čl. 13 odst.1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy zajistí, aby informace ohledně opatření podpory byly přístupné spotřebitelům, stavebním firmám a subjektům zajišťujícím instalaci, architektům a dodavatelům zařízení a systémů pro vytápění, chlazení a výrobu elektřiny a vozidel, ve kterých lze použít směsi bohaté na biopaliva nebo čistá biopaliva.	Členské státy zajistí, aby informace ohledně opatření podpory byly prostřednictvím zapojení místních a regionálních orgánů přístupné spotřebitelům, stavebním firmám a subjektům zajišťujícím instalaci, architektům a dodavatelům zařízení a systémů pro vytápění, chlazení a výrobu elektřiny a vozidel, ve kterých lze použít směsi bohaté na biopaliva nebo čistá biopaliva.

Odůvodnění

Místní orgány musí mít při vzdělávacích a informačních aktivitách týkajících se šíření obnovitelných zdrojů energie důležitou roli, aby se zajistilo dosažení cílů stanovených programem 20-20-20.

Pozměňovací návrh 5

čl. 13 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy vytvoří pokyny pro projektanty a architekty, aby mohli při plánování, projektování, výstavbě a renovaci průmyslových anebo obytných oblastí řádně posoudit využití energie z obnovitelných zdrojů a dálkového vytápění a chlazení.	Členské státy vytvoří prostřednictvím zapojení místních a regionálních orgánů pokyny pro projektanty a architekty, aby mohli při plánování, projektování, výstavbě a renovaci průmyslových anebo obytných oblastí řádně posoudit využití energie z obnovitelných zdrojů a dálkového vytápění a chlazení.

Odůvodnění

Místní orgány musí mít při vzdělávacích a informačních aktivitách týkajících se šíření obnovitelných zdrojů energie důležitou roli, aby se zajistilo dosažení cílů stanovených programem 20-20-20.

Pozměňovací návrh 6

čl. 14a

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Aniž je dotčeno zachování spolehlivosti a bezpečnosti distribuční soustavy, členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových a distribučních soustav na svém území zaručili, že plyn vyrobený z obnovitelných zdrojů energie a odpadní teplo získají za přiměřených podmínek přednostní přístup do příslušných soustav.

Odůvodnění

Plyn (bioplyn) a teplo vyrobené z obnovitelných zdrojů energie by určitě měly mít přístup do příslušných soustav. Využívání odpadního tepla z průmyslové výroby, spalování odpadu atd. představuje velmi účinný způsob, jak uspořit primární energii.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Obchodování s emisními povolenkami

(2008/C 325/04)

VÝBOR REGIONŮ

— vyzývá Komisi, aby urychlila schvalování právních předpisů, pokud jde o začlenění letectví do ETS, a co nejdříve zapojila do ETS odvětví námořní dopravy;

— obává se, že směrnice nepředstavuje nástroj pobízející ke snižování emisí skleníkových plynů v odvětví nakládání s odpady, což je zvlášť kritické odvětví jak z hlediska emisí, tak z hlediska hospodaření s půdou;

— doporučuje, aby členské státy přidělily alespoň 30 % příjmů z obchodování s povolenkami formou dražby regionálním a místním orgánům, a tak podpořily využití obnovitelných energií a energetické účinnosti v konečné spotřebě s cílem splnit závazek Společenství do roku 2020 využívat 20 % obnovitelných energií a zvýšit do roku 2020 energetickou účinnost o 20 %; a dále podpořily opatření na snížení skleníkových plynů v odvětvích nespadajících do ETS, zejména v odvětví dopravy a v odvětví nakládání s odpady;

— doporučuje opatření k podpoře vybraných průmyslových odvětví s vysokou energetickou náročností v případě úniku uhlíku:

— Komise nejpozději půl roku po vstupu této směrnice v platnost předloží Evropskému parlamentu a Radě, po konzultaci všech příslušných sociálních partnerů a Výboru regionů, analytickou zprávu s konkrétními návrhy na zamezení úniku uhlíku vyprodukovaného v energeticky náročných průmyslových odvětví nebo pododvětvích.

Zpravodaj: Pietro MARRAZZO (IT/SES), předseda vlády regionu Lazio

Odkaz

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES tak, aby se zlepšil a rozšířil systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství

KOM(2008) 16 v konečném znění – 2008/0013 (COD)

I. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

VÝBOR REGIONŮ

Obecná doporučení

1. připomíná, že místní a regionální orgány rozhodujícím způsobem přispívají k úspěchu evropských iniciativ a mají rozhodující úlohu při provádění environmentálních, průmyslových a energetických politik;

2. souhlasí s uplatněním zásady „znečišťovatel platí", která by se měla provádět konkrétně ve všech politikách Společenství týkajících se ochrany životního prostředí a klimatu. Internalizace environmentálních nákladů zboží a služeb představuje podstatnou součást odpovídajících veřejných politik zaměřených na zásadu hospodářského rozvoje, který je udržitelný, rovnovážný a v souladu s ochranou životního prostředí;

3. oceňuje proto úsilí, které Evropská komise dosud vynaložila na vytvoření účinného trhu s uhlíkem, jemuž se v systému svobodného uzavírání smluv podařilo určit cenu za znečištění za jednu tunu oxidu uhličitého;

4. vítá návrh na úpravu a aktualizaci ETS (Emission Trading Scheme – systém pro obchodování s emisemi) v souladu se zatím dosaženými výsledky a problémy zaznamenanými během prvního období fungování tohoto systému (2005–2007);

5. domnívá se, že i přes dosažený pokrok je nezbytné pokračovat v dlouhodobém posilování transparentnosti a spolehlivosti ETS a věnovat pozornost sociálním a environmentálním vlivům navrhovaných opatření, zejména na regionální a místní úrovni;

Pokud jde o úpravy ETS:

Technické úpravy

6. připomíná, že zjednodušení navržené Komisí s možností vyloučit nejmenší průmyslová zařízení a ujasnění pojmu „spalovací zařízení" přispívají ke spolehlivosti, účinnosti a transparentnosti celého trhu s uhlíkem;

7. vyzývá přesto Komisi, aby upřesnila, jaká ekvivalentní opatření mohou použít členské státy k dosažení snížení emisí v malých zařízeních, a neomezila se na obecnou zmínku o možných opatřeních daňové politiky (uhlíková daň);

8. poznamenává, že co se týče obchodování s povolenkami formou dražby, mělo by se přejít od fáze zcela bezplatného přidělování k postupnému přidělování prostřednictvím veřejných dražeb; vyjadřuje silnou podporu potřebě chránit méně majetné vrstvy, v souvislosti s případným zvýšením cen průmyslových výrobků a ostatních zdrojů energie, zejména sazeb za elektřinu, a také jim pomoci se zvýšením energetické účinnosti jejich domácností;

9. souhlasí s Komisí ve věci návrhu na překonání dosavadního přístupu přijetím NAP do činnosti každého členského státu a oceňuje, že bylo zvoleno určit na úrovni Společenství jednotným a solidárním způsobem společné cíle platné pro celou EU;

10. souhlasí s návrhem Komise, který se týká zahrnutí procesů zachycování, přepravy a geologického skladování uhlíku do ETS, a doufá v odpovídající podporu výzkumu příslušných technologií, jež stále potřebují další rozvoj a investice, a to pod podmínkou, že se posoudí případný dopad skladování uhlíku na ekosystémy, v nichž bude zaveden;

11. připomíná, že výzkum v oblasti energetiky a životního prostředí může zastávat významnou úlohu v zájmu snižování emisí a přizpůsobování, a doufá, že směrnice bude představovat účinný nástroj k zajištění stálého zdroje financí pro tyto činnosti;

12. požaduje, aby zahrnutí nových odvětví a činností do ETS bylo kromě rizika ztráty konkurenceschopnosti evropského průmyslu na mezinárodních trzích posuzováno také podle skutečné míry znečištění vyprodukovaného daným odvětvím, zhodnocení možného technologického zdokonalení dotyčného odvětví a přezkoumání mezí převoditelnosti dodatečných nákladů na konečné spotřebitele;

13. vyzývá proto Komisi, aby urychlila schvalování právních předpisů, pokud jde o začlenění letectví do ETS, a co nejdříve zapojila do ETS odvětví námořní dopravy (viz odstavec 65 stanoviska CdR 22/2008);

14. schvaluje zásadu spolupráce a solidarity, která byla zavedena do nového ETS, mezi technologicky vyspělejšími zeměmi (s průmyslovými odvětvími s větší energetickou účinností) a pomaleji se rozvíjejícími zeměmi (jejichž hospodářství spotřebovávají více energie a potřebují zvýšit svoji míru růstu);

Mezinárodní rozměr boje proti změně klimatu

15. oceňuje dosavadní úsilí EU při účasti na mezinárodních jednáních o provádění Kjótského protokolu (zatím naposledy na konferenci na Bali) a při definování strategií sdílených na světové úrovni, zejména pokud jde o rozdělení úsilí, které je třeba vynaložit mezi bohatými a rozvojovými zeměmi; doufá tedy, že dosavadní výsledky budou moci být dále posíleny a rozvinuty na základě dohod z příštích mezinárodních konferencí v Poznani a Kodani;

16. vyzývá k doplňkovým opatřením v oblasti boje proti změně klimatu a rozšíření cílů stanovených v ETS tak, aby byly v souladu s cíli celkového snížení emisí o 30 % vyplývajícími z mezinárodních dohod na toto téma;

17. vyzdvihuje nutnost, aby žádoucí uzavření mezinárodní dohody vedlo k tomu, že se na celém světě bude s příslušnými odvětvími zacházet stejně; proto by měly být stanoveny minimální požadavky, které musí dohoda splňovat, aby mohla platit za mezinárodní dohodu ve smyslu směrnice;

Nově upravená odvětví

18. trvá na tom, že je nutné provést odpovídající analýzy nákladů a výhod týkajících se začlenění nových výrobních odvětví do ETS, aby se zamezilo narušení hospodářské soutěže způsobenému konkurencí vyvolanou mezi nestejnorodými průmyslovými odvětvími prostřednictvím omezení produkovaných skleníkových plynů;

19. obává se, že směrnice nepředstavuje nástroj pobízející ke snižování emisí skleníkových plynů v odvětví nakládání s odpady, což je zvlášť kritické odvětví jak z hlediska emisí, tak z hlediska hospodaření s půdou;

20. upozorňuje na to, že současně s obchodováním s emisními povolenkami je zapotřebí velkého úsilí týkajícího se zejména přesunu k druhům dopravy, které jsou šetrnější k životnímu prostředí. Národní vlády zde musejí převzít zodpovědnost a vybudovat železniční a vodní dopravní cesty, jakož i obecně podporovat intermodální dopravu;

Konkurenceschopnost podniků a ochrana spotřebitelů

21. poznamenává, že Komise stále plně nedoceňuje riziko ztráty konkurenceschopnosti průmyslových odvětví a že nová směrnice stále nestanoví vhodná opatření podpory a ochrany evropských ekonomik; v tomto smyslu trvá na tom, že je důležité mít stabilní a pro investice atraktivní prostředí a že brzy bude zapotřebí řešit nebezpečí přesunu emisí uhlíku do zemí s méně závaznými předpisy v oblasti životního prostředí a nižšími náklady (*carbon leakage*); považuje za vhodné, aby Komise co možná nejdříve předložila Evropskému parlamentu a Radě návrhy plně harmonizovaných předpisů Společenství pro bezplatné přidělování emisních povolenek. Tyto předpisy by měly zohlednit situaci energeticky náročných odvětví a pododvětví, která jsou vystavena značnému riziku úniku uhlíku;

22. doporučuje, aby úsilí nezbytné pro boj proti změně klimatu bylo vhodně rozděleno mezi zainteresované průmyslové subjekty a konečné spotřebitele, a tak se zamezilo nebezpečí, že dodatečné náklady přijatých opatření, zejména v některých výrobních odvětvích, dopadnou výlučně na spotřebitele;

23. poznamenává, že návrh Komise nevěnuje dostatečnou pozornost potřebě zamezit nepříznivým důsledkům pro méně majetné vrstvy, zvlášť pokud se týká možných dopadů směrnice na zvýšení sazeb za elektřinu; žádá proto Komisi, aby více dohlížela na trhy, posilovala důvěru spotřebitelů a omezovala nebezpečí manipulace s trhem;

24. navrhuje, aby bylo při přidělování bezplatných emisních povolenek zohledněno snížení emisí, kterého již jednotlivé podniky dosáhly; zařízení, která jsou ve svém odvětví z důvodu nejnižších emisí skleníkových plynů na výrobní jednotku referenčním měřítkem, by tak například mohla obdržet 100 % povolenek bezplatně;

Příspěvek místních a regionálních orgánů

25. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány čelí důsledkům probíhající změny klimatu jako první, a proto musí být vhodně zapojeny do přijímání všech strategií boje a přizpůsobování;

26. upozorňuje Evropskou komisi na to, že při přezkumu ETS je nezbytné zvážit nejen důsledky pro konkurenceschopnost na vnitrostátní nebo mezinárodní úrovni, ale také rizika pro konkurenceschopnost a přitažlivost různých regionů v rámci EU;

27. doporučuje tedy patřičně uvážit požadavky regionálních rozvojových politik a připomíná, že má-li se zvýšit transparentnost a funkčnost trhu s uhlíkem, mohou některá průmyslová zařízení projít důkladnou restrukturalizací a méně účinná zařízení nebo taková, která jsou již v krizi, mohou být vyloučena z výrobního systému; v takovém případě doporučuje stanovit činnosti na podporu průmyslové přeměny, ke které má dojít, a zainteresovaných pracovníků;

28. pokud jde o posílení a úpravu ETS, uznává, že je nezbytné zlepšit celkový soulad opatření a že by měly být přijaty ambiciózněji cíle, které na základě projednávaných mezinárodních dohod stanovují snížení emisí skleníkových plynů o 30 % do roku 2020;

29. podporuje možnost posílit, za přispění místních a regionálních orgánů, zapojení veřejnosti do úsilí, které EU vynakládá na boj proti probíhající změně klimatu; tato činnost na zvyšování povědomí se musí zaměřit jak na povzbuzování řádných způsobů chování jednotlivce, tak na vysvětlování veřejnosti závažných průmyslových a technologických otázek, které jsou často v pozadí přijímaných strategií;

30. podporuje možnost posílit činnosti místních a regionálních orgánů v oblasti odborné přípravy a informovanosti konečných spotřebitelů a provozovatelů malých a středních podniků spadajících do oblasti působnosti směrnice o ETS.

II. **DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**

Pozměňovací návrh 1

čl. 1 bod (5) (článek 9)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 9	*Článek 9*
Množství povolenek pro celé Společenství	**Množství povolenek pro celé Společenství**
Množství povolenek pro celé Společenství, které se od roku 2013 začne vydávat každoročně, se sníží lineárním způsobem po uplynutí poloviny období 2008–2012. Množství se sníží o lineární faktor 1,74 % v porovnání s průměrným celkovým ročním množstvím povolenek, které vydaly členské státy v souladu s rozhodnutím Komise o jejich národních alokačních plánech na období 2008–2012.	Množství povolenek pro celé Společenství, které se od roku 2013 začne vydávat každoročně, se sníží lineárním způsobem po uplynutí poloviny období 2008–2012. Množství se sníží o lineární faktor 1,74 % v porovnání s průměrným celkovým ročním množstvím povolenek, které vydaly členské státy v souladu s rozhodnutím Komise o jejich národních alokačních plánech na období 2008–2012.
Komise do 30. června 2010 zveřejní absolutní množství povolenek na rok 2013, založené na celkovém množství povolenek, které vydaly členské státy v souladu s rozhodnutím Komise o jejich národních alokačních plánech na období 2008–2012.	Komise do 30. června 2010 zveřejní absolutní množství povolenek na rok 2013, založené na celkovém množství povolenek, které vydaly členské státy v souladu s rozhodnutím Komise o jejich národních alokačních plánech na období 2008–2012.
Komise přezkoumá lineární faktor nejpozději v roce 2025.	Komise provede nejpozději v roce 2018 přezkum směrnice se zřetelem na další vývoj v období po roce 2020~~přezkoumá lineární faktor nejpozději v roce 2025~~.

Odůvodnění

Navrhovaná změna směrnice se týká období obchodování v letech 2013–2020. Předpisy pro období po roce 2020 proto nejsou na místě. Rozsáhlé změny vůči dosavadnímu režimu obchodování jsou naopak důvodem k obecnému přezkumu nejpozději v roce 2018.

Pozměňovací návrh 2

čl. 1 bod (7) (čl. 10 odst. 3)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Alespoň 20 % příjmů z obchodování s povolenkami formou dražby podle odstavce 2 včetně všech příjmů z obchodování s povolenkami podle písmena b) uvedeného odstavce se použije takto:	3. Alespoň ~~20~~50 % příjmů z obchodování s povolenkami formou dražby podle odstavce 2 včetně všech příjmů z obchodování s povolenkami podle písmena b) uvedeného odstavce ~~se~~ použij~~e~~ členské státy a jejich místní a regionální orgány takto:

Pozměňovací návrh 3

čl. 1 bod (7) (čl. 10 odst. 3 písm. f))

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
f) na řešení sociálních aspektů v domácnostech s nižším a středním příjmem, například zvýšením jejich energetické účinnosti a zlepšením izolace a	f) na řešení sociálních aspektů v domácnostech s nižším a středním příjmem, například ~~zvýšením~~ prostřednictvím opatření v podobě kompenzací za případné zvýšení ceny elektrické energie a také usnadněním zvýšení ~~jejich~~ energetické účinnosti a zlepšením izolace jejich domů a

Odůvodnění

Cílem je zahrnout do kompenzačních opatření pro domácnosti s nízkým příjmem také specificky ekonomická opatření.

Pozměňovací návrh 4

čl. 1 bod (7) (čl. 10 odst. 3), přidat odstavec 3a

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	3a. Alespoň 30 % příjmů z obchodování s povolenkami formou dražby podle odstavce 2 včetně všech příjmů z obchodování s povolenkami podle písmena b) uvedeného odstavce přidělí členské státy regionálním a místním orgánům takto: a) na podporu využití obnovitelných energií a energetické účinnosti v konečné spotřebě s cílem splnit závazek Společenství do roku 2020 využívat 20 % obnovitelných energií a splnit závazek Společenství zvýšit do roku 2020 energetickou účinnost o 20 %; b) na podporu opatření na snížení skleníkových plynů v odvětvích nespadajících do ETS, zejména v odvětví dopravy a v odvětví nakládání s odpady; c) na financování informačních aktivit zaměřených na podporu řádných způsobů chování konečných spotřebitelů, jež by měly vyvážit případné zvýšení ceny elektrické energie; d) na financování vzdělávacích a informačních aktivit zaměřených na podporu řádných způsobů chování malých a středních podniků a hospodářských subjektů.

Odůvodnění

Cílem je stanovit úlohu regionů a místních orgánů v opatřeních zaměřených na snižování emisí skleníkových plynů a zajistit jim příslušné financování.

Cílem je stanovit konkrétní úlohu regionů a místních orgánů při podpoře využívání obnovitelných zdrojů a podpoře energetické účinnosti.

Cílem je financovat regionální a místní aktivity ke snížení emisí skleníkových plynů v odvětvích nespadajících do oblasti působnosti směrnice o ETS, jako jsou například odvětví nakládání s odpady a odvětví dopravy.

Cílem je financovat vzdělávací a informační aktivity zaměřené jak na občany, tak na subjekty v odvětvích spadajících do oblasti působnosti směrnice o ETS.

Pozměňovací návrh 5

čl. 1 bod (7) (čl. 10 odst. 5)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
5. Komise do 31. prosince 2010 přijme nařízení o harmonogramu, správě a jiných aspektech obchodování formou dražby, aby byla zajištěna otevřenost, transparentnost a nediskriminační charakter tohoto obchodování. Budou pořádány dražby s cílem, zajistit, aby provozovatelé, a zejména malé a střední podniky spadající do systému Společenství, mají plný přístup a že další účastníci nebrání aukci. Opatření, jež má za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 3.	5. Komise do 31. prosince 2010 přijme nařízení o harmonogramu, správě a jiných aspektech obchodování formou dražby, aby byla zajištěna otevřenost, transparentnost a nediskriminační charakter tohoto obchodování. Budou pořádány dražby s cílem, zajistit, aby provozovatelé, a zejména malé a střední podniky spadající do systému Společenství, mají plný přístup a že další účastníci nebrání aukci. V zájmu vyloučení nežádoucích spekulativních zisků by bylo možné omezit přístup k dražbám jen pro skutečné účastníky. Opatření, jež má za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 3.

Odůvodnění

Kvůli pravděpodobnému nedostatku povolenek existuje riziko nepřiměřeného zvýšení cen spekulativními transakcemi.

Pozměňovací návrh 6

čl. 1 bod (8) (čl. 10a odst. 1)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Komise do 30. června 2011 přijme prováděcí opatření harmonizovaného přidělování povolenek uvedených v odstavcích 2 až 6 a 8, která jsou platná v celém Společenství.	1. Komise do 30. června 2011 přijme prováděcí opatření harmonizovaného přidělování povolenek uvedených v odstavcích 2 až 6 a 8, která jsou platná v celém Společenství.
Opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků této směrnice jejím doplněním, se přijmou podle regulativního postupu s kontrolou uvedeného v čl. 23 odst. 3.	Opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků této směrnice jejím doplněním, se přijmou podle regulativního postupu s kontrolou uvedeného v čl. 23 odst. 3.
Opatřeními uvedenými v prvním pododstavci se v možném rozsahu zabezpečí, aby se přidělování uskutečňovalo způsobem, který motivuje k účinným technikám v oblasti skleníkových plynů a energetické účinnosti a ke snižování emisí, přičemž se zohlední nejúčinnější techniky, náhražky, alternativní výrobní procesy, využívání biomasy a zachytávání a uskladňování skleníkových plynů, a který nemotivuje k zvyšování emisí. Nebude prováděno žádné bezplatné přidělování v oblasti výroby elektrické energie.	Opatřeními uvedenými v prvním pododstavci se v možném rozsahu zabezpečí, aby se přidělování uskutečňovalo způsobem, který motivuje k účinným technikám v oblasti skleníkových plynů a energetické účinnosti – včetně kombinované výroby tepla a elektřiny – a ke snižování emisí, přičemž se zohlední nejúčinnější techniky, náhražky, alternativní výrobní procesy, využívání biomasy a zachytávání a uskladňování skleníkových plynů, a který nemotivuje k zvyšování emisí. Nebude prováděno žádné bezplatné přidělování v oblasti výroby elektrické energie. Všechna ostatní odvětví však mohou bezplatné přidělování využívat.
Komise poté, co Společenství uzavře mezinárodní dohodu o změně klimatu, která povede k závaznému snížení emisí skleníkových plynů porovnatelnému se snížením emisí Společenství, přezkoumá tato opatření s cílem zajistit, aby se bezplatné přidělování uskutečňovalo pouze tehdy, pokud je plně odůvodněné ve smyslu uvedené dohody.	Komise poté, co Společenství uzavře mezinárodní dohodu o změně klimatu, která povede k závaznému snížení emisí skleníkových plynů porovnatelnému se snížením emisí Společenství, přezkoumá tato opatření s cílem zajistit, aby se bezplatné přidělování uskutečňovalo pouze tehdy, pokud je plně odůvodněné ve smyslu uvedené dohody.

Odůvodnění

Cílem je upřesnit, že jiná odvětví než odvětví elektrické energie mají možnost využívat bezplatné přidělování (zcela nebo částečně).

Pozměňovací návrh 7

čl. 1 bod (8) (čl. 10a odst. 3), přidat nový odstavec 3a

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Výrobci elektřiny by mohli dostávat bezplatné povolenky pro výrobce tepla, pokud budou tito používat vysoce účinnou kombinovanou výroby tepla podle směrnice 2004/8/ES v případě hospodářsky odůvodněných žádostí s cílem zajistit rovné zacházení se všemi výrobci tepla. V každém následujícím roce po roce 2013 se celkové přidělení povolenek přidělených těmto zařízením a týkajících se tohoto druhu tepla upraví o lineární faktor uvedený v článku 9.	3. Výrobci elektřiny by mohli dostávat bezplatné povolenky pro výrobce tepla podle referenčního měřítka pro oddělenou výrobu, pokud budou tito používat vysoce účinnou kombinovanou výroby tepla podle směrnice 2004/8/ES v případě hospodářsky odůvodněných žádostí s cílem zajistit rovné zacházení se všemi výrobci tepla. V každém následujícím roce po roce 2013 se celkové přidělení povolenek přidělených těmto zařízením a týkajících se tohoto druhu tepla upraví o lineární faktor uvedený v článku 9.

Pozměňovací návrh 8

čl. 1 bod (8) (čl. 10a odst. 5)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
5. Maximální množství povolenek, které je základem pro výpočet povolenek pro zařízení zařazená jen do systému Společenství až od roku 2013, nesmí v roce 2013 překročit celkové ověřené emise těchto zařízení v období 2005–2007. V každém následujícím roce se celkový počet povolenek přidělených těmto zařízením upraví o lineární faktor uvedený v článku 9.	5. Maximální množství povolenek, které je základem pro výpočet povolenek pro zařízení zařazená jen do systému Společenství až od roku 2013, nesmí v roce 2013 překročit historický průměr celkových ~~ověřené~~ emisí těchto zařízení v období 2005–2007. V každém následujícím roce se celkový počet povolenek přidělených těmto zařízením upraví o lineární faktor uvedený v článku 9.

Odůvodnění

Cílem je upřesnit, že zmíněná zařízení nemohou mít ověřené emise, protože v období 2008–2013 nepodléhala ETS.

Pozměňovací návrh 9

čl. 1 bod (8) (čl. 10a odst. 6)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
6. Pět procent z množství povolenek pro celé Společenství určeného v souladu s články 9 a 9a na období 2013–2020 se vyčlení pro nové účastníky jako maximální množství, které se může přidělit novým účastníkům v souladu s pravidly přijatými podle odstavce 1 tohoto článku. Počet přidělených povolenek se upraví o lineární faktor uvedený v článku 9. Nebude prováděno žádné bezplatné přidělování, pokud jde o výrobu elektrické energie novými účastníky.	6. Pět procent z množství povolenek pro celé Společenství určeného v souladu s články 9 a 9a na období 2013–2020 se vyčlení pro nové účastníky jako maximální množství, které se může přidělit novým účastníkům v souladu s pravidly přijatými podle odstavce 1 tohoto článku; toto množství bude určeno se zřetelem na odhad vývoje HDP průmyslu Společenství v roce 2020. Maximální množství, které se může přidělit, však nesmí překročit pět procent (5 %) celkového množství povolenek ve Společenství, které se podle článků 9 a 9a určí pro období 2013–2020. Počet přidělených povolenek se upraví o lineární faktor uvedený v článku 9. Nebude prováděno žádné bezplatné přidělování, pokud jde o výrobu elektrické energie novými účastníky.

Odůvodnění

Množství povolenek vyhrazené pro nové účastníky by mělo být upraveno na základě odhadu růstu HDP průmyslu pro rok 2020. 5 % se zdá příliš vysoké množství vzhledem k odhadům růstu HDP průmyslu Společenství.

Pozměňovací návrh 10

čl. 1 bod (8) (čl. 10a odst. 8)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
8. V roce 2013 a v každém následujícím roce až do roku 2020 budou zařízením, která jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, přidělovány povolenky zdarma a jejich podíl může představovat až 100 % množství určeného v souladu s odstavci 2 až 6.	8. V roce 2013 a v každém následujícím roce až do roku 2020 budou zařízením, která jsou vystavena závažnému riziku úniku uhlíku, přidělovány povolenky zdarma a jejich podíl může představovat až 100 % množství určeného v souladu s odstavci 2 až 6. Při tom je třeba přednostně zahrnout zařízení, která způsobují nejnižší emise CO_2 na výrobní jednotku (referenční měřítko).

Odůvodnění

Návrh Komise znevýhodňuje podniky, které již samy dobrovolně vyvinuly značné úsilí o snížení emisí skleníkových plynů. Rovné zacházení s „čistými“ zařízeními těchto podniků a se „špinavými“ zařízeními při přidělování bezplatných emisních povolenek by způsobilo narušení hospodářské soutěže mezi podniky ve stejném odvětví ve Společenství. Proto je spravedlivé přiměřeně zohledňovat předcházející kroky podniknuté v oblasti snížení emisí. Navrhovaný model referenčního měřítka, v jehož rámci se zamýšlí bezplatně přidělovat 100 % povolenek jen „čistým“ zařízením, je proveditelný, transparentní a z hlediska hospodářské soutěže neutrální.

Pozměňovací návrh 11

čl. 1 bod (8) (článek 10b)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Opatření k podpoře vybraných průmyslových odvětví s vysokou energetickou náročností v případě úniku uhlíku	**Opatření k podpoře vybraných průmyslových odvětví s vysokou energetickou náročností v případě úniku uhlíku**
Komise na základě výsledku mezinárodních jednání a na základě určení míry, v jaké tato jednání vedla k celosvětovému snížení emisí skleníkových plynů, a po konzultacích se všemi významnými sociálními partnery předloží nejpozději v červnu roku 2011 Evropskému parlamentu a Radě analytickou zprávu o situaci energeticky náročných průmyslových odvětví nebo pododvětví, jež mohou čelit závažné hrozbě úniku uhlíku. K této zprávě budou připojeny všechny vhodné návrhy, které mohou obsahovat:	Komise nejpozději půl roku po vstupu této směrnice v platnost předloží Evropskému parlamentu a Radě, po konzultaci všech příslušných sociálních partnerů a Výboru regionů, analytickou zprávu s konkrétními návrhy na zamezení úniku uhlíku vyprodukovaného v energeticky náročných průmyslových odvětví nebo pododvětvích. Komise na základě výsledku mezinárodních jednání a na základě určení míry, v jaké tato jednání vedla k celosvětovému snížení emisí skleníkových plynů, a po konzultacích se všemi významnými sociálními partnery předloží nejpozději v červnu roku 2011 Evropskému parlamentu a Radě analytickou zprávu o situaci energeticky náročných průmyslových odvětví nebo pododvětví, jež mohou čelit závažné hrozbě úniku uhlíku. K této zprávě budou připojeny všechny vhodné návrhy, které mohou obsahovat:
— úpravu procentuálního podílu povolenek, jež obdržela bezplatně odvětví nebo pododvětví uvedená v článku 10a;	— úpravu procentuálního podílu povolenek, jež obdržela bezplatně odvětví nebo pododvětví uvedená v článku 10a;
— začlenění dovozců produktů vyráběných v odvětvích nebo pododvětvích určených v souladu s článkem 10a do systému Společenství.	— začlenění dovozců produktů vyráběných v odvětvích nebo pododvětvích určených v souladu s článkem 10a do systému Společenství.
Všechny závazné odvětvové dohody, jež vedou k celosvětovému snížení emisí v požadované výši tak, aby efektivně přispěly k řešení změny klimatu a jež lze monitorovat, ověřovat a jež podléhají závazným prováděcím pravidlům, budou rovněž zohledňovány při zkoumání, jaká opatření jsou vhodná.	Všechny závazné odvětvové dohody, jež vedou k celosvětovému snížení emisí v požadované výši tak, aby efektivně přispěly k řešení změny klimatu a jež lze monitorovat, ověřovat a jež podléhají závazným prováděcím pravidlům, budou rovněž zohledňovány při zkoumání, jaká opatření jsou vhodná.

Odůvodnění

Cílem je stanovit úlohu regionů a místních orgánů při určení odvětví a pododvětví, jež mohou čelit hrozbě úniku uhlíku, aby se omezila hrozba ztráty konkurenceschopnosti a pracovních míst v podnicích, zejména v malých a středních.

Právě investice do energeticky náročných odvětví obvykle vyžadují hodně kapitálu a dlouhou přípravu. O to důležitější jsou pro dotyčné podniky spolehlivé a předvídatelné rámcové podmínky. Plán, že se teprve v roce 2011 začne uvažovat o tom, jak by bylo možné zohlednit tuto zvláštní situaci energeticky náročných odvětví, neodpovídá oprávněným požadavkům, aby byla dotyčným podnikům poskytnuta jistota plánování. Nejistota ohledně budoucích rámcových podmínek již prokazatelně vede k odkládání investic nebo dokonce k přesouvání investic do třetích zemí. Proto se Komise vyzývá, aby co nejdříve zahájila příslušné úvahy a zveřejnila své plány.

Pozměňovací návrh 12

čl. 1 bod (21) (čl. 27 odst. 1)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Členské státy mohou ze systému Společenství vyloučit spalovací zařízení se jmenovitým tepelným příkonem nižším než 25 MW, jejichž emise oznámené příslušnému orgánu představují méně než 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého s výjimkou emisí z biomasy, a to v každém z předcházejících tří let, a které podléhají opatřením, jimiž se dosáhne rovnoměrného příspěvku ke snížení emisí, pokud příslušný členský stát splňuje tyto podmínky:	1. Členské státy mohou, při zohlednění názoru vlastníka zařízení, ze systému Společenství vyloučit spalovací zařízení se jmenovitým tepelným příkonem nižším než 25 MW, jejichž emise oznámené příslušnému orgánu představují méně než 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého s výjimkou emisí z biomasy, a to v každém z předcházejících tří let, a které podléhají opatřením, jimiž se dosáhne rovnoměrného příspěvku ke snížení emisí. Členské státy určí tato opatření ve spolupráci s regionálními a místními orgány na základě příslušných pokynů přijatých Komisí.
(a) Komisi oznámí každé takové zařízení a uvede konkrétní ekvivalentní opatření, která byla přijata,	2. Zařízení uvedená v odstavci 1 mohou být vyloučena ze systému Společenství, pokud příslušný členský stát splňuje tyto podmínky:
(b) potvrdí, že byly přijaty ustanovení týkající se monitorování s cílem posoudit, zda některá ze zařízení vypouštějí 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého nebo více s výjimkou emisí z biomasy, a to za jeden kalendářní rok;	(a) Komisi oznámí každé takové zařízení a uvede konkrétní ekvivalentní opatření, která byla přijata,
(c) potvrdí, že pokud nějaké zařízení vypouští 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého nebo více, s výjimkou emisí z biomasy, a to za jeden kalendářní rok, nebo se ekvivalentní opatření již neuplatňují, zařízení se opět zařadí do systému;	(b) potvrdí, že byly přijaty ustanovení týkající se monitorování s cílem posoudit, zda některá ze zařízení vypouštějí 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého nebo více s výjimkou emisí z biomasy, a to za jeden kalendářní rok;
(d) uveřejní informace uvedené v písm. a), b) a c) k veřejnému připomínkovému řízení.	(c) potvrdí, po konzultacích s regionálními a místními orgány, že pokud nějaké zařízení vypouští 10 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého nebo více, s výjimkou emisí z biomasy, a to za jeden kalendářní rok, nebo se ekvivalentní opatření již neuplatňují, zařízení se opět zařadí do systému;
	(d) uveřejní informace uvedené v písm. a), b) a c) k veřejnému připomínkovému řízení.

Odůvodnění

Účelem je získat informace týkající se opatření ke snížení emisí přijatých na regionální úrovni s ohledem na to, že pro tato malá zařízení je povolení k provozu v regionální pravomoci.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Legislativní návrhy Komise týkající se společné zemědělské politiky po kontrole stavu

(2008/C 325/05)

VÝBOR REGIONŮ

— vyjadřuje obavu nad nedostatkem finančních prostředků na rozvoj venkova. Další investice do nových úkolů by v nejbližší době neměly být financovány pouze z prostředků prvního pilíře; Výbor tedy vyzývá, aby tato obava byla dána do souvislosti s ostatními politikami EU, zejména s politikou soudržnosti;

— důrazně navrhuje rozvoj součinností mezi politikou rozvoje venkova a dalšími politikami EU, zejména politikou soudržnosti;

— podporuje hlasy volající čím dál silněji po investicích do výzkumu problematiky zemědělství a aplikaci výsledků tohoto výzkumu a vítá návrh EK na hledání součinnosti se 7. rámcovým programem pro výzkum;

— se domnívá, že ke splnění těchto úkolů se Evropa musí zaměřit na uzavřený okruh hospodářství a stimulovat tak a podporovat inovativní zemědělství jako celek;

— se domnívá, že v zájmu boje proti změně klimatu by měly být podpořeny integrované potravinové strategie;

— se domnívá, že regiony by měly být nabádány k tomu, aby v případě, že to přispěje k posílení jejich ekologické rovnováhy, rozvíjely a podporovaly místní produkci potravin a potravinářských výrobků;

— doporučuje, aby bylo navrhované zvýšení kvót na mléko změněno na 2 % ročně; zároveň však navrhuje, aby Komise zabezpečila postavení zemědělců ve zranitelných oblastech, jelikož jejich postavení může být v důsledku zvýšení kvót na mléko ohroženo;

— je toho názoru, že Evropa má sociální povinnost učinit maximum pro zakotvení zásad společenského kapitálu, ekonomické prosperity a životního prostředí („People, Planet and Profit“) do závěrů současných a budoucích jednání WTO;

— by rád uvedl, že místní a regionální orgány ve většině členských států EU získaly značné zkušenosti a odborné znalosti v oblasti rozvoje venkova a uvítaly by, kdyby byly vyzvány, aby přijaly širší pravomoci pro provádění a orientaci politiky EU v oblasti zemědělství a rozvoje venkova.

Zpravodajka: paní Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK (NL/ALDE), členka výkonné rady provincie Jižní Holandsko

Odkaz

Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce

Návrh nařízení Rady o úpravách ve společné zemědělské politice prostřednictvím změn nařízení (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008 a (ES) č. […]/2008

Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)

Návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2006/144/ES o strategických směrech Společenství pro rozvoj venkova (programové období 2007–2013) (předložená Komisí) {SEK(2008) 1885} – {SEC(2008) 1886}

KOM(2008) 306 v konečném znění – 2008/0103 (CNS) – 2008/0104 (CNS) – 2008/0105 (CNS) – 2008/0106 (CNS)

VÝBOR REGIONŮ,

Hlavní body stanoviska

1. shledává strategický význam zemědělství a zemědělsko-potravinářského odvětví v Evropě, bere v potaz vysoce nadnárodní působnost podniků, podporuje kvalitní zemědělskou výrobu na celém území a souhlasí s Evropskou komisí (EK), pokud jde o význam společné zemědělské politiky;

2. souhlasí, že zavedení systému, který by evropskému obyvatelstvu zajistil určitou úroveň potravinové soběstačnosti vyžaduje v případě nutnosti krizové řízení a uznává, že pokud jde o potravinářskou výrobu, nemůže trh vždy vyřešit problém rovnováhy mezi příjmem výrobce a celkovou veřejnou poptávkou, a proto je potřebná společná zemědělská politika;

3. s ohledem na doporučení již zapracovaná do legislativních návrhů zdůrazňuje, že řada doporučení pocházejících z jeho předběžného stanoviska k tématu *Kontrola stavu společné zemědělské politiky* (CdR 197/2007) je stále platných; kromě předložených legislativních návrhů jsou však nutná další zjednodušení, aby se docílilo skutečného snížení byrokratické zátěže pro regionální úřady zodpovědné za provádění SZP a také pro zemědělce. Jsou zde nutná především významnější zjednodušení v oblasti Cross Compliance (podmíněnosti). V této souvislosti nesmí rozšíření podmínek v příloze III vést k vyšší zátěži. Dále by měly být při provádění jednotlivých opatření k jednotlivým normám podle přílohy III zohledněny částečně velmi odlišné regionální a přírodní podmínky. Je nutno vzít v úvahu také již existující právní předpisy;

4. vyzývá v rozporu se svým předběžným stanoviskem, aby bylo podpořeno odstranění povinného vynětí půdy z produkce s fakultativními ekologickými opatřeními pro určité plochy v rámci druhého pilíře;

5. doporučuje znovu promyslet návrhy na zvýšení kvót v rámci přípravy na ukončení regulace kvót na základě aktuální situace na trhu s mlékem. Měly by být zvoleny vhodné nástroje a v případě potřeby poskytnuty finanční prostředky, které by částečně zabránily obrovskému znevýhodnění způsobenému zrušením kvót v méně konkurenceschopných a přírodně znevýhodněných regionech;

6. se domnívá, že kontrola stavu se nemůže omezit na to, aby byla pokračováním reformy 2003, nýbrž se musí zásadně vyrovnat s novou mezinárodní potravinovou konjunkturou; vyzývá k opatrnosti, aby se během kontroly stavu nenávratně neodstranily stávající tržní mechanismy (s výjimkou mechanismu povinného vynětí půdy z produkce). Opatrnost vůči aktuální nestálosti potravinových trhů na světové úrovni vyžaduje, aby – bude-li to nutné – mohly být tyto mechanismy opět aktivovány, i když v současné době nejsou využívány;

7. uznává význam nových úkolů a souhlasí s tím, že ve všech členských státech je zapotřebí zásadních pobídek k tomu, aby byly úspěšně zahájeny projekty zaměřené na tyto nové výzvy;

8. nicméně se obává, že forma odlišení navržená Komisí znamená, že příjmy pro zemědělce by v závislosti na regionu mohly být celkově značně sníženy;

9. je toho názoru, že Komise by neměla podcenit význam spolehlivosti sjednaného finančního rámce SZP do roku 2013;

10. navrhuje, aby část uvolněných prostředků mohla být investována i do jiných opatření než jen do těch, jež mají být vytvořena v reakci na nové úkoly, například do nových opatření v rámci prvního pilíře na podporu odvětví skopového a kozího dobytka Společenství, důležitého ze sociálního, hospodářského i environmentálního hlediska, jemuž v současné době hrozí nebezpečí drastického snížení objemu evropských stád, a rovněž

do stávajících opatření souvisejících se zemědělstvím v rámci druhého pilíře, do různých nových opatření v rámci druhého pilíře, jejichž účelem je pomoci zemědělcům přizpůsobit se nové podobě prvního pilíře či do jiných nových opatření v rámci druhého pilíře, jejichž účelem je pokrýt náklady na různá opatření multifunkčního zemědělství pro širokou veřejnost;

11. je toho názoru, že rovnováha mezi cíli a opatřeními by mohla být odlišná v případě regionů, které dosud zavedly již celou řadu opatření s cílem řešit nové úkoly nebo již v souladu s těmito novými úkoly značně vyčerpali své prostředky;

12. se domnívá, že má-li evropská zemědělská politika vykazovat základní prvky evropské politiky, musí použití odlišení vycházet především z podmínek výroby a nikoli z přednostního posouzení globálních kritérií hospodářské soutěže;

13. se domnívá, že rozhodnutí o odlišení se nejlépe přijímají na odpovídající decentralizované úrovni, kde lépe odpovídají různorodosti místních a regionálních potřeb. Členské státy a regiony by měly mít možnost směřovat finanční prostředky do opatření druhého pilíře na základě skutečných potřeb;

14. v tomto stanovisku k legislativním návrhům vyjadřuje obavu nad nedostatkem finančních prostředků na rozvoj venkova obecně, a zvláště pak na nové úkoly; jasně tudíž prohlašuje, že další investice do nových úkolů by v nejbližší době neměly být financovány pouze z prostředků prvního pilíře, a vyzývá tedy, aby tato obava byla dána do souvislosti s ostatními politikami EU, zejména s politikou soudržnosti;

15. se v tomto stanovisku zaměřuje na rozsah působnosti návrhů nařízení (ES) č. 1698/2005 o rozvoji venkova, jehož cílem je dosažení maximálních výsledků u nových úkolů;

16. se v tomto stanovisku vyjadřuje k budoucí SZP z globálního hlediska, včetně otázek týkajících se WTO, jako je duševní vlastnictví a označování EU v oblasti kvality a spotřeby energie;

17. vyzývá v tomto stanovisku Komisi, aby VR přizvala do dalších diskusí a tvorby politik a ohlašovala nové iniciativy VR, jako jsou organizace konference zainteresovaných stran a formulace vize zemědělství a rozvoje venkova v Evropě, zaměřené na dopad regionálního rozhodovacího procesu a na pokračující činnost směřující ke zlepšení podmínek životního prostředí v zemědělství;

18. trvá na významu místního zemědělsko-potravinářského průmyslu v Evropě a na zásadní úloze bezpečnosti potravin a zajišťování potravin v nynější situaci, kdy je EU největším dovozcem zemědělských produktů na světě;

19. pro zabezpečení „hladkého přechodu" po ukončení kvót na mléko v roce 2015 je zapotřebí přechodného období. Výbor by podporoval minimálně dvouprocentní nárůst ročních kvót na mléko přinejmenším v regionech a zemích s vyšším produkčním potenciálem. Vzhledem k současné velmi výrazné fluktuaci objemu a cen by měly být zachovány mechanismy řízení trhu až do doby ukončení režimu kvót;

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

Společná zemědělská politika

20. je toho názoru, že společná zemědělská politika je dnes důležitá a pravděpodobně tak tomu bude i v blízké budoucnosti, neboť výkonnost SZP bude v souvislosti s rostoucí celosvětovou poptávkou po potravinách, krmivu, palivech a vláknech i nadále předmětem diskuze;

21. je toho názoru, že evropské zemědělství se ve stále více globalizovaném světě neobejde bez mocné evropské společné politiky s mechanismy regulace trhu, jež při zohlednění geografické, sociální a hospodářské rozmanitosti evropských regionů bude orientována na strategické cíle a poptávku spotřebitelů a nabídne příležitosti a spoluúčast regionům, zejména u nových úkolů; bude udržitelná z ekonomického, sociálního a ekologického hlediska a bude přispívat k prosperitě venkova;

22. je spolu s Evropskou komisí toho názoru, že změna klimatu, bioenergie, vodohospodářství a biologická rozmanitost představují důležité výzvy pro budoucnost, a to i pro zemědělství. V této souvislosti je nutno přezkoumat, jak může SZP napomoci při nezbytných úpravách; požaduje, aby byly v členských státech a regionech odpovídajícím způsobem zohledněny zálohové platby;

23. vyjadřuje své obavy týkající se návrhů Komise pokračovat s odbouráváním opatření Společenství v době tržní nestability; domnívá se, že je důležité zachovat mechanismy řízení trhu, které jsou financovány ze stávajících prostředků Společenství;

24. bude pokračovat ve svých snahách zajistit, aby nezbytný přezkum SZP nevyústil v jakoukoli podobu zpětného roztříštění této politiky na úroveň jednotlivých států – tím má na mysli skutečnost, že navzdory možnosti provádění a spolufinancování politiky na úrovni regionů a členských států, SZP sama musí být zabezpečena na společné úrovni, včetně strategie a rozpočtu; zasazuje se o to, aby se strop pro SZP odsouhlasený ve finančním rámci 2007 až 2013 až do konce finančního období nezměnil;

25. doporučuje Evropské komisi, aby se vzhledem k současné hospodářské situaci a významné krizi, jíž procházejí evropské státy a jejíž negativní důsledky dopadají především na venkovské oblasti, vyhnula přijímání opatření, která by mohla přispět ke zvýšení nezaměstnanosti a poklesu hospodářské aktivity;

26. se domnívá, že všechny přímé podpory mají být vázány na zachování zemědělské činnosti, i když mohou být odděleny od určité konkrétní výroby; kontrola stavu v tomto smyslu nemá sloužit k dalšímu oddělování přímých podpor;

27. se domnívá, že jak tradiční, tak regionální model by se měly postupně vyvíjet směrem k jednotné podpoře na jednotku práce na úrovni Společenství, která je upravena v souladu se zbožím a službami, které jsou společnosti v rámci multifunkčního zemědělství poskytovány;

28. poukazuje na to, že návrh Komise stanovit hranici, pod níž by nedocházelo k příjmu podpor, se může stát regresivním opatřením ze sociálního hlediska, a vzhledem k regionální rozmanitosti a důležitému sociálnímu dopadu na početné regiony se domnívá, že je nutné, aby se opatření zaměřená na zjednodušení prováděla vnitrostátně;

29. vzhledem k návrhu Komise předložit do 30. června 2011 zprávu o podmínkách týkajících se postupného zrušení režimu mléčných kvót se VR domnívá, že jakékoliv rozhodnutí o budoucím systému kvót musí být uskutečněno až po tomto termínu;

30. poznamenává, že sama Komise uznává, že zrušení systému kvót nebo jejich postupný nárůst, by v konečném důsledku mohl vést ke snížení cen;

31. navrhuje, aby byly při kontrole stavu a i po ukončení systému kvót zachovány vhodné mechanismy řízení trhu s mlékem za účelem řízení nadměrného kolísání objemu a cen;

32. doporučuje, aby tržní mechanismy týkající se mléka a mléčných výrobků zůstaly zachovány dokud budou považovány za užitečné, a to i po roce 2015;

33. vyzývá Komisi, aby určila mimořádné rozpočtové prostředky Společenství, které by se v případě nutnosti doplnily ze státních fondů a které by měly za cíl zlepšit schopnost další existence zemědělských podniků, které se nacházejí v méně konkurenceschopných a/nebo přírodně znevýhodněných oblastech či poměrech;

34. navrhuje, aby členské státy měly možnost tyto zemědělské podniky podporovat různými způsoby, jako například novým vymezením znevýhodněných oblastí, nabídnutím opatření spadajících do druhého pilíře a/nebo použitím článku 68, a vytvořit tak ochrannou síť;

35. vyzývá k opatrnosti, aby se během kontroly stavu neodstranily tržní mechanismy týkající se mléka a mléčných výrobků; domnívá se, že stávající nástroje je třeba zachovat;

36. se domnívá, že dopad zemědělství na životní prostředí je velkou výzvou a že dosažení ekologičtějšího zemědělství by mělo být pro EU prioritou. Chce tedy zdůraznit význam pokračující diskuse o podmínkách životního prostředí v zemědělství;

Součinnost, komplementarita a vymezení společné politiky

37. je znepokojen pokusy zahrnout pod označení „rozvoj venkova“ stále větší počet otázek, což by mohlo způsobit problémy, a pochybuje, zda lze na řadu těchto výzev opravdu nejlépe reagovat prostřednictvím programů rozvoje venkova;

38. ve skutečnosti předpokládá, že se bude zvětšovat rozdíl mezi prostředky dostupnými ve druhém pilíři a dopadem opatření zaměřených na problémy, jež je nutno řešit, a to jak nové úkoly, tak ty současné, jež se týkají hospodářské, sociální a environmentální kvality venkovských oblastí;

39. je toho názoru, že SZP je v prvé řadě určená pro zemědělství a neměla by se z ní stát pouhá další část politiky územní soudržnosti. SZP bere dostatečný ohled na specifické regionální rysy a na různé systémy produkce, čímž rovněž přispívá k územní soudržnosti; je toho názoru, že všechny návrhy na změnu v důsledku kontroly stavu musejí brát dostatečný ohled na různé specifické regionální rysy a na existující systémy produkce v EU;

40. vítá větší flexibilitu článku 69 nařízení (ES) 1782/2003, ale současně to považuje za nedostatečné pro vyrovnání se se zrušením tržních mechanismů, které navrhla Komise, zejména pro řešení důsledků zrušení mléčných kvót;

41. navrhuje, aby rozvoj venkovských oblastí zaměřený na vyšší míru inovací, udržitelnosti a kvality služeb pro všechny obyvatele a hospodářské subjekty daleko přesahoval pouhý rámec rozvoje zemědělství;

42. podporuje hlasy volající čím dál silněji po investicích do výzkumu problematiky zemědělství a aplikaci výsledků tohoto výzkumu a vítá návrh EK na hledání součinnosti se 7. rámcovým programem pro výzkum;

43. naléhavě vyzývá EK, aby zabránila negativnímu dopadu politiky státní podpory na potřebné povzbuzení inovací a modernizace zemědělských a jiných potravinářských podniků, vyplývající z nutnosti nastolit novou míru konkurenceschopnosti;

44. důrazně navrhuje rozvoj součinností mezi politikou rozvoje venkova a dalšími politikami EU, zejména politikou soudržnosti, a uvítal by každou příležitost přispět k nadcházejícím konzultacím k jednáním zaměřeným na tyto součinnosti;

Větší důraz na regionální rozhodování

45. s poukazem na skutečnost, že provádění všech opatření SZP má dopad na místní úrovni, zdůrazňuje, že regionální úroveň je nejvhodnější pro dosažení nejlepších výsledků při provádění společné politiky; avšak nesmí dojít k narušení hospodářské soutěže mezi členskými státy a regiony;

46. rád by uvedl, že místní a regionální orgány ve většině členských států EU získaly značné zkušenosti a odborné znalosti v oblasti rozvoje venkova, jako např. s prováděním programů PRODER či LEADER v posledním desetiletí a uvítaly by, kdyby byly vyzvány, aby přijaly širší pravomoci pro provádění a orientaci politiky EU v oblasti zemědělství a rozvoje venkova;

47. poukazuje na to, že regionální úroveň je nejvhodnější pro stanovení opatření zaměřených na snížení administrativních nákladů SZP; domnívá se, že možnost vyjmout z povinného odlišení zemědělce, kteří přijímají objem podpor nižší než určitá hranice, by v některých oblastech vedla k významnému snížení uvedených nákladů;

48. zdůrazňuje, že posun od historického směrem k regionálnímu modelu plateb podle návrhu Komise si vyžádá použití mnohem více zeměpisně podmíněných kritérií a řešení otázek v kompetenci obcí a regionů, jako jsou vodohospodářství, zásobování energií a územní plánování;

49. připomíná potřebu poskytnout provádění politiky rozvoje venkova větší technickou a vzdělávací podporu;

50. zdůrazňuje, že je nutné na úrovni místních a regionálních samospráv více a rozsáhleji informovat výrobce a spotřebitele o zemědělských záležitostech, aby tak bylo navýšeno povědomí a pocit zodpovědnosti různých skupin společnosti týkající se významu zemědělství pro náš každodenní život a poukázáno na význam, jaký zemědělství mělo, má a bude mít pro rozvoj v ekonomické, sociální a environmentální oblasti;

51. navrhuje, aby byl definován a zaveden dodatečný prvek pro klasifikaci podniků pod prahem odlišení, aby bylo možné rozlišovat velké centrálně řízené podniky od podniků, řízených na místní úrovni, avšak na základě spolupráce, a umožnit tak členským státům, aby aplikovaly podpůrná opatření a tím vytvořily hladký přechod na tyto druhy spolupráce;

Globální perspektiva, obchodní otázky a budoucnost SZP

52. konstatuje, že globální populační exploze v kombinaci s růstem prosperity a kupní síly povede v brzké budoucnosti k výraznému kvantitativnímu nárůstu poptávky po zemědělských komoditách a potravinách a tento stav bude přetrvávat několik příštích let;

53. konstatuje, že růst populace a kupní síly povede též k výraznému růstu poptávky po kvalitních potravinách, zpracovaných potravinách, masných a mléčných výrobcích, čímž se stanou vzácnějšími potravinářské plodiny včetně obilovin, vláken a dalších zemědělských plodin a surovin;

54. obává se, že navrhované zvýšení kvót na mléko o 1 % ročně od roku 2009 do roku 2013 nemusí být dostatečné a doporučuje, aby bylo navrhované zvýšení změněno na 2 % ročně; zároveň však navrhuje, aby Komise zabezpečila postavení zemědělců ve zranitelných oblastech, jelikož jejich postavení může být v důsledku zvýšení kvót na mléko ohroženo;

55. považuje za nutné, aby předpisy Společenství umožňovaly ambicióznější formulaci vztahů mezi profesemi a umožnily tak mimo jiné, aby na regionální či státní úrovni bylo možné zavádět opatření pro regulaci ziskového rozpětí u každého článku potravinového řetězce, aniž by to bylo chápáno jako narušení pravidel hospodářské soutěže;

56. domnívá se, že SZP prošla vývojem, aby mohla reagovat na výzvy a měnící se potřeby, a musí i nadále usilovat o plnění stanovených cílů, tj. poskytovat občanům EU kvalitní, zdravotně nezávadnou potravu za přijatelné ceny a v dostatečném množství a vytvářet životaschopné zemědělské podniky, uchovat dědictví venkova a chránit jeho životní prostředí a současně vytvářet podmínky pro rovnou hospodářskou soutěž, které umožní evropskému zemědělství být i nadále důležitým hráčem na světovém trhu;

57. ve snaze vytvořit přiměřené a globální rovné podmínky pro všechny vyzývá k uplatňování jednotných fytosanitárních, veterinárních a environmentálních norem na potravinářské produkty určené pro spotřebu v EU, ať už pocházejí z EU nebo ze třetích zemí, a vyzývá k tomu, aby orgánům hraniční kontroly, Potravinovému a veterinárnímu úřadu (Food and Veterinary Office – FVO) a Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin (European Food Safety Authority – EFSA) byly poskytnuty potřebné prostředky;

58. konstatuje, že produkce potravin zůstává těžištěm a hlavním úkolem zemědělství, poukazuje na to, že pěstování energetických plodin dodatečně přispívá k dosažení cílů EU týkajících se energetiky a změny klimatu a představuje potenciál tvorby hodnot pro zemědělství a venkov, a navrhuje, aby byla tato problematika opětovně přezkoumána v rámci nových úkolů;

59. je toho názoru, že Evropa má sociální povinnost učinit maximum pro zakotvení zásad společenského kapitálu, ekonomické prosperity a životního prostředí („People, Planet and Profit“) do závěrů současných a budoucích jednání WTO;

60. navrhuje, aby Komise uzavřela dohodu o duševním vlastnictví pokrývající zeměpisná označení (certifikované regionální výrobky) ještě předtím, než uzavře dohodu WTO o zemědělství;

61. navrhuje, aby Komise definovala evropskou potravinovou známku vycházející ze současných předepsaných kritérií;

Nové úkoly

62. zdůrazňuje, že nové úkoly SZP nemohou být řešeny pouze prostřednictvím SZP, nýbrž je nutné je řešit prostřednictvím všech politik Společenství;

63. se domnívá, že v zájmu boje proti změně klimatu by měly být podpořeny integrované potravinové strategie, jejichž cílem je zkrácení vzdáleností, které potraviny urazí mezi místem výroby a místem spotřeby, včetně řízení systémů pro nakládání s odpady a energetiku a vytvoření systému označování podle kritérií původu, kvality a udržitelnosti s uvedením celkové energie spotřebované do okamžiku, kdy se výrobek dostane do rukou spotřebitele;

64. se domnívá, že regiony by měly být nabádány k tomu, aby v případě, že to přispěje k posílení jejich ekologické rovnováhy, rozvíjely a podporovaly místní produkci potravin a potravinářských výrobků;

65. si je vědom toho, že článek 28 a článek 29 Smlouvy o založení ES zakazují množstevní omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu zboží, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem mezi členskými státy; domnívá se však, že opatření uvedená v odstavci 60 a 61 stanoviska by mohla být povolena s vědomím toho, že Soudní dvůr povoluje činnosti, jež jsou ve společném veřejném zájmu, jako např. boj proti změně klimatu; vyzývá proto k prostudování dalších možností;

66. by rád doplnil, že snaha o určitou regionální soběstačnost pro určité výrobky by nebyla v rozporu s dovozem z jiných zemí;

67. v této souvislosti vyzývá k poskytování vývozních dotací pouze do té míry, do jaké jsou nezbytné pro odlehčení domácích trhů a nepoškozují vytváření trhů v rozvíjejících se zemích;

68. zdůrazňuje význam původního zemědělsko-potravinářského průmyslu v Evropě a zásadní úlohu bezpečnosti potravin, zajišťování potravin a kapacitu V&V na poli udržitelných technologií v nynější situaci, kdy je EU největším dovozcem zemědělských produktů na světě;

69. se domnívá, že evropské zemědělství může především spojit lisabonské cíle (znalosti, výzkum, inovace) a göteborské cíle (udržitelnost) a jít světu příkladem;

Rozvoj venkova a plnění cílů ve druhém pilíři

70. se domnívá, že SZP by spolu se změnou druhého pilíře měla vést k rozvoji venkova zaměřenému na veškeré hospodářské činnosti ve venkovských oblastech a na nové podmínky zemědělské činnosti, ale také na globálnější rozvoj venkova, který by se týkal venkovských oblastí Unie jako celku, zejména těch nejcitlivějších oblastí, jako jsou oblasti se zvláštním přírodním znevýhodněním (řídce zalidněné oblasti, jejichž zeměpisná poloha brání jejich rozvoji, horské, ostrovní a nejvzdálenější regiony), avšak také těch nejdynamičtějších, jako jsou příměstské oblasti zodpovědné za výživu většiny obyvatel EU, na výzvu, kterou představuje rozvoj znalostí, a začlenit je do velkých geografických celků Unie;

71. konstatuje, že nedávná zjištění dokazují, že většina světové populace žije v urbanizovaných oblastech na území měst a že tito obyvatelé jsou závislí na efektivní správě venkovské půdy a jejích dodávkách potravin a pitné vody, a dále konstatuje, že v urbanizovaných oblastech navíc existuje silná potřeba přírodních rezervací a atraktivní a přístupné krajiny; pokud mají být zachovány udržitelným způsobem, je nezbytné zaručit dostatečnou podporu příjmů zemědělcům, kteří je udržují, aby byli konkurenceschopní a jejich hospodářství životaschopná, navzdory tomu, že musejí dodržovat přísné požadavky vyplývající z právních předpisů Společenství;

72. zdůrazňuje, že multifunkční model zemědělství EU musí přispívat k boji proti změně klimatu, musí zahrnovat pojmy udržitelnost, konkurenceschopnost, různorodost, potravinová soběstačnost, schopnost reagovat na společnost, spotřebitele a veřejné blaho, a neodlučitelnými součástmi tohoto modelu musejí být dobré zemědělské postupy, ochrana životního prostředí a dobré životní podmínky zvířat; tento příspěvek zemědělství je ve veřejném zájmu a představuje finanční hodnotu, kterou je třeba podporovat, pokud dodatečné náklady nejsou vyrovnány spravedlivými cenami na volném trhu; zvláštní pozornost je třeba v této souvislosti věnovat také účasti zemědělského obyvatelstva na hospodářském a sociálním pokroku;

73. žádá, aby byl zrušen čl. 13 odst. 2, který stanovuje povinnost, že „členské státy dají přednost zemědělcům, kteří dostávají více než 15 000 EUR přímých plateb za rok“ v souvislosti s podmínkami účasti v zemědělských poradních systémech;

74. konstatuje, že změna klimatu vyžaduje další vodohospodářská opatření, včetně těch, jež se týkají uchovávání vody, kontroly hladin, prevence povodní a nedostatku vody a správy zásob pitné vody;

75. se domnívá, že Evropa musí stimulovat a podporovat využívání a výrobu skutečně obnovitelné energie v zemědělství, a nezaměřovat se pouze na bioplodiny a biopaliva (druhé generace), ale také na sluneční, větrnou a vodní energii, geotermální teplo a kogeneraci;

76. se domnívá, že ke splnění těchto úkolů se Evropa musí zaměřit na uzavřený okruh hospodářství, a stimulovat tak a podporovat inovativní zemědělství jako celek se zaměřením nejen na znalostní instituce, ale také s podporou inovací systémů, sítí a řetězců a následnou podporou modernizace všech podniků, jež jsou zapojeny do výroby a zpracování potravin, nakládání s odpady, dopravy potravin a jejich distribučního řetězce;

77. se domnívá, že musí být nastolena profesionální správa zemědělské půdy, která zajistí zachování úrodné zemědělské půdy, a tím umožní i její udržitelné využití k produkci potravin pro vnitřní a vnější trh;

78. se domnívá, že konkrétní zemědělské oblasti mají zásadní význam pro zachování a obnovu biologické rozmanitosti a přírodních hodnot a že tyto veřejné zájmy představují finanční hodnotu způsobilou k příjmu plateb;

79. se domnívá, že konkrétní zemědělské oblasti mají zásadní význam jako místa trávení volného času a že tyto veřejné zájmy představují finanční hodnotu způsobilou k příjmu plateb;

80. se domnívá, že konkrétní zemědělské oblasti mají zásadní význam pro provádění vodohospodářských opatření a že tento veřejný zájem představuje finanční hodnotu způsobilou k příjmu plateb;

81. zastává názor, že SZP se od svého vzniku úspěšně přizpůsobila různým výzvám, domnívá se však, že Komise a její činitelé musejí víc usilovat o lepší informovanost občanů a zapojit je do cíle, úspěchů a priorit SZP a že tento bod by měl být mezi příštími komunikačními prioritami Komise.

II. **DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**

Pozměňovací návrh 1

Článek 6 a Příloha III – 2008/0103 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 6	*Článek 6*
Dobrý zemědělský a ekologický stav	**Dobrý zemědělský a ekologický stav**
1. Členské státy dbají na to, aby veškerá zemědělská půda, a zejména půda, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. Na základě rámce stanoveného v příloze III stanoví členské státy na vnitrostátní nebo regionální úrovni minimální požadavky pro dobrý zemědělský a ekologický stav, které zohledňují charakteristiky dotyčných oblastí, zejména půdní a klimatické podmínky, stávající způsoby hospodaření, využití půdy, střídání plodin, zemědělské praktiky a strukturu zemědělských podniků.	1. Členské státy dbají na to, aby veškerá zemědělská půda, a zejména půda, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. Na základě rámce stanoveného v příloze III stanoví členské státy na vnitrostátní nebo regionální úrovni minimální požadavky pro dobrý zemědělský a ekologický stav, které zohledňují charakteristiky dotyčných oblastí, zejména půdní a klimatické podmínky, stávající způsoby hospodaření, využití půdy, střídání plodin, zemědělské praktiky a strukturu zemědělských podniků.
2. Jiné členské státy než nové členské státy zajistí, aby půda užívaná jako stálé pastviny ke dni žádostí o podporu na plochu v roce 2003 zůstala vyčleněna na toto použití. Nové členské státy zajistí, aby půda využívaná jako stálé pastviny k 1. květnu 2004 zůstala vyčleněna pro toto použití. Bulharsko a Rumunsko však zajistí, aby půda využívaná jako stálé pastviny k 1. lednu 2007 zůstala vyčleněna pro toto použití.	2. Jiné členské státy než nové členské státy zajistí, aby půda užívaná jako stálé pastviny ke dni žádostí o podporu na plochu v roce 2003 zůstala vyčleněna na toto použití. Nové členské státy zajistí, aby půda využívaná jako stálé pastviny k 1. květnu 2004 zůstala vyčleněna pro toto použití. Bulharsko a Rumunsko však zajistí, aby půda využívaná jako stálé pastviny k 1. lednu 2007 zůstala vyčleněna pro toto použití.
Členský stát se však může v řádně odůvodněných případech odchýlit od prvního pododstavce pod podmínkou, že přijme opatření, aby zabránil značnému snížení celkové plochy, kterou věnuje na stálé pastviny.	Členský stát se však může v řádně odůvodněných případech odchýlit od prvního pododstavce pod podmínkou, že přijme opatření, aby zabránil značnému snížení celkové plochy, kterou věnuje na stálé pastviny.
První pododstavec se nepoužije na půdu užívanou jako stálé pastviny určené k zalesnění, pokud je takové zalesnění slučitelné se životním prostředím, a s výjimkou pěstování vánočních stromků a rychle rostoucích druhů pěstovaných krátkodobě.	První pododstavec se nepoužije na půdu užívanou jako stálé pastviny určené k zalesnění, pokud je takové zalesnění slučitelné se životním prostředím, a s výjimkou pěstování vánočních stromků a rychle rostoucích druhů pěstovaných krátkodobě.
	Opatření obsažená v Příloze III je nutné považovat za doporučení. Pro zajištění dobrého zemědělského a ekologického stavu se členské státy vyzývají k zavedení dalších nebo odlišných opatření odpovídajících vnitrostátním, regionálním nebo místním podmínkám.

PŘÍLOHA III

Dobrý zemědělský a ekologický stav podle článku 6

Téma	Normy
Eroze půdy: Ochránit půdu pomocí vhodných opatření	— Minimální krytí půdy
	— Minimální správa půdy odrážející specifické místní podmínky
	— Zadržovací terasy
Organické složky půdy: Zachovat úrovně organických složek půdy pomocí vhodných praktik	— Případné normy pro střídání plodin
	— Správa polí se strništěm
Struktura půdy: Zachovat strukturu půdy pomocí vhodných opatření	— Používání vhodných strojů

Téma	Normy
Minimální míra údržby: Zajistit minimální úroveň údržby a zabránit zhoršení stanovišť	— Minimální míra intenzity chovu a/nebo vhodné režimy
	— Ochrana stálé pastviny
	— Zachování krajinných znaků, včetně případných mezí, rybníků, příkopů, stromořadí, ve skupině nebo zvlášť, a hranic polí, — Případně zákaz klučení olivovníků
	— Zabránění průniku nežádoucí vegetace na zemědělskou půdu
	— Udržování olivových hájů a vinic v dobrých vegetačních podmínkách
Ochrana vody a hospodaření s ní: chránit vodu před znečištěním a odtékáním a hospodárně vodu využívat	— ~~Zřízení ochranných pásem podél vodních toků~~ — Dodržování schvalovacích postupů pro využití vody na zavlažování

Odůvodnění

S ohledem na zásadu subsidiarity by Evropská komise měla určovat cíle, nikoliv opatření. Nižší úrovně správy by měly mít možnosti definovat vlastní efektivní a účinná opatření.

Konkrétně by z přílohy mělo být vyňato neúčinné opatření – zřizování ochranných pásem podél vodních toků.

K ochraně vody před znečištěním a odtékáním lépe slouží podpůrná opatření. K dosažení cílů DZES může být v některých případech užitečné zřizování ochranných pásem podél vodních toků. Obecné předepisování ochranných pásem podél všech vodních toků by však nebylo účinné a stálo by příliš mnoho produktivních sil.

V některých členských státech se například k odvodnění a řízení hladiny vod využívají husté sítě úzkých a převážně ručně hloubených příkopů. Zřízení ochranných pásem by zde mohlo zabrat až 50 % plochy území ohraničeného těmito příkopy. Cílů v oblasti kvality vod a půdy je možné dosáhnout různými způsoby.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 25 odst. 3 – 2008/0103 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(3) Aniž je dotčen odstavec 1 a v souladu s podmínkami stanovenými v prováděcích pravidlech podle čl. 26 odst. 1, mohou členské státy rozhodnout, že nepoužijí snížení nebo vyloučení maximálně do výše 100 EUR na jednoho zemědělce a kalendářní rok, a to i v případě snížení nebo vyloučení použitých na platby podle čl. 51 odst. 1 nařízení.	(3) Aniž je dotčen odstavec 1 a v souladu s podmínkami stanovenými v prováděcích pravidlech podle čl. 26 odst. 1, mohou členské státy rozhodnout, že nepoužijí snížení nebo vyloučení maximálně do výše 100 EUR na jeden režim podpor, na jednoho zemědělce a ~~kalendářní~~ rok žádosti~~, a to i v případě snížení nebo vyloučení použitých na platby podle čl. 51 odst. 1 nařízení (ES) č. 1698/2005.~~

Odůvodnění

Zpravidla jsou za provádění opatření SZP zodpovědné regionální a obecní úřady. Tato změna je nutná, aby se dosáhlo skutečného administrativního zjednodušení procesů. Proto by měly být jednotlivé režimy podpor posuzovány odděleně.

Pozměňovací návrh 3

Článek 47 – 2008/0103 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 47	*Článek 47*
Přidělení stropu uvedeného v článku 41 na regionální úrovni	**Přidělení stropu uvedeného v článku 41 na regionální úrovni**
1. Členský stát, který zavedl režim jednotné platby v souladu s kapitolami 1 až 4 hlavy III nařízení (ES) č. 1782/2003, může nejpozději do 1. srpna 2009 rozhodnout, že za podmínek stanovených v tomto oddíle použije od roku 2010 režim jednotné platby na regionální úrovni.	1. Členský stát, který zavedl režim jednotné platby v souladu s kapitolami 1 až 4 hlavy III nařízení (ES) č. 1782/2003, může nejpozději do 1. srpna 2009 rozhodnout, že za podmínek stanovených v tomto oddíle použije od roku 2010 režim jednotné platby na regionální úrovni.
2. Členské státy určí regiony podle objektivních a nediskriminačních kritérií, jako je jejich institucionální a správní struktura a/nebo regionální zemědělský potenciál.	2. Členské státy určí regiony podle objektivních a nediskriminačních kritérií, jako je jejich institucionální a správní struktura a/nebo regionální zemědělský potenciál.
Členské státy, které mají méně než tři miliony hektarů, na něž lze poskytnout podporu, se mohou pokládat za jediný region.	Členské státy, které mají méně než tři miliony hektarů, na něž lze poskytnout podporu, se mohou pokládat za jediný region.
3. Členské státy rozdělí strop uvedený v článku 41 mezi regiony podle objektivních a nediskriminačních kritérií.	3. Členské státy rozdělí strop uvedený v článku 41 mezi regiony podle objektivních a nediskriminačních kritérií.
	4. Členské státy budou postupovat podle odst. 1 až 3 na základě konzultací s orgány své územní samosprávy.

Odůvodnění

Vyplývá z textu návrhu.

Pozměňovací návrh 4

Článek 68 – 2008/0103 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 68	*Článek 68*
Obecná pravidla	**Obecná pravidla**
1. Členské státy mohou nejpozději do 1. srpna 2009 rozhodnout, že od roku 2010 využijí až 10 % svých vnitrostátních stropů podle článku 41 na poskytnutí podpory zemědělcům:	1. Členské státy mohou nejpozději do 1. srpna 2009, 2010 nebo 2011 rozhodnout, že od roku 2010, 2011 nebo 2012 využijí až 10 % svých vnitrostátních stropů podle článku 41 na poskytnutí podpory zemědělcům:
(a) pro:	(a) pro:
(i) zvláštní druhy zemědělské činnosti, které jsou důležité pro ochranu či zlepšení životního prostředí,	(i) zvláštní druhy zemědělské činnosti, které jsou důležité pro ochranu či zlepšení životního prostředí, včetně dobrých životních podmínek zvířat
(ii) zlepšení jakosti zemědělských produktů nebo	(ii) zlepšení jakosti zemědělských produktů nebo
(iii) zlepšení uvádění zemědělských produktů na trh;	(iii) zlepšení uvádění zemědělských produktů na trh;
(b) na vyrovnání zvláštních nevýhod, které ovlivňují zemědělce v odvětví mléka a mléčných výrobků, hovězího, skopového a kozího masa a v odvětví rýže v ekonomicky nebo ekologicky citlivých oblastech;	(b) na vyrovnání zvláštních nevýhod, které ovlivňují zemědělce v odvětví mléka a mléčných výrobků, hovězího, skopového a kozího masa, bramborového škrobu, lnu a v odvětví rýže v ekonomicky nebo ekologicky citlivých oblastech;
(c) v oblastech podléhajících programům restrukturalizace nebo rozvoje, aby nedocházelo k opouštění půdy nebo aby se vyrovnaly zvláštní nevýhody zemědělců v těchto oblastech;	(c) v oblastech podléhajících programům restrukturalizace nebo rozvoje, aby nedocházelo k opouštění půdy nebo aby se vyrovnaly zvláštní nevýhody zemědělců v těchto oblastech;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(d) ve formě příspěvků na pojistné za pojištění úrody v souladu s podmínkami stanovenými v článku 69;	(d) ve formě příspěvků na pojistné za pojištění úrody v souladu s podmínkami stanovenými v článku 69;
(e) vzájemné fondy pro choroby zvířat a rostlin v souladu s podmínkami stanovenými v článku 70.	(e) vzájemné fondy pro choroby zvířat a rostlin v souladu s podmínkami stanovenými v článku 70.
2. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:	2. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:
(a) pokud	(a) pokud
(i) v případě podpory zvláštních druhů zemědělské činnosti uvedené v bodě i) dodržuje požadavky na agroenvironmentální platby stanovené v čl. 39 odst. 3 prvním pododstavci nařízení (ES) č. 1698/2005,	(i) v případě podpory zvláštních druhů zemědělské činnosti uvedené v bodě i) dodržuje požadavky na agroenvironmentální platby stanovené v čl. 39 odst. 3 prvním pododstavci nařízení (ES) č. 1698/2005,
(ii) v případě podpory pro zlepšení jakosti zemědělských produktů uvedené v bodě ii) odpovídá nařízení Rady (ES) č. 509/2006, nařízení Rady (ES) č. 510/2006, nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a kapitole I hlavy II části II nařízení (ES) č. 1234/2007 a	(ii) v případě podpory pro zlepšení jakosti zemědělských produktů uvedené v bodě ii) odpovídá nařízení Rady (ES) č. 509/2006, nařízení Rady (ES) č. 510/2006, nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a kapitole I hlavy II části II nařízení (ES) č. 1234/2007 a
(iii) v případě podpory pro zlepšování uvádění zemědělských produktů na trh uvedené v bodě iii) dodržuje kritéria stanovená v článcích 2 až 5 nařízení Rady (ES) č. 3/2008 a	(iii) v případě podpory pro zlepšování uvádění zemědělských produktů na trh uvedené v bodě iii) dodržuje kritéria stanovená v článcích 2 až 5 nařízení Rady (ES) č. 3/2008 a
(b) na úhradu skutečně vzniklých dodatečných nákladů a ztráty příjmů, aby byl splněn dotyčný cíl.	(b) na úhradu skutečně vzniklých dodatečných nákladů a ztráty příjmů, aby byl splněn dotyčný cíl.
3. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:	3. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:
(a) při úplném provedení režimu jednotné platby v dotčeném odvětví v souladu s články 54, 55 a 71;	(a) při úplném provedení nebo ve třech letech před úplným provedením režimu jednotné platby v dotčeném odvětví v souladu s články 54, 55 a 71;
(b) v míře nezbytné pro vytvoření motivace pro zachování současných úrovní produkce.	(b) v míře nezbytné pro vytvoření motivace pro zachování současných úrovní produkce.
4. Podpora podle opatření uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) se omezí na 2,5 % vnitrostátního stropu podle článku 41. Členské státy mohou stanovit další omezení na jednotlivá opatření.	4. Podpora podle opatření uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) se omezí na 2,5 % vnitrostátního stropu podle článku 41. Členské státy mohou stanovit další omezení na jednotlivá opatření.
5. Podpora opatření uvedených:	5. Podpora opatření uvedených:
(a) v odst. 1 písm. a) a d) má formu ročních dodatečných plateb;	(a) v odst. 1 písm. a) a d) má formu ročních dodatečných plateb;
(b) v odst. 1 písm. b) má formu ročních dodatečných plateb, např. plateb podle počtu zvířat nebo prémií na pastviny;	(b) v odst. 1 písm. b) má formu ročních dodatečných plateb, např. plateb podle počtu zvířat nebo prémií na pastviny;
(c) v odst. 1 písm. c) má formu zvýšení jednotkové hodnoty nebo počtu platebních nároků zemědělce;	(c) v odst. 1 písm. c) má formu zvýšení jednotkové hodnoty nebo počtu platebních nároků zemědělce;
(d) v odst. 1 písm. e) má formu vyrovnávacích plateb, jak je uvedeno v článku 70.	(d) v odst. 1 písm. e) má formu vyrovnávacích plateb, jak je uvedeno v článku 70.
6. Převod platebních nároků se zvýšenými jednotkovými hodnotami a převod dodatečných platebních nároků podle odst. 5 písm. c) může být povolen, pouze pokud převedené nároky doprovází převod odpovídajícího počtu hektarů.	6. Převod platebních nároků se zvýšenými jednotkovými hodnotami a převod dodatečných platebních nároků podle odst. 5 písm. c) může být povolen, pouze pokud převedené nároky doprovází převod odpovídajícího počtu hektarů.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
7. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:	7. Podpora opatření uvedených v odst. 1 písm. a) může být poskytnuta pouze:
8. Členské státy získají finanční prostředky potřebné pro podporu:	8. Členské státy získají finanční prostředky potřebné pro podporu:
(a) podle odst. 1 písm. a), b), c) a d) použitím lineárního snížení nároků přiznaných zemědělcům nebo z vnitrostátní rezervy;	(a) podle odst. 1 písm. a), b), c) a d) použitím lineárního snížení nároků přiznaných zemědělcům nebo z vnitrostátní rezervy;
(b) podle odst. 1 písm. e) případným použitím lineárního snížení jedné nebo více plateb, které mají být poskytnuty příjemcům příslušných plateb v souladu s touto hlavou a v rámci omezení uvedených v odstavcích 1 a 3.	(b) podle odst. 1 písm. e) případným použitím lineárního snížení jedné nebo více plateb, které mají být poskytnuty příjemcům příslušných plateb v souladu s touto hlavou a v rámci omezení uvedených v odstavcích 1 a 3.
9. Komise postupem podle čl. 128 odst. 2 definuje podmínky pro poskytnutí podpory uvedené v tomto oddíle, zejména s ohledem na zajištění soudržnosti s jinými opatřeními a politikami Společenství a k zamezení kumulace podpor.	9. Komise postupem podle čl. 128 odst. 2 definuje podmínky pro poskytnutí podpory uvedené v tomto oddíle, zejména s ohledem na zajištění soudržnosti s jinými opatřeními a politikami Společenství a k zamezení kumulace podpor.
	10. Při rozhodování o použití až 10 % svých vnitrostátních stropů od roku 2010 budou členské státy postupovat na základě konzultací s orgány své územní samosprávy.

Odůvodnění

O článku 68 se stále ještě hodně diskutuje. Mnohé členské státy a regiony by potřebovaly více času, aby mohly rozhodnout o úrovni a možnostech jeho provedení. Také možná chtějí doplnit další cíle na základě obecných pravidel. Aby bylo další oddělování méně citelné, je ve článku 68 vhodné umožnit postupné změny včetně podpůrných opatření.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 1 (6) odst. 2 písm.b – 2008/0105 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
b) V souladu s podmínkami stanovenými v prováděcích pravidlech podle odstavce 4 tohoto článku mohou členské státy rozhodnout, že nepoužijí snížení nebo zrušení maximálně do výše 100 EUR na jednoho zemědělce a kalendářní rok, a to i v případě snížení nebo vyloučení použitých na přímé platby podle článku 25 nařízení (ES) [č. XXXX/2008 (nové nařízení o režimech přímých podpor)].	b) V souladu s podmínkami stanovenými v prováděcích pravidlech podle odstavce 4 tohoto článku mohou členské státy rozhodnout, že nepoužijí snížení nebo zrušení maximálně do výše 100 EUR na jednoho zemědělce, na opatření a ~~kalendářní~~ rok žádosti~~, a to i v případě snížení nebo vyloučení použitých na přímé platby podle článku 25 nařízení (ES) [č. XXXX/2008 (nové nařízení o režimech přímých podpor)]~~.

Odůvodnění

Zpravidla jsou za provádění opatření SZP zodpovědné regionální a obecní úřady. Tato změna je nutná, aby se dosáhlo skutečného administrativního zjednodušení procesů. Proto by měly být jednotlivé režimy podpor posuzovány odděleně.

Pozměňovací návrh 6

Příloha II – 2008/0105 (CNS) – KOM(2008) 306 v konečném znění

PŘÍLOHA II

Orientační druhy operací spojených s prioritami uvedenými v článku 16a

Priorita: Změna klimatu		
Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Zlepšit účinnost používání umělých dusíkatých hnojiv (např. snížené používání, vybavení, přesné zemědělství), zlepšení skladování statkových hnojiv	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 39: agroenvironmentální platby	Snížení koncentrace methanu (CH_4) a emisí oxidu dusného (N_2O)
Zlepšení energetické účinnosti	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví	Snížení emisí oxidu uhličitého (CO_2) šetřením energie
Zkracování přepravních vzdáleností	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 53: diverzifikace činností nezemědělské povahy Článek 54: podpora zakládání podniků a jejich rozvoje Článek 56: základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova	Snížení emisí oxidu uhličitého (CO_2) šetřením energie
Postupy hospodaření s půdou (např. metody orby, meziplodiny, střídání plodin)	Článek 39: agroenvironmentální platby	Snížení koncentrace oxidu dusného (N_2O); odstraňování oxidu uhličitého
Změna využívání půdy (např. přeměna orné půdy na pastviny, trvalé vynětí půdy z produkce, snížené používání/obnova organických půd)	Článek 39: agroenvironmentální platby	Snížení koncentrace oxidu dusného (N_2O); odstraňování oxidu uhličitého

Priorita: Změna klimatu

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Extenzifikace chovu hospodářských zvířat (např. snížení intenzity chovu, zvýšit pastvu)	Článek 39: agroenvironmentální platby	Snížení koncentrace methanu (CH_4)
Zalesnění	Články 43 a 45: první zalesnění zemědělské a nezemědělské půdy	Snížení koncentrace oxidu dusného (N_2O); odstraňování oxidu uhličitého
Prevence lesních požárů	Článek 48: obnova lesního potenciálu a zavádění preventivních opatření	Odstraňování oxidu uhličitého v lesích a vyloučení emise oxidu uhličitého (CO_2)

Priorita: Obnovitelné energie

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Výroba bioplynu – zařízení pro anaerobní rozklad užívající živočišný odpad (v zemědělské a místní produkci)	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 53: diverzifikace činností nezemědělské povahy	Nahrazení fosilních paliv; snížení koncentrace methanu (CH_4)
Trvalé energetické plodiny (rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích a bylinný travní porost)	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství	Nahrazení fosilních paliv; odstraňování oxidu uhličitého; snížení koncentrace oxidu dusného (N_2O)
Zpracování zemědělské/lesní biomasy na výrobu obnovitelné energie	Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví	Nahrazení fosilních paliv
Zařízení/infrastruktura na výrobu obnovitelné energie z biomasy	Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 53: diverzifikace činností nezemědělské povahy Článek 54: podpora zakládání podniků a jejich rozvoje Článek 56: základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova	Nahrazení fosilních paliv

Priorita: Obnovitelné energie

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Zlepšení hospodaření s odpady v oblasti opětovného využívání materiálů	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 53: diverzifikace činností nezemědělské povahy Článek 54: podpora zakládání podniků a jejich rozvoje Článek 56: základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova	Nahrazení fosilních paliv
Používání a získávání sluneční a větrné energie, geotermálního tepla a kogenerace	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 53: diverzifikace činností nezemědělské povahy Článek 54: podpora zakládání podniků a jejich rozvoje Článek 56: základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova	Nahrazení fosilních paliv

Priorita: Vodní hospodářství

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Technologie na úsporu vody, retence vody Výrobní techniky pro úspory vody	Článek 26: modernizace zemědělských hospodářství Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 30: infrastruktura	Zlepšení schopnosti účinnějšího využívání vody

Priorita: Vodní hospodářství

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Řízení povodňových rizik	Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 39: agroenvironmentální platby Článek 41: neproduktivní investice	Zlepšení schopnosti účinnějšího využívání vody
Obnova mokřadů Přeměna zemědělské půdy na lesnické/zemědělsko-lesnické systémy	Článek 39: agroenvironmentální platby Článek 41: neproduktivní investice Článek 43 a 45: první zalesnění zemědělské a nezemědělské půdy	Zachování vysoce hodnotných vodních útvarů; ochrana jakostní vody
Rozvoj polopřírodních vodních útvarů	Článek 57: ochrana a rozvoj dědictví venkova	Zachování vysoce hodnotných vodních útvarů; ochrana jakostní vody
Postupy hospodaření s půdou (např. meziplodiny)	Článek 39: agroenvironmentální platby	Příspěvek ke snížení ztrát různých látek ve vodě, včetně fosforu

Priorita: Biologická rozmanitost

Druhy operací	Články a opatření	Možné účinky
Nepoužívání hnojiv a pesticidů na zemědělskou půdu s vysokou přírodní hodnotou Integrovaná a organická produkce	Článek 28: přidání hodnoty zemědělským a lesnickým produktům Článek 29: spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií v zemědělství, potravinářství a lesnictví Článek 39: agroenvironmentální platby	Zachované druhově bohaté typy vegetace, ochrana a udržení travních porostů
Trvalé polní a pobřežní hraniční oblasti Tvorba/řízení biotopů/stanovišť uvnitř lokalit Natury 2000 a mimo ně Změna využívání půdy (řízení extenzivních travních porostů, přeměna orné půdy na pastviny, dlouhodobé vynětí půdy z produkce) Obhospodařování trvalek s vysokou přírodní hodnotou	Články 38 a 46: platby v rámci Natury 2000 Článek 39: agroenvironmentální platby Článek 41: neproduktivní investice Článek 47: lesnicko-environmentální platby Článek 57: ochrana a rozvoj dědictví venkova	Chráněné druhy ptáků a dalších volně žijících zvířat a zlepšená síť biotopů; snížený přístup škodlivých látek do sousedících stanovišť
Zachování genetické rozmanitosti	Článek 39: agroenvironmentální platby	Zachovaná genetická rozmanitost

Odůvodnění

Nové úkoly se stanou důležitou a možná výnosnou složkou zemědělského hospodaření.

Aby se zemědělci podnítili k úsilí o to, aby jejich hospodářství byla konkurenceschopná i udržitelná, aby hledali řešení pro udržitelné zemědělství a převzali aktivní úlohu při uskutečňování nových ekologických opatření, je nutné jim dát příležitost uplatnit všechna odpovídající opatření EZFRV, tedy také opatření k zvýšení inovace, rozvoji nových technologií a vyvinutí nových strategií. Komise je dosud do svého plánu nezahrnula. Jejich zařazení bude pro členské státy podnětem, aby je předkládaly.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě

(2008/C 325/06)

VÝBOR REGIONŮ

— s uspokojením vítá sdělení Komise, neboť přichází s dostatečným úvodem k sestavení hrubé koncepční báze pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a pro způsob, jak postupovat, což ovšem neznamená, že už neobsahuje žádné mezery, pokud jde o konkrétní provádění navrženého postupu;

— zdůrazňuje, že v případě, kdy místní a regionální orgány zvolí postup pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi za účelem podpory inovací v otázkách, jež chtějí vyřešit použitím tohoto nástroje, budou muset čelit několika úkolům, jimiž se sdělení nezabývalo dostatečně podrobně;

— je toho názoru, že Evropská komise musí poskytnout místním a regionálním orgánům jakožto smluvním stranám jasné a podrobné pokyny, studijní nástroje a nástroje pro odbornou přípravu ohledně způsobu, jak využívat veřejné zakázky v předobchodní fázi v oblasti výzkumu a vývoje, aby nedošlo k porušení práva Společenství;

— dále se domnívá, že pokyny a instrukce, jež je nezbytné poskytnout, jsou třeba tím spíše, že součástí postupů pro veřejné zakázky v předobchodní fázi jsou důležité otázky související s právy duševního a průmyslového vlastnictví a protože sama právní oddělení ústředních orgánů se tímto bodem práva dosud téměř vůbec nezabývala.

Zpravodaj: pan Dimitrios TSIGKOUNIS (Řecko, ELS), starosta Leonidia (Arkádie)

Odkaz

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě

KOM(2007) 799 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Všeobecné připomínky k úloze místních a regionálních orgánů

1. žádá, aby se další jednání zabývala úlohou, jakou mají hrát místní a regionální orgány ve snaze čelit významným sociálním problémům – ať již jde o poskytování zdravotní péče za takových podmínek, aby byla cenově dostupná, byla z hlediska kvality na vysoké úrovni a byla uzpůsobena stárnutí obyvatel, o vypořádání se s klimatickou změnou, o zlepšení energetické účinnosti, zabezpečení co nejlepšího a nejpřístupnějšího vzdělávání či o účinné zvládání bezpečnostních hrozeb;

2. navrhuje tedy, aby vzhledem k tomu, že tyto otázky budou pravděpodobně vyžadovat nová a inovační řešení, která za současných technologických podmínek nejsou ještě komerčně dostupná, případně pokud tomu tak je a jsou již v nabídce, zatím ještě ne zcela dostatečně vyhovují stanoveným podmínkám, což naléhavě vyžaduje úsilí na poli výzkumu a vývoje, byly místní a regionální orgány aktivně zapojeny do přípravy nového rámce pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a aby byly posíleny možnosti, které mají k dispozici pro řízení a účinné zvládání tohoto nového druhu zadávání veřejných zakázek;

3. souhlasí s názorem, že zahrnutí výzkumu a vývoje do veřejných zakázek, aby se tak podpořila inovační řešení, nabízí místním a regionálním orgánům možnost vhodně přispět k zabezpečení střednědobé i dlouhodobé účinnosti a výkonu služeb, jež poskytují, a podpořit konkurenceschopnost evropského průmyslu cestou inovací;

4. domnívá se, že vzhledem ke skutečnosti, že z velké části tyto transakce činí místní a regionální orgány, by bylo vhodné, aby tyto orgány byly výborně připraveny hrát úlohu zásadního článku při podpoře výzkumu a vývoje v celé Evropě;

5. žádá Evropskou komisi, aby vzala na vědomí politické priority Výboru na období let 2008–2010, mezi nimiž je mimo jiné plnění Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost, reakce na klimatickou změnu, diverzifikace energetických zdrojů a jejich udržitelné využívání, zlepšení kvality života občanů včetně přeshraniční spolupráce, pokud jde o přístupnost ke službám kvalitní zdravotní péče, podpora místních a regionálních orgánů zaměřená na solidaritu, mezikulturní dialog a dialog mezi náboženstvími a podpora všem formám místní kultury a tradic, účast na jednání o společné imigrační a azylové politice, zvláště při výměně osvědčených postupů pro integraci, či priorita, jakou je moderní jednotný trh, jenž se řídí strategií pro podporu kvality veřejných služeb, neboť v tomto případě jde o oblast působení, která zajímá územní samosprávy a která se řadí mezi témata, jež budou velmi pravděpodobně zařazena do oblasti veřejných zakázek za účelem podpory výzkumu a vývoje na poli informačních a komunikačních technologií a jež se mezi prvními nabízejí pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi;

6. s uspokojením vítá sdělení Komise KOM(2007) 799 v konečném znění, neboť přichází s dostatečným úvodem k sestavení hrubé koncepční báze pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a pro způsob, jak postupovat, což ovšem neznamená, že už neobsahuje žádné mezery, pokud jde o konkrétní provádění navrženého postupu;

7. zdůrazňuje, že v případě, kdy místní a regionální orgány zvolí postup pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi za účelem podpory inovací v otázkách, jež chtějí vyřešit použitím tohoto nástroje, budou muset čelit několika úkolům, jimiž se sdělení Komise KOM(2007) 799 v konečném znění nezabývalo dostatečně podrobně;

8. je toho názoru, že stávající legislativa pro veřejné zakázky je už tak dost komplikovaná a existuje celá řada místních a regionálních samospráv, jež čelí značným obtížím ve snaze správně ji použít. Taktéž se domnívá, že budou značně váhat se zaváděním dodatečné složité složky, jakou představuje iniciativa Evropské komise, do svého administrativního uspořádání a svých postupů. Proto požaduje, aby se pravidla pro zadávání veřejných zakázek neuplatňovala na zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi;

9. navrhuje, aby Komise prozkoumala možnost upravit směrnici o zadávání veřejných zakázek tak, aby mohly být například inovace vytvářeny v rámci partnerských projektů. Nepružný postup zadávání veřejných zakázek je hlavní překážkou nových inovací. Požadavek na spravedlivé a nediskriminační zacházení, které vyplývá ze Smlouvy o založení Evropského společenství, by neměl být vykládán tak, že by v praxi zabránil podnikům a subjektům zadávajícím veřejné zakázky využívat úsilí podniků v oblasti výzkumu a vývoje;

10. je přesvědčen, že vypracování a formulace mimořádně technických nástrojů pro zveřejnění nabídkových řízení za účelem podpory inovace vyžadují zvláštní poznatky a dovednosti, jimiž obecně místní a regionální orgány nedisponují; i na úrovni ústřední správy mnoha členských států mají tento druh poznatků a kvalifikace pouze v některých odděleních;

11. soudí ve stejném duchu, že různé výběrové fáze, jež jsou součástí postupu zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji vyžadují takovou úroveň technických poznatků a porozumění daným otázkám, jaké se obecně regionálním orgánům nedostává;

12. vyzdvihuje, že i když je zadání veřejné zakázky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji nakonec úspěšné, není o nic méně obtížné vyvolat na místní a regionální úrovni podněty k politické angažovanosti občanů v jeho prospěch; Velkým břemenem, které tíží rozhodování místních a regionálních orgánů, je to, že kvalitní provedení veřejné nabídky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji si žádá okamžité výdaje, jež zatěžují probíhající správní období, zatímco výhody, které z toho plynou, obvykle přicházejí pomaleji; proto je k tomu, aby si jich obyvatelé všimli, třeba určitý časový úsek, obvykle delší než ten, který od sebe dělí dvě po sobě následující volební období na úrovni obce či regionu;

13. vyjadřuje své obavy nad tím, že v případě, kdy by možnost přistoupit k výběrovému řízení za účelem zadání veřejné zakázky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji byla politicky kontroverzní, je pravděpodobné, že po volebním klání, po jehož skončení by bylo rozhodnuto o vítězi na místní či regionální úrovni, by uskupení, které vzneslo námitky, zpochybnilo pokračování dotyčného postupu pro obchodní produkt, jenž by byl mezitím dokončen, a smazalo by tím podstatné výhody, jež očekával zadávající orgán při zadání původní nabídky;

14. domnívá se, že na úrovni místních a regionálních orgánů vznikne hlavní politický problém, pokud vítěz výběrového řízení, který získá veřejnou zakázku v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji, nebude mít sídlo v obci či regionu zadávajícího orgánu, nebo dokonce bude sídlit v jiném členském státě;

15. upozorňuje, že pokud výběrové řízení pro zadání veřejné zakázky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji nebude úspěšné, což nelze vyloučit zejména pro jisté oblasti tohoto sektoru, kde je počet realizovaných zakázek dosud celkem nízký, ocitnou se místní a regionální orgány v obzvláště obtížné situaci, pokud jde o vlastní sebeobhájení a o přesvědčení občana, že navzdory danému výsledku bylo z obchodního hlediska vhodnější použít daný postup spíše než investovat do existující a prověřené technologie;

16. předkládá návrh, aby vzhledem k výše uvedeným potížím, jimž se místní a regionální orgány vystavují, pokud jde o zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji, Evropská komise a členské státy sestavily a zavedly sérii opatření, jež uznají za nezbytné k tomu, aby tyto zakázky splnily na úrovni obcí a regionů svůj účel, čímž dojde k širšímu posílení výkonnosti evropských subjektů výzkumu a vývoje oproti jejich konkurentům na světovém trhu;

17. upozorňuje na to, abychom neztratili ze zřetele, že pokud by Evropská unie nedokázala na místní a regionální úrovni zavést postupy pro veřejné zakázky v předobchodní fázi v oblasti výzkumu a vývoje tak, aby byly funkční a běžné, přišla by na úrovni Společenství o prostředky v oblasti výzkumu a vývoje;

18. je toho názoru, že Evropská komise musí poskytnout místním a regionálním orgánům jakožto smluvním stranám jasné a podrobné pokyny, studijní nástroje a nástroje pro odbornou přípravu ohledně způsobu, jak využívat veřejné zakázky v předobchodní fázi v oblasti výzkumu a vývoje, aby nedošlo k porušení práva Společenství;

19. dále se domnívá, že pokyny a instrukce, jež je nezbytné poskytnout, jsou třeba tím spíše, že součástí postupů pro veřejné zakázky v předobchodní fázi jsou důležité otázky související s právy duševního a průmyslového vlastnictví a protože sama právní oddělení ústředních orgánů se tímto bodem práva dosud téměř vůbec nezabývala;

20. vybízí členské státy a Evropskou komisi, aby vytvořily takové podpůrné struktury, na něž by se místní a regionální orgány, jež se rozhodnou vyhlásit výběrové řízení na veřejné zakázky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji, mohly obrátit a od nichž by mohly získat jasné a využitelné informace a podstatnou pomoc, zejména v souvislosti s co nejvhodnějším rozložením rizik a výnosů mezi orgán, který je smluvní stranou, a uchazeče, kteří budou nakonec vybráni;

21. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že veřejné zakázky v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji jsou z krátkodobého hlediska spojeny s výraznými riziky, jež byly identifikovány pro místní a regionální úroveň, což je úroveň správního orgánu, který bude dotyčnou smluvní stranou, a oproti tomu s výhodami, jež se projeví až po delším časovém období, je obtížné je postihnout a často nemají jasný charakter, pociťují orgány územní samosprávy často oprávněné obavy; členské státy a Evropská komise by jim měly poskytnout značnou podporu na vícero rovinách, a tím jasně ukázat všem zúčastněným stranám, že případný neúspěch je nedílnou součástí postupu, který se snaží najít inovační řešení pro otázky, které evropské společnosti již delší či kratší dobu řeší;

22. konstatuje, že vzhledem k otevřenosti výběrových řízení pro udělení veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji uchazečům ze všech členských států je nevyhnutelné, že mohou vyústit přinejmenším k částečnému přesunu regionálních zdrojů určených na financování této činnosti do jiného regionu jiné země Unie. Tento jev rozhodně nepředstavuje žádný problém na úrovni Evropské unie, avšak na úrovni obce či regionální samosprávy jde o prvek, který silně odrazuje od financování takové veřejné zakázky;

23. zavazuje Evropskou komisi k tomu, aby dokázala, že veřejné zakázky v předobchodní fázi jsou výhodné pro region, který zveřejní takovou výzvu k předkládání nabídek, i v případě, kdy zainteresované subjekty, jež na výzvu odpovědí, nemají sídlo na jeho území;

24. naléhá na Evropskou komisi, aby podpořila velká uskupení místních a regionálních samospráv, která se dohodnou na společném zadání veřejné zakázky v předobchodní fázi, aby tím snížila rizika, kterým by jinak čelila místní či regionální samospráva členského státu, pokud by zveřejnila výzvu k překládání nabídek tohoto typu samostatně;

25. uznává, že vytváření celoevropských sítí a navazování kontaktů mezi místními a regionálními samosprávami, jež se nacházejí v různých členských státech a jež mají podobné potřeby, které se snaží uspokojit, představují nejvhodnější a současně nejjistější cestu, jak pro spolupráci mezi zeměmi, regiony a obcemi v oblasti zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji, tak pro koordinaci s tím souvisejících postupů;

26. je nakloněn tomu, aby činnost zaměřená na rozpracování a zavedení zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji na úrovni místních a regionálních samospráv byla financována vyčleněním prostředků, jež se mohou v rozpočtu Evropské unii uvolnit po revizi společné zemědělské politiky;

27. hájí myšlenku, že jednotný Evropský výzkumný prostor může potenciálně nabýt originální podoby a nabrat nový dech, pokud budou stávající postupy pro zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji začleněny do existujících mechanismů pro zadávání veřejných zakázek;

28. hlásá myšlenku, že strategii na podporu zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi na služby ve výzkumu a vývoji by výrazně pomohlo, kdyby bylo využito univerzit, výzkumných středisek, a zejména malých a středních podniků se silnou koncentrací poznatků a technologických inovací, jež se nacházejí v obcích a regionech, a to využitím nového rámce pro spolupráci s místními a regionálními orgány členského státu místa, kde mají sídlo; dále by pomohlo vytvoření sítě za účasti dalších místních a regionálních samospráv z jiných členských států a obdobných vysokoškolských institucí, výzkumných zařízení a malých a středních podniků;

29. předkládá myšlenku, že vytvořením informačních bodů a databází pro problémy obcí a regionů, a to zvláště těch, které si žádají inovační řešení, na úrovni místních a regionálních samospráv by bylo možné sblížit území, jež se potýkají se obdobnými potížemi, s výzkumnými středisky a podniky, které mají doplňující či podpůrný potenciál, aby byly tyto překážky překonány inovacemi díky součinnému působení, přičemž uvedené databáze by současně ukazovaly potenciál různých územních celků pro výzkum a vývoj;

30. navrhuje zaměřit financování Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a Evropského sociálního fondu tak, aby se soustředilo na činnosti, jež se v odvětvích, která financují, týkají výzkumu a vývoje prostřednictvím zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu

(2008/C 325/07)

VÝBOR REGIONŮ

— souhlasí, že v EU panuje široká shoda co se týče potřeby modernizovat a zlepšit odborné vzdělávání a odbornou přípravu v Evropě. Klíčovou součásti tohoto cíle je zajištění kvality odborného vzdělávání a přípravy;

— domnívá se, že potíže s uznáváním studijních výsledků dosažených v jiných členských státech omezují mobilitu v EU a jsou překážkou skutečného celoživotního učení;

— zdůrazňuje, že v mnoha členských státech jsou za odborné vzdělávání a přípravu odpovědné orgány na regionální a místní úrovni;

— vítá obě doporučení Komise, jelikož usilují o navržení řešení ekonomických a sociálních výzev globalizované světové znalostní ekonomiky a usilují taktéž o zvýšení mobility v Evropské unii a o podporu výměny dovedností. VR se tedy domnívá, že je důležité rozvíjet oblasti, které jsou důležité pro občany, a činnosti, za které mají odpovědnost regiony a obce;

— domnívá se, že hlavními uživateli evropského referenčního rámce pro zajištění kvality budou národní/regionální a místní orgány, které jsou pověřeny zajišťováním kvality vzdělávání a odborné přípravy a jejím zlepšováním;

— žádá, aby byly kompetentní místní a regionální orgány zapojeny do propojování národních/regionálních rámců kvalifikací na ECVET;

— zdůrazňuje, že vlastní zavedení systému a jeho používání budou skutečným měřítkem jeho úspěchu. Místní a regionální orgány budou užitečnými partnery při podpoře této činnosti prostřednictvím svých sítí a při dosažení důvěryhodnosti a použitelnosti ECVET.

Zpravodaj: Kent JOHANSSON (SE/ALDE), člen zastupitelstva kraje Västra Götaland

Odkazy

návrh doporučení Evropského parlamentu a Rady o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy

KOM(2008) 179 v konečném znění – 2008/0069 (COD)

návrh doporučení Evropského parlamentu a Rady ohledně vytvoření evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET)

KOM(2008) 180 v konečném znění – 2008/0070 (COD)

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. poukazuje na to, že odborné vzdělávání a odborná příprava jsou rozhodujícími faktory pro dosažení cílů Lisabonské strategie, kterými jsou zvýšení hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a sociálního začlenění. Vzdělávání, odborná příprava, dovednosti a celoživotní učení jsou součástí hlavních politických priorit VR;

2. domnívá se však, že potíže s uznáváním studijních výsledků dosažených v jiných členských státech omezují mobilitu v EU a jsou překážkou skutečného celoživotního učení;

3. souhlasí, že v EU panuje široká shoda co se týče potřeby modernizovat a zlepšit odborné vzdělávání a odbornou přípravu v Evropě. Klíčovou součásti tohoto cíle je zajištění kvality odborného vzdělávání a přípravy;

4. zdůrazňuje, že v mnoha členských státech jsou za odborné vzdělávání a přípravu odpovědné orgány na regionální a místní úrovni. Odborná příprava je financována z řady zdrojů, ačkoli ve většině členských států je financována vládou (ústřední nebo regionální), a počet případů regionálního a místního financování je vysoký;

5. vyjadřuje svoje stanovisko ke dvěma záležitostem, které se týkají evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání. V obou případech má kladný názor a vítá návrh. V případě *evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu* dospěl proces konzultace do pokročilejšího stádia, zatímco v případě *evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy* se nachází v ranějším stádiu. Z tohoto důvodu bude důležité a vhodné uskutečnit další konzultace;

6. vítá obě doporučení Komise, jelikož usilují o navržení řešení ekonomických a sociálních výzev globalizované světové znalostní ekonomiky, ve které žijeme. Usilují taktéž o zvýšení mobility v Evropské unii a o podporu výměny dovedností, a VR se tedy domnívá, že je důležité rozvíjet oblasti, které jsou důležité pro občany, a činnosti, za které mají odpovědnost regiony a obce;

7. poznamenává, že evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) je nástrojem k popisování kvalifikací pomocí jednotek studijních výsledků a souvisejících bodů s cílem umožnit převod a sčítání studijních výsledků. Jeho cílem bude stanovit metodický rámec, který má usnadnit převádění kreditů za studijní výsledky z jednoho systému kvalifikací do druhého nebo z jednoho studijního postupu do druhého;

8. domnívá se, že hlavními uživateli evropského referenčního rámce pro zajištění kvality (EQAF) budou na druhé straně národní/regionální a místní orgány, které jsou pověřeny zajišťováním kvality vzdělávání a odborné přípravy a jejím zlepšováním. Na rozdíl od ECVET usiluje tento rámec o zvýšení transparentnosti a jednotnosti politických opatření v oblasti odborného vzdělávání a přípravy;

9. souhlasí s tím, že účast na provádění systémů ECVET a EQAF by měla být dobrovolná, zdůrazňuje však, že je důležité, aby byly vytvořeny rámce a pokyny pro jejich používání. Ve sdružení uživatelů (síť uživatelů ECVET a ENQAVET) musejí být také zástupci s přímým mandátem regionální a místní úrovně. Stejně tak je třeba, aby v nich byli zastoupeni soukromí a sociální partneři;

10. zdůrazňuje, že ať si stát zvolí účast v provádění ECVET/EQAF či nikoliv, je třeba, aby regiony s ústavní odpovědností za vzdělávací systém měly přímý přístup do společných fór zabývajících se rozvojem těchto systémů;

11. zdůrazňuje, že důležitým a kritickým momentem v nadcházející rozvojové činnosti bude vytvoření správné rovnováhy mezi úsilím o zvýšení mobility občanů prostřednictvím systému převoditelnosti kreditů a zvyšování kvality činnosti na jedné straně a potřebou zvýšit rozmanitost vzdělávacích systémů, za které mají regiony a obce v členských státech odpovědnost, na straně druhé;

12. podtrhuje, že ECVET a EQAF jsou součástí většího celku iniciativ v oblasti vzdělávání, který zahrnuje také evropský systém pro převod a kumulaci kreditů (ECTS), Europass, Evropskou chartu kvality mobility (EQCM), evropské zásady pro určování a ověřování neformálního učení a evropský rámec kvalifikací pro celoživotní učení (EQF);

13. v minulých stanoviscích zdůraznil, že neustále se vyvíjecí požadavky pracoviště související s používáním nových systémů práce a přizpůsobováním se novým technologiím vyžadují neustálou přípravu pracovní síly. Odborná příprava, která je v souladu s koncepcí celoživotního učení, se může prokázat jako základní nástroj rozvoje tohoto prvku, který je základem udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje ([1]). Zvláště s ohledem na demografický vývoj je třeba současnou pracovní sílu využívat efektivněji;

14. upozorňuje, že na prověření a další rozvoj těchto systémů budou potřeba zvláštní finanční prostředky;

Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET)

15. konstatuje, že mobilita přes státní hranice při vzdělávání a výkonu povolání má v Evropě velmi dlouhou tradici. Tato mobilita měla velký význam pro rozvoj řemesel, průmyslové činnosti, obchodu a podnikání, což poskytlo základ rozvoje místní prosperity, prosperity regionů a států;

16. poukazuje na to, že vzdělávání a výkon povolání probíhající za hranicemi získávají mnohem vyšší význam ve vysoce globalizovaném hospodářství. Je zapotřebí moderních nástrojů, které podpoří tuto mobilitu při vzdělávání a výkonu povolání. VR považuje ECVET za jeden z takových nástrojů;

17. konstatuje, že potřeba kvalifikované síly je čím dál více určována na regionální úrovni. Výbor regionů již upozornil, že místní a regionální rozvoj se skutečně odvíjí od různých podmínek a předpokladů. Nelze na něj však za žádných okolností nahlížet izolovaně od okolí. Regiony a obce potřebují nové druhy ekonomické činnosti současně s tím, jak zanikají stará pracovní místa, aby neriskovaly, že budou čelit stagnaci, sociálnímu vyloučení v podobě nezaměstnanosti, vysoké úrovni nemocnosti pracovníků a vysoké úrovni předčasného odchodu z trhu práce ([2]);

18. klade důraz na to, aby se pracovní život v Evropě vyznačoval vysokou mírou flexibility ve spojení se spolehlivým sociálním zabezpečením, jak je popsáno v dokumentu Evropské komise o obecných zásadách flexikurity ([3]);

19. souhlasil v minulosti s Evropskou komisí, že národní a evropské rámce kvalifikací usnadňují ověřování vzdělávání ve všech souvislostech ([4]);

20. uvítal rámec kvalifikací (EQF) Evropské komise a podpořil jeho dvojí cíl zlepšování transparentnosti kvalifikací a podpory mobility v Evropské unii;

21. podobně jako v případě EQF žádá, aby byly kompetentní místní a regionální orgány zapojeny do propojování národních/regionálních rámců kvalifikací na ECVET;

22. podtrhuje interpretaci ECTEV Evropskou komisí jako systém *„kulturně a technicky přizpůsobený prostředí (…) regionů“* a připomíná, že regionální orgány se samy často podílejí na vytváření, rozvoji a provádění systémů kvalifikací a v celoživotním učení ve formálním, neformálním a informálním kontextu;

23. zdůrazňuje, že velká část odborného vzdělávání a přípravy v kontextu celoživotního učení probíhá v rámci podniků náročných na znalosti nebo jejich sítí a ještě častěji probíhá přes státní hranice;

24. v současnosti je také možné pozorovat dobré příklady spolupráce mezi odvětvovými organizacemi a regiony z různých zemí v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, která také zahrnuje společné plánování a vzájemné uznávání ([5]). Takové iniciativy je třeba podporovat a využívat;

25. zdůrazňuje, že do systému uznávání musí být zapojeni různí aktéři – nejen veřejné, ale také soukromé subjekty, podniky a sociální partneři;

26. vítá zřízení skupiny uživatelů systému ECVET, která aktualizuje a koordinuje postupy. Trvá však na zapojení regionálních a místních orgánů, místních podniků a sociálních partnerů mezi členy této skupiny uživatelů s cílem umožnit jim přímý přístup do ECVET za současného respektování vnitrostátních pravidel a předpisů;

27. podtrhuje skutečnost, že jsou to často místní a regionální orgány, které jsou schopné zahájit účinnou operační činnost v rámci VET;

28. konstatuje, že ECVET je systém kreditů odvíjející se od jednotek, který nabízí způsob měření a srovnávání studijních výsledků a jejich převod z jedné instituce do druhé;

29. vítá skutečnost, že je tento systém kompatibilní se všemi systémy kvalifikací, především s evropským systém převodu kreditů, který podporuje a usnadňuje mobilitu vysokoškolských studentů v rámci Evropy i v širším okolí;

30. zdůrazňuje však, že vlastní zavedení systému a jeho používání budou skutečným měřítkem jeho úspěchu. Místní a regionální orgány budou užitečnými partnery při podpoře této činnosti prostřednictvím svých sítí a při dosažení důvěryhodnosti a použitelnosti ECVET;

31. domnívá se, že pokud má být ECVET používán, je třeba konkrétních příkladů toho, jak bude systém po svém zavedení prakticky fungovat. To umožní většímu okruhu subjektů, aby využil možnosti, které ECTEV nabízí;

([1]) CdR 226/98 fin [není k dispozici v češtině].

([2]) Stanovisko Výboru regionů ze dne 14. června 2006 k návrhu doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání.

([3]) Viz stanovisko CdR 274/2007 ke sdělení Komise KOM(2007) 359 v konečném znění.

([4]) CdR 335/2006 fin.

([5]) Např. evropské vzdělávání pro údržbu nákladních automobilů, viz www.anfa-auto.fr

Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQAF)

32. poukazuje na to, že o vyšší efektivitě odborného vzdělávání a přípravy ze socioekonomického hlediska rozhoduje jejich lepší přizpůsobení stále se měnícím požadavkům znalostní společnosti na trh práce, především na vysoce kvalifikovanou pracovní sílu schopnou čelit výzvám globalizace;

33. zdůrazňuje, že vzdělávací systémy a systémy odborné přípravy se nerozvíjí, jak se někteří domnívají, nezávisle na podniku a sociálních aspektech a místním či regionálním inovačním prostředí, přestože růst, konkurenceschopnost a perspektivy zaměstnanosti určité oblasti stále více závisejí na dovednostech její stávající a budoucí pracovní síly a také na tom, jak odborná příprava, odborné vzdělávání a rekvalifikace přispívají k neustálému doplňování těchto kvalifikací a k jejich dalšímu rozvoji;

34. zdůrazňuje, že je proto třeba propojit EQAF s potřebami místního trhu práce a žádá o akreditaci středisek VET jako součást tohoto procesu;

35. uznává přidanou hodnotu, kterou EQAF přináší z hlediska šíření politiky vzdělávání a odborné přípravy v EU, především co se týče podpory vzájemného učení, mobility a výměny osvědčených postupů;

36. vítá zásadní přístup EQAF, který spočívá v cyklu zlepšení, a upozorňuje, že ukazatele kvality by neměly být považovány za pokyny, ale za referenční body, které je neustále možné různými způsoby rozvíjet, např. v bilaterálním a multilaterálním kontextu;

37. zdůrazňuje, že EQAF tedy nesmí být omezen pouze na statistický systém nebo určitý druh kontroly, ale že by měl být považován za účinný nástroj neustálého rozvoje kvality na různých úrovních a u odpovědných orgánů a zainteresovaných stran;

38. zdůrazňuje, že „vlastnictví“ referenčních rámců není vyhrazeno národní úrovni, ale že procesy jsou rovněž stimulovány na místní a regionální úrovni. Podobně je třeba umožnit vzdělávacím systémům mimo oficiální systém, aby se zlepšovaly a rozvíjely;

39. se domnívá, že je nutné zvážit podobu referenčního rámce a míru jeho podrobnosti, aby bylo možné dosáhnout jeho cíle. Zdůrazňuje, že ukazatele by neměly být tak podrobné, aby zavádění referenčního rámce a jeho monitorování vedlo k nepřímému řízení vzdělávacích systémů;

40. zdůrazňuje, že referenční ukazatele navržené Komisí:

— mají být chápany jako soubor nástrojů s cílem podpořit hodnocení a zlepšení kvality systémů odborného vzdělávání v souladu s národní legislativou a postupy;

— nezavádějí žádné nové normy, ale s respektováním rozmanitosti přístupu členských států mají podporovat jejich úsilí;

— jsou používány na základě dobrovolnosti a působí pouze orientačně, a proto by neměly sloužit jako prostředek srovnávání mezi kvalitou a účinností různých národních systémů v Evropě.

Bylo by tedy silnou stránkou, že si různí uživatelé mohou zvolit ukazatele, které považují za nejdůležitější pro potřeby svého současného systému zajišťování kvality;

41. zdůrazňuje, že je nutné posílit místní a regionální rozměr, a to především podporou místních a regionálních sítí na tomto poli, a lituje, že doporučení dostatečně explicitně neuznává význam zapojení místních a regionálních orgánů;

42. požaduje intenzivnější přímé zapojení místní a regionální úrovně do ENQAVET (evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě). Je třeba stimulovat a podporovat vytváření sítí EQAF spojujících různé regiony a podniky;

43. navrhuje používat označení kvality pro zařízení VET, podobně jako tomu již je u institucí vyššího vzdělávání;

44. zlepšení odborného vzdělávání a přípravy přináší značné výhody jak jednotlivcům, tak společnosti. Zvýšení celkové úrovně dovedností pomáhá zlepšovat ekonomické ukazatele (např. produktivita a nezaměstnanost) a sociální ukazatele (např. občanská účast, kriminalita a náklady na zdravotní péči);

45. odborná příprava má potenciál na zlepšení sociálního začleňování skupin znevýhodněných na trhu práce, jako jsou migranti, starší lidé a lidé předčasně ukončující školní docházku;

46. zdůrazňuje, že bychom se neměli věnovat pouze skupinám zahrnutým do vzdělávání, ale postarat se také o osoby, které do systému nemají přístup, jejichž přístup je omezený nebo ze systému vypadnou.

V Bruselu dne 8. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Barcelonský proces: Unie pro Středomoří – zapojení místních a regionálních orgánů

(2008/C 325/08)

VÝBOR REGIONŮ

— podtrhuje význam iniciativy *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří*, která přiznala Středomoří významné místo v evropské agendě, podnítila diskusi a inspirovala úvahy, které odpovídají významu otázek, jež je třeba řešit;

— je přesvědčen, že iniciativy přicházející z různých stran Středozemního moře, které jsou soustředěny výlučně na diplomatický přístup, nepřinesou udržitelná řešení, pokud se do centra diskuse nedostane místní demokracie, a to jak pokud jde o její posilování, tak i o přímou spolupráci mezi regiony a městy na obou stranách Středozemního moře v rámci *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*;

— připomíná, že územní stupeň je tou úrovní správy, od níž se může odvíjet vypracovávání řešení otázek adaptace i reakce na výzvy, které představuje globalizace, a to v úzké spolupráci s orgány na ostatních úrovních. Místní a regionální orgány se zejména v Evropě postupně dokázaly prosadit jako vhodný stupeň pro realizaci těchto řešení;

— v důsledku toho opakuje svou výzvu k uznání místních a regionálních orgánů jako nezbytných partnerů v barcelonském procesu a evropsko-středomořské spolupráci;

— rozhodl se podpořit vytvoření **Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM)** – v němž by byli zastoupeni členové Výboru regionů a zástupci evropských a mezinárodních sdružení, která se účastní evropsko-středomořské spolupráce, a ve shodném počtu zástupci územních samospráv z jižního a východního břehu Středozemního moře – jako stálé platformy pro dialog, výměnu zkušeností a spolupráci a vyzývá k jeho uznání jako poradního orgánu v rámci řízení *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří* v budoucnu podobně, jako k tomu došlo u EMPA na úrovni národních parlamentů.

Hlavní zpravodaj: pan Isidoro GOTTARDO, radní města Sacile

Odkazy

Žádost francouzského předsednictví Rady Evropské unie ze dne 13. června 2008 o vypracování stanoviska k tématu *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří – zapojení místních a regionálních orgánů* a sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří*

KOM(2008) 319 v konečném znění

I. **OBECNÉ POZNÁMKY**

VÝBOR REGIONŮ,

1. podtrhuje význam iniciativy *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří*, která přiznala Středomoří významné místo v evropské agendě, podnítila diskusi a inspirovala úvahy, které odpovídají významu otázek, jež je třeba řešit; zároveň vítá pragmatický rozměr a politickou vizi projektu, který zahájilo francouzské předsednictví Rady Evropské unie a kterou podporuje 16 partnerských členů jižního a východního Středomoří;

2. je potěšen úspěchem, jaký měla některá opatření a iniciativy, které barcelonský proces dosud přinesl; lituje nicméně toho, že nedošlo k významnějšímu pokroku v oblasti míru, bezpečnosti a lidského a sociálního rozvoje a že nejsou dostatečně zapojeny místní a regionální orgány;

3. zdůrazňuje, že *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří* ve své nové podobě by měl umožnit přechod ze systému založeného na čistě mezivládní spolupráci k projektu zaměřenému na dialog mezi občany na třech březích Středozemního moře a zejména na spolupráci mezi zeměmi jižního a východního Středomoří, jenž by sdružoval i jejich místní a regionální orgány, a to v rámci konkrétních a konsensuálních projektů, které by tvořily součást globální strategie založené na potřebách občanů a na solidaritě;

4. má za to, že jedna z podmínek úspěšné spolupráce evropsko-středomořských zemí na posílení partnerství prostřednictvím *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří* spočívá v nalézání témat, jež by působila jako katalyzátory pro zajištění čitelnosti konkrétního přínosu pro občany, a to proměnou principiálních prohlášení ve hmatatelné akce, což zahrnuje intenzivní zapojení místních a regionálních odpovědných osob a transparentní a jasnou komunikaci;

5. poznamenává, že zvyšování akceschopnosti místních a regionálních orgánů a občanské společnosti ve veřejných politikách je často omezeno chabou místní demokracií a nedostatečným procesem skutečné decentralizace v zemích jižního a východního Středomoří;

6. konstatuje také, že decentralizace a místní participativní správa spolu vždy nemusejí systematicky souviset. V některých státech Evropské unie i mimo ni se místní a regionální orgány spolupodílejí na snaze zvýšit volební účast, podpořit zapojení občanů a zahrnout místní sdružení a dobrovolnické spolky do přípravy strategií a významných městských či regionálních projektů;

7. je přesvědčen, že iniciativy přicházející z různých stran Středozemního moře, které jsou soustředěny výlučně na diplomatický přístup, nepřinesou udržitelná řešení, pokud se do centra diskuse nedostane místní demokracie, a to jak pokud jde o její posilování, tak i o přímou spolupráci mezi regiony a městy na obou stranách Středozemního moře v rámci *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*;

8. oceňuje proto prohlášení hlav států a předsedů vlád o evropsko-středomořském partnerství, jež učinili 13. července v Paříži a v němž zdůraznili „význam aktivní účasti občanské společnosti, místních a regionálních samospráv a soukromého sektoru při provádění *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*“;

9. nicméně je toho názoru, že není vhodné stavět na stejnou úroveň ty, kdo se těší demokratické legitimitě, jako jsou místní a regionální samosprávní celky, a ty, kdo v takové situaci nejsou, jako občanská společnost a soukromý sektor;

10. ztotožňuje se též se závazkem hlav států a předsedů vlád evropsko-středomořského partnerství „zvýšit spoluodpovědnost v rámci tohoto procesu, založit správu věcí veřejných na rovnosti všech stran a proměnit ji v konkrétní projekty, které budou občané zřetelněji vnímat“, což umožní „učinit tyto vztahy mezi třemi břehy Středomoří konkrétnějšími a viditelnějšími prostřednictvím dodatečných regionálních a subregionálních projektů týkajících se občanů tohoto regionu“;

11. poukazuje na to, že místní a regionální orgány mohou a chtějí obohatit *Barcelonský proces: Unii pro Středomoří* k tím, že budou podporovat místní demokracii a decentralizovanou spolupráci;

12. připomíná zkušenosti se zaváděním evropských politik, z nichž většina pro své provádění vyžaduje aktivitu, zdroje i zásahy místních orgánů, a zdůrazňuje tak hluboké zkušenosti a odborné znalosti evropských místních a regionálních orgánů při řešení otázek týkajících se měst i venkova, jež se dotýkají životního prostředí, energetiky, dopravy, civilní ochrany, migrace, hospodářského rozvoje a mnoha dalších priorit barcelonského procesu, které zůstávají v platnosti, jako je mezikulturní dialog, vzdělávání, lidský a sociální rozměr; lituje proto, že rozvojové projekty, které byly připojeny k závěrům ze zasedání v Paříži, nebyly předběžně konzultovány s místními a regionálními orgány, bez ohledu na to, že ve fázi provádění budou muset nezbytně být do tohoto procesu zapojeny, a zdůrazňuje, že je důležité, aby byl v budoucnu tento mezivládní přístup poopraven tak, že všechny zainteresované úrovně správy budou jasně zapojeny;

13. stejně jako ve svých předchozích stanoviscích k této problematice trvá na tom, že je důležité, aby byly místní a regionální orgány zapojeny nejen do fáze provádění, ale do celého procesu spolupráce, který sahá od přípravy strategií přes provádění programů a projektů až k monitorování provádění strategií a hodnocení výsledků, zejména pokud se jedná o iniciativy související s oblastmi, v nichž mají místní a regionální orgány rozšířené a přímé pravomoci a mezi něž patří například územní plánování, vodohospodářství, nakládání s odpady, životní prostředí a místní dopady změny klimatu, místní hospodářský rozvoj, správa a zhodnocování kulturního a historického dědictví, rozvoj místního turistického ruchu, základní zdravotní péče, integrační politika a sociální soudržnost;

14. vítá blížící se zahájení nového programu CIUDAD v rámci současného evropského nástroje sousedství a partnerství, jehož cílem je podpora spolupráce v městském prostředí a dialogu ve středomořské oblasti; souhlasí s tím, že mezi prioritní oblasti patří udržitelnost z hlediska životního prostředí, energetická účinnost, udržitelný hospodářský rozvoj a snižování sociálních rozdílů, tedy oblasti, ve kterých mají regionální orgány rozsáhlé a přímé pravomoci a ve kterých mohou evropské místní a regionální orgány nabídnout bohaté zkušenosti a znalosti;

15. poznamenává, že finanční aspekty *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří* zatím nebyly specifikovány a že místní a regionální orgány mohou při přípravě a zavádění strategií a projektů, které reagují na reálné potřeby občanů i na cíle *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*, představovat partnery jak po politické, tak i po technické a finanční stránce; všímá si rovněž, že iniciativa *Barcelonský proces: Unie pro Středomoří* v žádném případě nepozměňuje středomořský rozměr evropské politiky sousedství, pokud jde o program a financování;

16. připomíná, že územní stupeň je tou úrovní správy, od níž se může odvíjet vypracovávání řešení otázek adaptace i reakce na výzvy, které představuje globalizace, a to v úzké spolupráci s orgány na ostatních úrovních. Místní a regionální orgány se zejména v Evropě postupně dokázaly prosadit jako vhodný stupeň pro realizaci těchto řešení;

17. v důsledku toho opakuje svou výzvu k uznání místních a regionálních orgánů jako nezbytných partnerů v barcelonském procesu a evropsko-středomořské spolupráci;

18. uznává úlohu a zkušenosti různých národních, evropských i mezinárodních sítí a sdružení místních a regionálních orgánů, mezi nimiž probíhá decentralizovaná evropsko-středomořská spolupráce, stejně jako jejich odborné znalosti a zkušenosti z terénu [1]; proto je třeba více podporovat tyto snahy a sladit cíle projektů decentralizované spolupráce s cíly evropsko-středomořského partnerství a optimalizovat tak výsledky;

19. znovu opakuje, že podporuje prohlášení zástupců místních a regionálních orgánů Středomoří a Evropy, kteří se sešli 23. června 2008 na Fóru místních a regionálních orgánů Středomoří v Marseille;

20. v tomto rámci se připojuje k odhodlání volených místních a regionálních zástupců a jejich zastupitelských svazů vytvořit institucionální nástroj, který by zajišťoval jejich stálé politické zastoupení a jejich aktivní příspěvek k *Barcelonskému procesu: Unii pro Středomoří* a byl by tak významným nástrojem přizpůsobování politik konkrétním územím, čímž opakuje žádost, kterou v této věci Výbor regionů ve svých stanoviscích již vznesl;

21. usiluje proto o vytvoření Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst, které by se skládalo z volených místních a regionálních zástupců a bylo by založeno na paritním zastoupení volených zástupců Evropské unie a partnerských zemí Středomoří, podobně jako je tomu v Evropsko-středomořském parlamentním shromáždění (EMPA);

II. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

22. vyzývá řídící orgány *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*, aby místní a regionální orgány nejen politicky uznaly, ale aby je i formálně a konkrétně začlenily do procesu spolupráce a do *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*;

23. žádá proto, aby byla v nových pracovních dokumentech stanovena úloha místních a regionálních orgánů jako plnohodnotných partnerů v procesu spolupráce v rámci obnoveného *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*;

24. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány by se měly vedle centrálních vlád pokud možno od počátečního stádia účastnit přípravy dohod o přidružení, strategických dokumentů a akčních plánů uzavíraných bilaterálně mezi Evropskou unií a partnerskými zeměmi jižního a východního Středomoří, zejména v rámci evropské politiky sousedství;

---

[1] Mnoho sítí, sdružení a center je zapojeno do konkrétních činností, do studií či výzkumu zemí a evropsko-středomořské spolupráce; je třeba sestavit seznam jejich činností, vzít je na vědomí, čerpat z nich informace a na tomto základě pracovat na nových iniciativách. Je to např. světová zpráva UCLG (United Cities and Local Governments, Svaz měst a územních samospráv) o decentralizaci a místní demokracii, jež popisuje situaci v partnerských zemích *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*.

25. a proto vyzývá evropsko-středomořské vlády, aby zavedly mechanismy pro národní strukturovaný dialog a pro konzultace se subjekty na místní a regionální úrovni, sociálními partnery a občanskou společností a sdružovaly sítě a svazy místních a regionálních orgánů;

26. rozhodl se podpořit vytvoření **Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM)** – v němž by byli zastoupeni členové Výboru regionů a zástupci evropských a mezinárodních sdružení, která se účastní evropsko-středomořské spolupráce, a ve shodném počtu zástupci územních samospráv z jižního a východního břehu Středozemního moře – jako stálé platformy pro dialog, výměnu zkušeností a spolupráci a vyzývá k jeho uznání jako poradního orgánu v rámci řízení *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří* v budoucnu podobně, jako k tomu došlo u EMPA na úrovni národních parlamentů;

27. vyzývá Evropskou komisi, aby nový postup harmonizovala, koordinovala a dobře skloubila s různými stávajícími programy, projekty a nástroji Společenství ([2]) i pro evropsko-středomořskou spolupráci ([3]), aby se tak dalo využít zkušeností, zabránit zdvojování činností a znásobit pokrok;

28. navrhuje, aby byla provedena studie proveditelnosti přizpůsobení stávajících nástrojů strukturální podpory středomořskému kontextu, která by využívala politiku hospodářské a sociální soudržnosti, prostřednictvím níž by se spolupráce mezi místními a regionálními orgány Evropské unie a zemí Středomoří zakládala na územním rozměru;

29. žádá řídící orgány *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří*, aby se chopily této příležitosti, která se při obnovení tohoto procesu naskýtá, a pokročily s reformou místní samosprávy a decentralizace v některých zemích jižního a východního Středomoří a v jiných zahájily proces decentralizace;

30. navrhuje proto, aby se upřednostňovaly strategie na institucionální posílení místních a regionálních orgánů a aby se zavedly programy modernizace veřejné správy a vzdělávací projekty pro místní a regionální lidské zdroje;

31. má za to, že větší odpovědnost volených místních a regionálních zástupců přispěje k tomu, že se vytvoří víceúrovňová správa, která bude v procesu rozhodování, přípravy, zavádění i hodnocení veřejných politik a politik rozvoje sdružovat různé institucionální stupně;

32. navrhuje, aby se při realizaci projektů mobilizovaly místní, technické i akademické lidské zdroje a aby se jich občané optimálně zúčastnili tak, aby tento proces spolupráce a projekty, které z něj vycházejí, vzali za své;

33. závěrem je toho názoru, že dynamika *Barcelonského procesu: Unie pro Středomoří* by mohla pro všechny subjekty na různých úrovních představovat příležitost se poučit, navázat nové vztahy, zavést nové způsoby vzájemného uznání, a také by usnadnila to, aby se různé subjekty (centrální i decentralizovaná veřejná správa, místní a regionální orgány, občanská společnost, …) naučily novému přístupu k rozvoji a místní demokracii;

34. dává svému předsedovi pokyn k tomu, aby toto stanovisko předložil francouzskému předsednictví EU, spolupředsednictví Unie pro Středomoří, Evropské komisi, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Evropsko-středomořskému parlamentnímu shromáždění a hlavám států zemí jižního a východního Středozemí.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

([2]) Například fondy pro meziregionální spolupráci a politika rozšíření Evropské unie o kandidátské země, jako je Chorvatsko a Turecko.

([3]) Například evropská politika sousedství; programy Společenství, jako je Erasmus Mundus či rámcový program pro výzkum a vývoj;„Dialog 5+5“ mezi středomořskými zeměmi Evropské unie a zeměmi Maghrebu.

Stanovisko Výboru regionů – Správa a partnerství v regionální politice na úrovni členských států, regionů a projektů

(2008/C 325/09)

VÝBOR REGIONŮ

— žádá, aby místní a regionální orgány nebyly z pohledu partnerství zařazovány do stejné skupiny s občanskou společností a hospodářskými a sociálními partnery, protože v případě místních a regionálních orgánů se jedná o volené orgány, které mají přímou odpovědnost vůči občanům EU;

— upozorňuje, že neexistující celoevropská metodika pro uplatnění partnerství při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení programových a plánovacích dokumentů pro územní rozvoj znemožňuje reálné posouzení, zda byl princip partnerství v tomto procesu skutečně uplatněn, a ne jen pouze formálně vykázán, a jaký byl jeho skutečný efekt;

— doporučuje, aby Evropský parlament a Evropská komise posoudily možnosti využití kapacity celostátních a/nebo regionálních orgánů k monitorování provádění operačních programů a využívání finančních prostředků v rámci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, aby se tak prověřily vynaložené náklady a dosažené výsledky;

— je přesvědčen, že Výbor regionů by měl zastávat významnější úlohu při tvorbě, provádění a monitorování politik EU, a to prostřednictvím aktivního zapojení členů Výboru do dialogu na místní a regionální úrovni;

— je odhodlán plánovat a provádět iniciativy na šíření osvědčených postupů, a to využíváním partnerství při stanovování priorit místních, regionálních, celostátních i nadnárodních politik v členských státech.

Zpravodaj: pan Vladimir KISJOV (BG/ELS), Člen rady města Sofie

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné poznámky ke správě a partnerství v regionální politice na úrovni členských států, regionů a projektů

1. plně podporuje iniciativu, jejímž cílem je přezkoumat a analyzovat správu a partnerství v regionální politice na úrovni členských států, regionů a projektů, a to při vypracovávání a zavádění programových a plánovacích dokumentů pro územní rozvoj;

2. vítá úsilí členských států a místních a regionálních orgánů o navázání a systematické zavádění partnerství mezi státními, regionálními či místními institucemi a zástupci občanské společnosti, sociálními partnery a podniky při vypracovávání plánovacích dokumentů pro rozvoj a provádění regionálních plánovacích a rozvojových politik;

3. vítá zejména skutečnost, že se vlády členských států snaží při stanovování cílů, priorit a zdrojů pro územní rozvoj a způsobů jeho dosahování v kontextu evropských i vnitrostátních politik prosazovat dialog s regionálními a místními orgány;

4. zdůrazňuje vedoucí úlohu měst a regionů při přípravě strategických dokumentů, provádění a monitorování programu a provádění politik EU;

5. žádá, aby místní a regionální orgány nadále nebyly z pohledu partnerství zařazovány do stejné skupiny s občanskou společností a hospodářskými a sociálními partnery, protože v případě místních a regionálních orgánů se jedná o volené orgány, které mají přímou odpovědnost vůči občanům EU. Partnerství mezi národními orgány členských států, evropskými orgány a místními a regionálními orgány jsou proto na kvalitativně jiné úrovni než jiné formy partnerství. Úloha místních a regionálních orgánů, které volí občané a které jsou pověřeny státními úkoly, proto musí být jako taková jasně zakotvena v obecných nařízeních a dokumentech;

6. je přesvědčen, že zásady řádné správy lze v oblasti místní a regionální politiky uplatňovat prostřednictvím většího zapojení zástupců občanské společnosti a hospodářských a sociálních partnerů;

Hlavní problematické otázky správy v oblasti strukturální politiky

7. podporuje rozsáhlý přezkum správy strukturální politiky ve víceúrovňovém systému Evropské unie;

8. pro řádnou správu regionální politiky považuje za rozhodující, aby se politické nástroje vyznačovaly integrovaným přístupem, aby byly zapojeny všechny zúčastněné strany, aby existovalo jasné zaměření na účinnost a efektivnost uplatňování politik zakládající se na horizontální a vertikální integraci různých nástrojů, která přináší jasně měřitelné výsledky;

9. oceňuje úlohu evropské strukturální politiky jako účinného doplňkového nástroje procesu decentralizace správy v různých evropských zemích při vytváření regionálních řídících procesů, založených na plánování a ukazatelích, které byly významným přínosem pro zlepšení veřejných zásahů ze strany místní a regionální úrovně;

10. považuje současný model správy strukturální politiky za dobrý základ pro budoucí směřování strukturální politiky;

11. upozorňuje, že neexistující celoevropská metodika pro uplatnění partnerství při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení programových a plánovacích dokumentů pro územní rozvoj znemožňuje reálné posouzení, zda byl princip partnerství v tomto procesu skutečně uplatněn, a ne jen pouze formálně vykázán, a jaký byl jeho skutečný efekt;

Politický rozměr partnerství v řízení regionální politiky

12. považuje za úspěšné kroky k prohloubení partnerství s cílem rozvíjet udržitelnější politiku na užší a silnější vertikální i horizontální začlenění správy a partnerství na národní, regionální a místní úrovni;

13. vidí snahu vlád nových členských států o zavedení zásad řádné správy do procesu tvorby a provádění programových dokumentů jako úspěch demokracie;

14. domnívá se, že by státní a regionální úřady a správní orgány měly vytvořit a zvolit metodiku pro uplatnění partnerství v regionální politice ve vztahu k programovým a plánovacím dokumentům, která bude jasně definovat způsob a minimální míru partnerství ve všech fázích, tj. při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení. Při tom se musí důkladně dbát na 2 úrovně partnerství, které se kvalitativně liší:

— volené orgány s přímou odpovědností vůči občanům EU, tj. místní a regionální orgány;

— hospodářští a sociální partneři a občanská společnost.

Partneři, kteří musí být zapojeni, se liší podle své relevantnosti v závislosti na mandátu pro jednání, odbornosti, schopnostech a možném přínosu. Dále je též třeba zohlednit rozdílné úrovně decentralizace v jednotlivých členských státech a to, zda jsou jejich místní a regionální orgány řídícími orgány některých operačních programů;

15. má za to, že starší členské státy EU – zejména ty, které jsou vysoce decentralizované – prostřednictvím svých osvědčených postupů podstatně přispěly ke zlepšení systému partnerství ve vztahu k řádné správě a partnerství v regionální politice na úrovni členských států, regionů a projektů a mohou poskytnout osvědčené postupy pro další země;

16. domnívá se, že začlenění sítí partnerů do tvorby a provádění regionálních politik rozvoje dává různým subjektům a účastníkům významné možnosti vyjadřovat jejich zájmy a zvyšuje důvěru lidí ve správu. Je však třeba zajistit, aby relevantní partneři, kteří mají adekvátní mandát pro jednání, odbornost a schopnost a jejichž účast bude skutečným přínosem, měli dostatečné finanční zajištění, aby se mohli adekvátně účastnit jednání. Toto finanční zajištění by mohlo být součástí technické podpory a mělo by zahrnovat i zpracování skutečně odůvodněných studií a výzkumů na evropské, národní i místní úrovni;

17. žádá Evropskou komisi, aby – protože to není v řadě operačních programů zohledněno – místním a regionálním orgánům, jejich národním a nadnárodním asociacím a dalším relevantním partnerům umožnila a podpořila čerpání prostředků technické podpory současného programového období na zpracování studií a analýz na místní, regionální, národní a evropské úrovni pro určení potřeb a priorit pro novou politiku soudržnosti;

18. je přesvědčen o vzrůstající důležitosti posilování partnerství ve vztahu ke správě a plánování projektů na všech úrovních tvorby politik EU v oblasti místního a regionálního rozvoje ve všech fázích, tj. při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení;

19. má za to, že správa a partnerství při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení politiky EU v oblasti územního rozvoje by měly být ve stále větší míře zastoupeny v komunikační strategii EU;

20. vyzývá Evropský parlament a Evropskou komisi, aby více využívaly partnerství a správy a otevřené metody koordinace při vývoji evropských politik, aby se ho tak účastnilo co nejvíce zainteresovaných stran, zejména místních a regionálních orgánů, protože to je právě ta úroveň správy, na níž se provádí významná část politik Společenství. V tomto smyslu vyzýváme Komisi, aby podpořila jmenování těch místních a regionálních orgánů, které si to přejí a prokážou nezbytné schopnosti k řízení evropských programů regionálního rozvoje, orgány pro správu operačních programů;

21. zdůrazňuje význam souvislostí mezi otázkami správy a partnerství na úrovni členských států a regionů při přípravě celostátních, regionálních i místních strategických a plánovacích dokumentů a také zohlednění a zahájení iniciativ s cílem vyrovnat se s výzvami, které přináší například změna klimatu, městská doprava, rozvoj biologické vědy a biotechnologií, vědecká a výzkumná činnost a inovace v EU a dalších regionech;

Podpora správy a partnerství

22. domnívá se, že vzhledem k přípravě nové politiky soudržnosti hospodářské, sociální a územní, především v regionech vykazujících závažná a trvalá přírodní nebo demografická znevýhodnění, bude mít rozhodující význam zajistit, aby se především místní a regionální orgány a jejich národní a nadnárodní asociace, ale i hospodářští a sociální partneři a občanská společnost zapojili do formulování národních pozic, priorit a přípravy dokumentů v co nejranější fázi a aby jejich názory byly zohledněny s patřičnou váhou;

23. považuje za vhodné pokračovat v důkladném přezkumu postupů a zkušeností členských států při využívání partnerství ke stanovování priorit místního, regionálního, celostátního i nadnárodního rozvoje. Hodnocení podpoří zavedení jednodušších a účinnějších způsobů komunikace mezi partnery na místní a regionální úrovni;

24. domnívá se, že vzhledem k různým stupňům decentralizace v členských státech existují rozdíly i v procesu konzultace a v tom, jak je vedena správa ve vztahu k plánování projektů;

25. uznává, že je třeba, aby na to byly subjekty ve správě a partnerství na úrovni členských států a regionů v členských státech během příštího plánovacího období EU připraveny, a to prostřednictvím vyzkoušených a účinných metod konzultací s partnery a subjekty z občanské společnosti; k těmto metodám patří příručky s osvědčenými postupy, partnerství soukromého a veřejného sektoru a spolupráce s partnery z občanské společnosti při konzultacích o plánování budoucího místního a regionálního rozvoje;

26. v souladu s cílem Lisabonské strategie rozvíjet znalostní ekonomiku doporučuje cílená opatření, díky nimž by se do přípravy národních pozic a dokumentů pro nové programové období zapojily univerzity, výzkumné ústavy, vědecké instituce a technologická centra, a to nejen na celostátní, ale i regionální a místní úrovni;

27. považuje za nezbytné, aby v rámci celkového úsilí o posílení správní kapacity bylo prioritou zavedení cílených opatření, díky nimž by se do tvorby politik územního rozvoje, diskuse o nich a jejich programování zapojili mladí lidé, a to v co nejranější fázi. To by mělo hluboký a dlouhodobý dopad na provádění politik EU a podnítilo by to mladé lidi k aktivní účasti na občanském životě;

28. uznává, že je třeba v procesu správy pokračovat v podpoře aktivního partnerství (na základě iniciativy místních a regionálních orgánů a také nevládních organizací). Má za to, že je za tímto účelem nezbytné, aby členské státy učinily určité kroky, které by byly uzpůsobeny jejich specifickým vnitrostátním podmínkám a které by podporovaly jejich komunity partnerů v tom, aby se organizovaly a zvyšovaly tak angažovanost, odpovědnost i zájem zainteresovaných stran z občanské společnosti;

29. doporučuje, aby Evropský parlament a Evropská komise posoudily možnosti využití kapacity celostátních a/nebo regionálních orgánů k monitorování provádění operačních programů a využívání finančních prostředků v rámci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, aby se tak prověřily vynaložené náklady a dosažené výsledky. Díky tomu by bylo možné zjednodušit postupy a snížit jejich nákladnost;

30. má za to, že je třeba vyvinout institucionální instrumenty k usnadnění provádění horizontálních a vertikálních přístupů. Mezi ně by mohly patřit platformy, řízení politiky na regionální úrovni a kulaté stoly, jež napomáhají komunikaci uvnitř sektorových sítí na politické a správní úrovni;

31. Je toho názoru, že je třeba mít na paměti úlohu evropských seskupení pro územní spolupráci v oblasti správy regionální politiky, přičemž tuto úlohu je třeba podpořit. Tyto nové subjekty jsou kromě toho, že představují nástroj pro správu fondů Společenství, především nástrojem pro účast na společné a horizontální službě občanské společnosti sousedících regionů;

32. je toho názoru, že při hodnocení partnerství ve správě a plánování projektů by se měla pozornost stále více zaměřovat spíše na kvalitativní než kvantitativní ukazatele. Je tak nezbytně nutné nehodnotit partnery celostátních, regionálních a místních orgánů v procesu správy týmž způsobem, ale kategorizovat je podle jejich schopností a možného přínosu;

33. vzhledem k tomu, jak je obtížné zajistit, aby měly regionální politiky veřejný dopad, je nanejvýše důležité, aby byla na různých úrovních vyvinuta nezbytná rozhraní, kde se dostávají politiky do kontaktu s různými odvětvími;

34. jedním z hlavních úkolů místních, regionálních a celostátních orgánů musí být stálá snaha o zvyšování jejich správní kapacity. Namísto toho, aby bylo každoroční hodnocení správní kapacity pouhou formalitou, je nutno z něj učinit analýzu toho, čeho bylo dosaženo, a tato analýza by se poté měla zveřejnit a sloužit jako základ pro budoucí budování kapacit;

Úloha Výboru regionů

35. je přesvědčen, že Výbor regionů by měl zastávat významnější úlohu při tvorbě, provádění a monitorování politik EU, a to prostřednictvím aktivního zapojení členů Výboru – jako zástupců zájmů místních a regionálních orgánů – do dialogu s občany a nevládními organizacemi na místní a regionální úrovni. To je nezbytnou podmínkou úspěšného plánování územního rozvoje i vytváření a rozšiřování správních a komunikačních kapacit na místní a regionální úrovni s cílem překonat správní deficit, který je v dokumentech EU často uváděn jako překážka rozvoje;

36. vydá každoroční doporučení ke zlepšení partnerství na regionální a místní úrovni, která budou začleněna do každoročních diskusí na vysoké úrovni;

37. podpoří iniciativy členských států, Evropského parlamentu a Evropské komise, jejichž cílem bude rozvoj partnerství s místními a regionálními orgány, a to nejen během fáze monitorování provádění politik, ale také – a především – během jejich navrhování;

38. má za to, že je třeba podporovat partnerství s nevládními organizacemi a zaměstnavateli na nižších úrovních správy, napomáhat jim a jejich rozvoji prostřednictvím různých iniciativ, zejména ve fázi plánování a během provádění specifických opatření;

39. je odhodlán plánovat a provádět iniciativy na šíření osvědčených postupů, a to využíváním partnerství při stanovování priorit místních, regionálních, celostátních i nadnárodních politik v členských státech. Do komunikace je třeba zapojit místní orgány, neboť díky tomu, že jsou občanům nejblíže, jsou schopny nejlépe vysvětlit, co Evropská unie znamená pro jejich každodenní život;

40. podnikne všechny nezbytné kroky k co nejlepšímu využití mechanismů ke koordinaci a provádění evropských, národních a regionálních politik, které jsou k dispozici, prostřednictvím evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) jako nástroje decentralizované mezinárodní spolupráce, který lze též využít pro účinnější zapojení různých partnerských skupin do správy.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Průmyslové emise

(2008/C 325/10)

VÝBOR REGIONŮ

— zdůrazňuje, že snížení průmyslových emisí je nejdůležitější u znečištění ovzduší; směrnice o průmyslových emisích je významným evropským opatřením umožňujícím členským státům splnění vlastních emisních cílů do roku 2020;

— domnívá se, že u znečištění ovzduší nejde směrnice dostatečně daleko a je zklamán málo přísnou mezní hodnotou emisí (viz příloha I) velkých spalovacích zařízení; Výbor by dále rád poukázal na skutečnost, že stále panuje značný rozdíl mezi mezními hodnotami emisí uvedenými v návrhu a hodnotami uvedenými v příslušném dokumentu BREF (Best Available Technique Reference) pro velká spalovací zařízení; tyto hodnoty by měly být sladěny a zpřísněny;

— důrazně doporučuje zařazení systému praktických přezkumů, který by umožnil částečný přezkum směrnice (např. technických kapitol a mezních hodnot emisí) prostřednictvím postupu spolurozhodování; velkou pozornost proto též věnuje budoucím úpravám legislativy, jež budou prováděny podle sevillského procesu (viz příloha I), což není právní postup podle Smlouvy a není předmětem demokratické kontroly;

— zásadně nesouhlasí s návrhem Komise stanovit kritéria pro udělování výjimek na základě místních podmínek postupem projednávání ve výborech, a to z těchto důvodů:

  — kritéria pro udělování výjimek měla být definována ve směrnici samé (a tudíž rozhodována v procesu spolurozhodování) a neměla by být v budoucnu definována na úrovni EU postupem projednávání ve výborech, v němž nejsou Výbor regionů a další zástupci místních a regionálních orgánů konzultováni;

  — vzhledem k zásadě subsidiarity by posouzení místních podmínek životního prostředí ve vztahu k environmentálním nákladům a přínosům a technické proveditelnosti mělo být definováno na úrovni místních a regionálních orgánů prostřednictvím místních a regionálních demokratických procesů.

Zpravodaj: pan Cor LAMERS (NL/ELS), starosta města Houten

Odkaz

Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Směrem k lepší politice průmyslových emisí

KOM(2007) 843 v konečném znění

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění)

KOM(2007) 844 v konečném znění – 2007/0286 (COD)

I. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

VÝBOR REGIONŮ,

Obecná doporučení

1. konstatuje, že místní a regionální orgány v různých členských státech EU hrají zásadní úlohu při provádění environmentální a průmyslové politiky a disponují rozsáhlými pravomocemi v politikách prevence a prosazení omezení znečištění,

2. důrazně podporuje prevenci znečištění a zásadu „znečišťovatel platí", a proto oceňuje tento cíl směrnice o průmyslových emisích,

3. zdůrazňuje význam opatření prováděných u zdroje. Je třeba určit příčiny znečištění a řešit emise u jejich zdroje co nejhospodárnějším způsobem, jenž bude zároveň co nejšetrnější k životnímu prostředí,

4. konstatuje, že jak v městských, tak ve venkovských oblastech má kvalita ovzduší, vody a půdy přímý vliv na každodenní život občanů. Velká průmyslová zařízení v EU mají stále značný podíl na objemu emisí hlavních znečišťujících látek,

5. konstatuje, že politiky v oblasti čistoty vody a ovzduší mají přeshraniční rozměr, a vyžadují tedy opatření na úrovni EU. Vítá proto směrnici o průmyslových emisích, neboť jde o evropský nástroj snížení průmyslových emisí u zdroje,

Environmentální přínosy

6. je silně přesvědčen, že návrh zahrnuje opatření, která jsou nutná a mají velkou šanci dosáhnout environmentálních přínosů. V tomto ohledu oceňuje lepší využití dokumentů BREF (Best Available Technique Reference Documents, viz příloha I) dle návrhu směrnice, neboť bude větším přínosem pro životní prostředí,

7. zdůrazňuje, že snížení průmyslových emisí je nejdůležitější u znečištění ovzduší. Směrnice o průmyslových emisích je významným evropským opatřením umožňujícím členským státům splnění vlastních emisních cílů do roku 2020. Začlenění nižší kategorie velkých spalovacích zařízení od 20 do 50 megawattů (MW) je proto významným aspektem nové směrnice,

8. domnívá se, že u znečištění ovzduší nejde směrnice dostatečně daleko:

— je zklamán málo přísnou mezní hodnotou emisí (viz příloha I) velkých spalovacích zařízení. Dále by rád poukázal na skutečnost, že stále panuje značný rozdíl mezi mezní hodnotou emisí uvedenou v návrhu a hodnotou uvedenou v příslušném dokumentu BREF pro velká spalovací zařízení (viz příloha I). Tyto hodnoty by měly být sladěny a zpřísněny,

— je proti pětiletému období pro provedení u velkých spalovacích zařízení a navrhuje tříletou lhůtu pro provedení podobně jako u ostatních kapitol směrnice,

9. má proto obavy, aby směrnice nepřinesla především krátkodobý prospěch. Výbor je velmi znepokojen eventuálními omezenými dlouhodobými přínosy (viz odstavec 17),

Současný systém IPPC

10. zdůrazňuje, že povolení IPPC (Integrovaná prevence a omezování znečištění, viz příloha I) by měla i nadále vycházet z integrovaného přístupu, který zahrnuje životní prostředí, výrobu, technickou proveditelnost, nákladovou účinnost a jako neméně důležitý prvek místní podmínky,

11. souhlasí s Evropskou komisí, že směrnice o IPPC není v současné době náležitě provedena ve všech členských státech. Směrnice o IPPC se provádí obtížně a ne vždy byly využity dokumenty BREF, mimo jiné z důvodu jejich přílišné technické povahy a složitosti,

12. zaznamenal, že povolení spíše reflektují centralizované a homogenizované normy a požadavky. I když se tato skutečnost jeví pozitivně, je kvůli ní neustále těžší z těchto povolení pohledem rozpoznat, co vlastně podniky dělají, vyrábějí, zpracovávají nebo optimalizují,

13. zastává názor, že směrnice o průmyslových emisích (která zahrnuje přezkum směrnice o IPPC) byla předložena pouze několik týdnu po lhůtě pro provedení stávajících předpisů o IPPC, jež byla stanovena na 31. října 2007. Přezkum tedy přichází před tím, než měla stávající právní úprava o IPPC příležitost prokázat svoji funkčnost a účinnost, a co je důležitější, než bylo možno plně vyhodnotit její účinek v podobě snížení emisí,

Konsolidace sedmi směrnic do jedné

14. domnívá se, že konsolidace sedmi směrnic do jediné je velmi odvážný přístup, přičemž vhodnější by možná byl postupný proces nebo model rámcové směrnice s dceřinnými směrnicemi. Rámcová směrnice by také byla příležitostí k tomu, aby se i další, přímo navazující směrnice – jako např. směrnice o městských odpadních vodách – mohly začlenit, aniž by to ohrozilo přezkumy rámcové směrnice v budoucnu,

15. podporuje zásadu lepších právních předpisů. Návrh Komise na konsolidaci sedmi směrnic odpovídá této zásadě. Nová směrnice do určité míry zjednodušuje postup vydávání povolení. Výbor se však domnívá, že jednotlivé části směrnice nebyly plně konsolidovány, a protože dosud existují značné rozdíly mezi směrnicí a dokumenty BREF, nebudou vyřešeny všechny praktické problémy,

16. vyjadřuje pochybnost, zda jsou ve stávajícím návrhu vyřešeny dnes známé nesoulady a nejasnosti definic. Nejasné je např. to, jaký bude mít dopad nová definice BAT (od nejlepší dostupné technologie k nejlepší dostupné technice). To, že se přihlédne k širší perspektivě určité technologie namísto pouze techniky, se lépe prováže s podnikovými investicemi, bude to přínosem pro rovné podmínky, a tím povede k nápaditějším řešením ekologických otázek,

17. je vážně znepokojen možnými dopady konsolidace na budoucí přezkumy. Současný návrh zahrnuje několik různých technických odborností. Délka a především pak složitost témat bude znamenat obtížné, ne-li nemožné provedení přezkumu směrnice v budoucnu, a následnou úpravu legislativy podle budoucích potřeb a technického rozvoje stanovením přísnějších provozních požadavků, např. mezních hodnot emisí,

18. chápe, že Komise navrhuje řešit problém obtížných budoucích přezkumů napojením směrnice na dokumenty BREF. Směrnice stanovuje minimální standardy, které je nutno splnit, a dokumenty BREF, jež je snadné přezkoumat, budou zajišťovat aktuálnost systému podle technologického vývoje a souvisejících přísnějších mezní hodnot emisí (BAT-AEL, viz příloha I). Výbor má vážné obavy, pokud jde o možné budoucí rozdíly mezi BAT-AEL (v dokumentech BREF, které bude možno přezkoumat) a mezními hodnotami emisí (ve směrnici). Existuje značné riziko, že systém zastará, a nebude v budoucnu příliš přispívat ke zlepšení životního prostředí,

19. důrazně doporučuje zařazení systému praktických přezkumů, který by umožnil částečný přezkum směrnice (např. technických kapitol a mezních hodnot emisí) prostřednictvím postupu spolurozhodování. Velkou pozornost proto též věnuje budoucím úpravám legislativy, jež budou prováděny podle sevillského procesu (viz příloha I), což není právní postup podle Smlouvy a není předmětem demokratické kontroly,

Nový status dokumentů BREF

20. je spokojen s nedávným zlepšením dokumentů BREF a považuje je za užitečné referenční dokumenty. Hlavní část dokumentů BREF je však dostupná pouze v angličtině, což může způsobovat obtíže regionálním a místním orgánům provádějícím inspekce a orgánům vydávajícím povolení. Výbor proto požaduje překlad hlavních kapitol dokumentů BREF (např. těch, jež ustavují nejlepší dostupnou techniku (BAT, viz Příloha I) pro konkrétní odvětví) do všech jazyků EU,

21. považuje za neodůvodněné, že dokumenty BREF nejsou v EU častěji využívány, a doporučuje zlepšení jejich využití. Výbor proto souhlasí s novým statusem dokumentů BREF a budoucí povinností využít je v postupu vydání povolení. Výbor interpretuje nový status dokumentů BREF jako závaznější, neboť tyto dokumenty (jež jsou v současnosti pouhými referenčními dokumenty, které je nutno konzultovat, avšak není nejsou povinné) budou nyní v praxi povinné,

22. vnímá, že u dokumentů BREF je prostor ke zlepšení. Inovace a zlepšování podle výrobního procesu je někdy nedostatečné. Například rozdílů v monitoringu při vzorkování se v současnosti využívá k penalizaci podniků, místo aby se jich využívalo také ke zlepšování technik. Dalším příkladem je nesrovnalost mezi kapitolou této směrnice o těkavých organických sloučeninách a příslušným dokumentem BREF. V důsledku toho zde existuje obava, že by se nemusel vždy upřednostňovat ten nejčistší přístup. Místní orgány by měly pokud možno vždy podporovat inovace vedoucí ke zlepšení místního životního prostředí a kvalita dokumentů BREF by jim k tomu měla dostačovat,

23. domnívá se, že nový status dokumentů BREF posílí konsistenci politik vydávání povolení a zároveň přispěje k nastavení rovných podmínek hospodářské soutěže pro evropské podniky,

24. považuje sevillský proces (viz Příloha I) za nezbytný a zavedený proces. V Seville se připravují a aktualizují dokumenty BREF na základě schůzek úředníků Evropské komise a expertů z členských států, průmyslových odvětví a nevládních organizací. Spolupráce mezi těmito stranami je zásadním předpokladem stanovení nových nejlepších dostupných technik a vypracování nových či revidovaných dokumentů BREF. Tento proces by tudíž měl být ve směrnici dále rozšířen, jako je tomu v návrhu,

25. konstatuje, že zástupci místních a regionálních orgánů nejsou zapojeni do sevillského procesu, a požaduje, aby tito zástupci byli do sevillského procesu přizváni. Regionální a místní orgány jako orgány vydávající povolení a orgány pověřené inspekcemi mají důležité znalosti o nejlepších dostupných technikách, a proto lze sevillský proces zlepšit zapojením zástupců místních a regionálních orgánů,

26. by rád uvedl, že nový status dokumentů BREF by mohl mít negativní dopad na sevillský proces (viz příloha I). Vlivem nové povahy dokumentů BREF bude obtížnější hledání konsensu o nejlepších dostupných technikách, neboť členské státy,

průmyslová odvětví a nevládní organizace by mohly při přípravě určitého dokumentu BREF zaujmout strategičtější přístup. Vzhledem k výrobním nákladům by podniky měly prospěch z méně inovačních norem v dokumentech BREF. V tomto případě by namísto hledání nejlepších technických řešení mohlo dojít k politickému zpomalení a zamlžení sevillského procesu,

27. domnívá se, že tato situace by mohla vést k oslabení dokumentů. Výsledkem by mohlo být, že nám v rukou zůstane zastaralý, slabý nástroj, jenž nepodněcuje k inovacím ani nezvyšuje kvalitu životního prostředí, ale naopak oslabuje provádění nové směrnice o průmyslových emisích,

Tvorba politik – flexibilita a místní podmínky životního prostředí

28. souhlasí se stanovenými cíli nové směrnice o průmyslových emisích zaměřenými na zvýšení konsistentnosti politik vydávání povolení k vypouštění emisí,

29. by rád zdůraznil, že místní a regionální orgány mají pravomoci vydávat povolení, jež se liší podle členského státu. Např. v Dánsku odpovídají za vydávání povolení jak místní orgány, tak národní vláda. V Nizozemsku vydávají povolení znečišťovatelům města a provincie, zatímco ve Spojeném království řeší znečištění ovzduší z hlavních zdrojů ústřední vláda. Dominantním modelem zapojení místních a regionálních orgánů do této politiky v celé EU je stanovení norem na úrovni ústřední vlády a prosazování na nižší úrovni,

30. upozorňuje na to, že inovace čistší výroby probíhá v místních společenstvích. Rozvoj čistší výroby probíhá mezi několika stranami, jako jsou např. nevládní organizace, podniky a odpovědné orgány. V současnosti mohou místní orgány pouze monitorovat. Směrnice by měla také poskytnout příležitost ke spolupráci různých stran (místní správy a podniků), jež by jim umožnila podněcovat k inovacím. Dobré příklady lze nalézt v Nizozemsku a v Dánsku a ve východoevropských zemích, jako je Rumunsko,

31. zdůrazňuje potřebu určité flexibility. Místní podmínky se liší a zařízení, byť vyrábějí podobné produkty, fungují v EU různě vzhledem k různým místním podmínkám. Místní a regionální orgány přicházejí s řešeními šitými na míru jejich zeměpisné oblasti. Na regionální a místní úrovni je vždy důležité zachovat rovnováhu mezi náležitou ochranou životního prostředí a hospodářskými zájmy. I když je zlepšení životního prostředí obecným cílem politiky, v každodenním životě se regionální a místní orgány rozhodují mezi různými environmentálními parametry a často musejí volit kompromis mezi různými opatřeními a jejich dopady na životní prostředí. Při udělování povolení je udělování výjimek z mezních hodnot emisí souvisejících s nejlepšími dostupnými technikami (BAT-AEL) zvláště důležité pro regiony v těch členských státech, kde panuje tradice dobrovolných dohod v rámci odvětví a kde nebyly pravomoci administrativy drasticky spoutány právními předpisy,

32. je však hluboce přesvědčen, že by měla být stanovena omezená flexibilita; měla by existovat rovnováha mezi zachováním rovných podmínek a rozhodováním na místní úrovni. Výbor proto těší zařazení mezních hodnot emisí do směrnice samé, což přinese všeobecnou ochranu životního prostředí v celé EU. Flexibilita by mohla vést ke zneužívání, a Výbor proto velmi vítá skutečnost, že postup pro posouzení na místní úrovni obsahuje dostatečné záruky proti této možnosti, neboť orgány vydávající povolení mohou povolovat výjimky pouze na základě posouzení dopadů (čl. 16 odst. 3) a jsou povinny zpřístupnit veřejnosti příslušné důvody (čl. 26 odst. 3 písm. f)),

33. zásadně nesouhlasí s návrhem Komise stanovit kritéria pro udělování výjimek na základě místních podmínek postupem projednávání ve výborech (čl. 16 odst. 3), a to z těchto důvodů:

— kritéria pro udělování výjimek měla být definována ve směrnici samé (a tudíž rozhodována v procesu spolurozhodování) a neměla by být v budoucnu definována na úrovni EU postupem projednávání ve výborech, v němž nejsou Výbor regionů a další zástupci místních a regionálních orgánů konzultováni,

— vzhledem k širokému spektru místních a regionálních podmínek je velmi obtížné, ne-li nemožné, stanovit jednotná kritéria na úrovni EU,

— Výbor je hluboce přesvědčen, že postup udělování výjimek zmíněný v odstavci 29 obsahuje dostatečné záruky proti zneužití,

— vzhledem k zásadě subsidiarity by posouzení místních podmínek životního prostředí ve vztahu k environmentálním nákladům a přínosům a technické proveditelnosti mělo být definováno na úrovni místních a regionálních orgánů prostřednictvím místních a regionálních demokratických procesů,

Inovace a čistší technologie

34. podporuje myšlenku podpory inovací, avšak klade si otázku, zda nová směrnice pokládá dostatečné pevné základy takového vývoje,

35. vítá skutečnost, že povolení je nutné často přezkoumat. Průběžné úpravy požadavků na povolení přispějí k zavedení čistších technologií a následnému snížení environmentálních dopadů průmyslových emisí. K zajištění skutečné aplikace inovací je nutné splnit dvě podmínky. První z nich je právní jistota potřebná k zajištění investičního kapitálu. Bude nutné respektovat hospodářské cykly a obvyklou praxi v členských státech je zachovat podmínky pro udělování povolení na období osmi let. Ustanovení týkající se přizpůsobení podmínek pro udělování povolení novým nebo aktualizovaným dokumentům BREF (čl. 22 odst. 3) budou muset pokrýt tuto skutečnost. Druhou podmínkou bude zajištění příležitostí k udělení výjimky tak, aby bylo umožněno potřebné testování nově vznikajících a nových technologií. Podle Výboru může být časové omezení stanovené v čl. 16 odst. 5 v některých případech příliš přísné, přinejmenším během prvních čtyř let po zpřístupnění nového dokumentu BREF,

36. je znepokojen skutečností, že nový status dokumentů BREF by mohl být překážkou průmyslových inovací vlivem omezené rentability udržitelnosti. Evropská průmyslová odvětví nebudou motivována k tomu, aby se stala nebo zůstala světovými lídry na poli nových, čistých technologií a bude obtížnější řešit přetrvávající environmentální problémy v EU,

37. dává přednost takovému provádění směrnice, jež by nepřímo nemotivovalo k významným přesunům stávajících průmyslových podniků do zahraničních „rájů znečištění“,

38. si přeje upozornit na to, že ačkoli začlenění nižší kategorie velkých spalovacích zařízení od 20 do 50 megawattů (MW) je důležitým aspektem nové směrnice, s ohledem na zemědělské podniky je však otázkou, zda začlenění většího počtu chovů menších hospodářských zvířat povede k dostatečným ekologickým přínosům k odůvodnění administrativní zátěže,

Administrativní náklady

39. zastává názor, že lepší právní předpisy spolu s modernizací legislativy vyžadují také nákladovou účinnost a snížení administrativní zátěže. Klade si otázku, zda současný návrh splňuje tyto požadavky,

40. je znepokojen četnými požadavky na inspekce, monitorování, přezkum podmínek pro udělení povolení a podávání zpráv o dodržování podmínek povolení,

41. považuje inspekce za důležitou součást řádného provádění směrnice. Vítá skutečnost, že je tento požadavek ve směrnici zakotven. Je však otázkou, do jaké míry by tato věc měla být rozvedena přímo ve směrnici, namísto doporučení, kterým se stanoví minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí. To by též omezilo možné rozdíly mezi směrnicí a (v současné době přezkoumávaným) doporučením,

42. domnívá se, že návrh stanoví, že každoroční zpráva o dodržování podmínek povolení podle nejlepších dostupných technik (článek 8) by měla zahrnovat srovnání s nejlepšími dostupnými technikami (článek 24). To se jeví jako zbytečná administrativní zátěž. Jelikož všechny požadavky povolení musejí vycházet z nejlepších dostupných technik, postačovala by zpráva o dodržování požadavků povolení. Většina monitorovacích údajů obsahuje mnoho neurčitostí a jejich vykazování nepovede ke konstruktivnímu zlepšení používaných technik. Je tudíž sporné, zda by to přispělo ke zlepšení právních předpisů,

43. konstatuje, že členské státy podávají každé tři roky zprávu o dodržování této směrnice. I když se tato zpráva podává jen jednou za tři roky, představuje značnou administrativní zátěž pro místní a regionální orgány. Důrazně proto doporučujeme, aby členské státy udržovaly interní databázi se všemi relevantními údaji, již by měla Komise trvale k dispozici. Tento systém by nahradil podávání zpráv a byl by v souladu s požadavky na zlepšení právních předpisů,

44. podotýká, že po definitivním ukončení činnosti musí provozovatel uvést místo zařízení do původního stavu, jak je popsáno v základní zprávě (článek 23). Interpretuje tento požadavek jako vyšší čistotu půdy ve srovnání se stavem před zahájením činnosti. Dále se domnívá, že znečištění půdy by mělo být řešeno sanací v souladu s následným funkčním využitím místa zařízení. Tento přístup by byl více v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“,

45. domnívá se, že návrh požaduje pravidelné monitorování půdy a podzemních vod před zahájením provozu zařízení a během něj. Přitom již povolení bude dokladem o dostatečné ochraně půdy a podzemních vod. Ve zvláštních případech mohou a měly by být důvody pro doplňující monitorování, nemělo by však jít o povinnost ve všech případech,

46. souhlasí s požadavkem, aby veřejnost byla dostatečně informována o zařízeních, na která se vztahuje směrnice o IPPC. Zdůrazňuje, že tyto informace by měly být vždy přístupné, avšak pouze na požádání,

47. nemůže souhlasit s navrhovaným postupem projednávání ve výborech pro stanovení několika kritérií, týkajících se např. monitorování půdy a podzemních vod či posouzení rizik. Je toho názoru, že tato kritéria by měla být stanovena ve směrnici samé a projednána v rámci nyní probíhajícího legislativního procesu.

II. **DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY**

Pozměňovací návrh 1

článek 6

Udělení povolení

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Příslušný orgán udělí povolení obsahující podmínky, jejichž splnění zaručí, že, pokud zařízení vyhovuje požadavkům této směrnice;	~~Příslušný orgán udělí povolení obsahující podmínky, jejichž splnění zaručí, že, pokud zařízení vyhovuje požadavkům této směrnice;~~ Aniž by byly dotčeny ostatní požadavky vyplývající z vnitrostátních předpisů nebo předpisů Společenství, příslušný orgán udělí povolení obsahující podmínky, jejichž splnění zaručí, že zařízení vyhovuje požadavkům této směrnice;

Odůvodnění

Postoj, který se zaujímá v návrhu na změnu směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění, je v rozporu s cíli rámcové směrnice o vodě, a není tedy v souladu s platným právem Společenství. Ustanovení čl. 11 odst. 3 rámcové směrnice o vodě týkající se dosažení cílů hospodaření tak vycházejí z požadavku na celkové řízení ze strany státu.

Pozměňovací návrh 2

čl. 16 odst. 3

Emisní mezní hodnoty, rovnocenné parametry a technická opatření

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Odchylně od odst. 2 druhého pododstavce může příslušný orgán v konkrétních případech na základě posouzení nákladů a přínosů v oblasti životního prostředí a hospodářství a s přihlédnutím k technickým charakteristikám dotyčného zařízení, k jeho zeměpisné poloze a podmínkám životního prostředí v místě, kde se zařízení nachází, stanovit mezní hodnoty emisí, jež překročí úrovně emisí související s nejlepšími dostupnými technikami, které jsou popsány v referenčních dokumentech k BAT.	Odchylně od odst. 2 druhého pododstavce může příslušný orgán v konkrétních případech na základě posouzení nákladů a přínosů v oblasti životního prostředí a hospodářství a s přihlédnutím k technickým charakteristikám dotyčného zařízení, k jeho zeměpisné poloze a podmínkám životního prostředí v místě, kde se zařízení nachází, stanovit mezní hodnoty emisí, jež překročí úrovně emisí související s nejlepšími dostupnými technikami, které jsou popsány v referenčních dokumentech k BAT.
Tyto mezní hodnoty však nesmí překročit mezní hodnoty emisí stanovené případně v přílohách V až VIII.	Tyto mezní hodnoty však nesmí překročit mezní hodnoty emisí stanovené případně v přílohách V až VIII.
Komise může stanovit kritéria pro udělování výjimek uvedených v tomto odstavci.	~~Komise může stanovit kritéria pro udělování výjimek uvedených v tomto odstavci.~~
Tato opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků této směrnice jejím doplněním, se přijmou podle regulativního postupu s kontrolou uvedeného v čl. 69 odst. 2.	~~Tato opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků této směrnice jejím doplněním, se přijmou podle regulativního postupu s kontrolou uvedeného v čl. 69 odst. 2.~~

Odůvodnění

Výbor regionů zásadně nesouhlasí s návrhem Komise stanovit kritéria pro udělování výjimek na základě místních podmínek postupem projednávání ve výborech (čl. 16 odst. 3). Kritéria pro udělování výjimek měla být definována ve směrnici samé (a tudíž rozhodována v procesu spolurozhodování) a neměla by být v budoucnu definována na úrovni EU postupem projednávání ve výborech, v němž nejsou VR a další zástupci místních a regionálních orgánů konzultováni. Vzhledem k širokému spektru místních a regionálních podmínek je velmi obtížné, ne-li nemožné, stanovit jednotná kritéria na úrovni EU. Postup pro udělování výjimek obsahuje dostatečné záruky proti zneužití, neboť orgány vydávající povolení mohou udělit výjimku pouze na základě posouzení dopadů (čl. 16 odst. 3) a jsou povinny zpřístupnit veřejnosti příslušné důvody (čl. 26 odst. 3 písm. f)). Vzhledem k zásadě subsidiarity by posouzení místních podmínek životního prostředí ve vztahu k environmentálním nákladům a přínosům a technické proveditelnosti mělo být definováno na úrovni místních a regionálních orgánů prostřednictvím místních a regionálních demokratických procesů.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů k tématu – Evropský akční plán pro pracovní mobilitu (2007–2010)

(2008/C 325/11)

VÝBOR REGIONŮ

— důrazně podporuje názor Komise, že „mobilita pracovníků je hlavním předpokladem účinného a funkčního jednotného trhu a má zásadní význam jako faktor, který lidem umožňuje nacházet lepší pracovní místa, což je hlavním cílem Lisabonské strategie“;

— zdůrazňuje, že „mobilitu“ je třeba v tomto kontextu chápat a podporovat jak ve smyslu geografické mobility (uvnitř členských států EU i mezi nimi), tak i hospodářské a sociální mobility a mobility mezi jednotlivými pracovními příležitostmi;

— souhlasí s cílem Komise podporovat zvyšování povědomí široké veřejnosti o možnostech a výhodách mobility a zdůrazňuje zvláštní úlohu, kterou při šíření příslušných informací mohou sehrát místní a regionální orgány;

— požaduje odstranění všech právních a administrativních překážek bránících volnému pohybu pracovních sil do konce tohoto akčního plánu v roce 2011:

  — to musí zahrnovat odstranění všech zbývajících překážek bránících volnému pohybu pracovníků z 10 členských států, které k EU přistoupily v roce 2004, a z Bulharska a Rumunska;

  — a nulová omezení pro pracovníky z nových členských států po přistoupení k EU;

— doporučuje, aby místní a regionální orgány umožnily jednotlivcům z jiných členských států více krátkodobých či střednědobých zaměstnání;

— domnívá se, že místní a regionální orgány musejí mít pravomoc pro plnění těchto úloh v oblasti pracovní mobility, zejména co se týče šíření informací pro zaměstnance i zaměstnavatele na místní a regionální úrovni. Podobně je rovněž důležité, aby k tomu v případě potřeby získaly od národních a evropských orgánů příslušné pravomoci.

Zpravodaj: Dave Quayle, radní města Trafford (UK/SES)

Odkaz

Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Mobilita, nástroj pro zajištění většího počtu a vyšší kvality pracovních míst: Evropský akční plán pro pracovní mobilitu (2007–2010)

KOM(2007) 773 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. důrazně podporuje názor Komise, že „mobilita pracovníků je hlavním předpokladem účinného a funkčního jednotného trhu a má zásadní význam jako faktor, který lidem umožňuje nacházet lepší pracovní místa, což je hlavním cílem Lisabonské strategie“;

2. zdůrazňuje, že „mobilitu“ je třeba v tomto kontextu chápat a podporovat jak ve smyslu geografické mobility (uvnitř členských států EU i mezi nimi), tak i hospodářské a sociální mobility a mobility mezi jednotlivými pracovními příležitostmi;

3. zdůrazňuje, že v duchu dohodnutých zásad flexikurity by mobilita měla být volbou pracovníků a musí se podporovat, aby se minimalizovala s ní spjatá rizika a maximalizoval se přínos pro zaměstnance i zaměstnavatele;

Monitorování akčního plánu 2002

4. podporuje, aby systémy vzdělávání a odborné přípravy citlivěji reagovaly na potřeby trhu práce a připravovaly lidi na mobilitu prostřednictvím výuky jazyka a rozvoje dovedností;

5. podporuje odstranění právních a administrativních překážek a prosazování přeshraničního uznávání kvalifikací;

6. podporuje zřízení centrálního informačního místa pro otázky mobility založeného na systému nabídky pracovních míst EURES;

Akční plán pro pracovní mobilitu 2007–2010

7. podporuje úmysl zlepšit stávající právní předpisy a administrativní postupy týkající se mobility pracovníků s cílem zajistit, aby uplatňování práva na mobilitu s sebou nepřinášelo ztrátu ochrany v oblasti sociálního zabezpečení či jiná nepřiměřená rizika;

8. uznává, že je zapotřebí zajistit politickou podporu pracovní mobility ze strany příslušných orgánů na všech úrovních: na místní, regionální, národní i evropské úrovni;

9. souhlasí s potřebou posílit EURES jako nástroj pro usnadnění mobility pracovníků a jejich rodin;

10. souhlasí s cílem Komise podporovat zvyšování povědomí široké veřejnosti o možnostech a výhodách mobility a zdůrazňuje zvláštní úlohu, kterou při šíření příslušných informací mohou sehrát místní a regionální orgány;

11. vítá vznik „Evropského partnerství pro pracovní mobilitu“, iniciativy, kterou tvoří síť zainteresovaných stran, jež se angažují v oblasti rozvoje pracovní mobility v EU (opatření č. 14), a začlenění podpory v oblasti financování pilotních činností, výměny osvědčených postupů, šíření výsledků nových vývojových trendů a vývoje inovačních programů do programu PROGRESS (opatření č. 15);

12. požaduje odstranění všech právních a administrativních překážek bránících volnému pohybu pracovních sil do konce tohoto akčního plánu v roce 2011:

i) to musí zahrnovat odstranění všech zbývajících překážek bránících volnému pohybu pracovníků z 10 členských států, které k EU přistoupily v roce 2004, a z Bulharska a Rumunska;

ii) a nulová omezení pro pracovníky z nových členských států po přistoupení k EU;

13. Má-li být tato strategie úspěšná a mobilita se má stát skutečností pro všechny, kteří chtějí hledat zaměstnání v jiném členském státě, je třeba zajistit toto:

i) EURES, služby v oblasti zaměstnanosti v jednotlivých členských státech a místní a regionální orgány na místní a regionální úrovni by měly poskytovat informace o volných pracovních místech v jiných členských státech;

ii) členské státy by měly být vyzývány k tomu, aby zařadily geografickou a profesní mobilitu jako prioritu do svých národních strategií zaměstnanosti a celoživotního učení (opatření č. 5);

iii) pracovníci musejí být informováni o svém právu na hledání zaměstnání v jiných členských státech a o možnostech jak postupovat a co je třeba udělat pro zajištění práv na sociální zabezpečení v tomto procesu;

iv) zaměstnavatelé, zejména v malých a středních podnicích na místní úrovni, se musejí dozvědět, že mohou za přísného dodržení všech platných právních předpisů týkajících se pracovního práva a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a sociálního zabezpečení nabírat zaměstnance z jiných členských států, i o možných vzájemných přínosech tohoto náboru;

v) je třeba více zdůrazňovat jazykovou výuku a podporu mnohojazyčnosti;

vi) kvalifikace, včetně kvalifikací souvisejících s odbornou přípravou, by měly být přeshraničně uznávány ve větší míře;

vii) sociální partneři musejí být zapojeni do všech aspektů pracovní mobility;

viii) přenositelnost poskytovaných penzí (opatření č. 4) a flexibilnější ustanovení v oblasti sociálního zabezpečení v jednotlivých členských státech a mezi nimi jsou nutností;

ix) je třeba zajistit odpovídající školení státních úředníků na místní, regionální a národní úrovni zabývajících se všemi otázkami souvisejícími s mobilitou pracovníků, které by jim umožnilo poskytovat rychlé a pravdivé informace zaměstnancům hledajícím práci v jiných zemích a pomáhat jim při komunikaci s příslušnými úřady přijímající země a při zajištění jejich práva na sociální zabezpečení;

14. domnívá se, že aby tato mobilita nevedla k napětí a sociální nestabilitě v hostitelských komunitách, je nezbytné:

i) podpořit Evropskou komisi v propagaci konceptu „mobility za spravedlivých podmínek“;

ii) zajistit, že budeme i nadále bojovat proti nehlášené práci i sociálnímu dumpingu (opatření č. 6);

iii) podporovat obecnou zásadu, že migrující pracovníci pobírají stejný plat a mají rovnocenné pracovní podmínky jako pracovník na téže pozici či ve stejném odvětví v hostitelském členském státě;

iv) podporovat koncept sociální solidarity a začlenění mezi migrujícími pracovníky a lidmi v hostitelském členském státě;

Úloha regionálních a místních orgánů při podporování pracovní mobility

15. domnívá se, že místní a regionální orgány hrají spolu s jinými národními a evropskými agenturami klíčovou úlohu při poskytování informací o volných pracovních místech v jiných členských státech a o možnostech, jak je získat;

16. domnívá se, že je nezbytné zajistit, aby zaměstnavatelé, zejména v malých a středních podnicích, znali své právo na získání pracovníků z celé EU a aby navíc v případě zájmu poskytovaly praktickou pomoc a poradenství;

17. uznává, že místní a regionální orgány jsou často hlavními poskytovateli základního a středního vzdělání, a domnívá se, že toto vzdělání by mělo zahrnovat jazykovou výuku, propagaci mnohojazyčnosti a rozvoj mezikulturních dovedností, jež jsou nezbytné pro to, aby lidé byli připraveni žít a pracovat v odlišném kulturním prostředí;

18. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány podporují a poskytují celoživotní učení (často v partnerství s jinými agenturami);

19. poukazuje na to, že místní a regionální orgány jsou významnými zaměstnavateli a měly by být vybízeny k hledání pracovníků ve všech členských státech EU na obsazení volných pracovních míst. Zároveň doporučuje, aby místní a regionální orgány umožnily jednotlivcům z jiných členských států více krátkodobých či střednědobých zaměstnání;

Mají-li být tyto úkoly splněny a místní a regionální orgány obecně zapojeny do pracovní mobility, potřebují následující:

— *Právní základ a pravomoci*

20. domnívá se, že místní a regionální orgány musejí mít pravomoc pro plnění těchto úloh v oblasti pracovní mobility, zejména co se týče šíření informací pro zaměstnance i zaměstnavatele na místní a regionální úrovni. Podobně je rovněž důležité, aby k tomu v případě potřeby získaly od národních a evropských orgánů příslušné pravomoci;

— *Finanční prostředky*

21. místní a regionální orgány se mohou dostat pod určitý tlak, pokud v dané oblasti začne pracovat a žít velké množství migrujících pracovníků, zejména pokud k této změně dojde náhle. To platí především pro oblast sociálních služeb, vzdělávání, zdravotní péče a bydlení; na řešení této situace proto musí být vyčleněny finanční prostředky. To by bylo užitečné nejen pro nově příchozí, ale zmírnilo by to i případné napětí mezi migrujícími pracovníky a hostitelskou komunitou. VR proto podporuje snahy získat statistické údaje o potřebách různých částí trhu práce a vyměňovat tyto informace na evropské úrovni s cílem zlepšit plánování a řízení pohybu pracovních sil. Místní a regionální orgány i orgány na národní úrovni musejí společně předem naplánovat, jak uzpůsobit tyto sociální služby, aby bylo možné lépe zvládat příliv evropských migrantů. Částečně proto, že pracovní migrace v rámci Evropy se v budoucnosti významně zvýší, a zároveň z toho důvodu, že nedostatečné plánování a potažmo sociální napětí a špatné vztahy v komunitách poškodí migraci v rámci Evropy a mohly by ohrozit dokonce samotnou jednotu Evropy;

22. finanční prostředky musejí být k dispozici i pro poskytování informací o pracovní mobilitě a o rozšíření jazykové výuky;

— *Informovanost o osvědčených postupech a přístup k nim*

23. zdůrazňuje ochotu VR být i nadále aktivní v otázce pracovní mobility jak při její podpoře, tak také při zjišťování osvědčených postupů, a poté zajistit, že budou obecně přístupné jiným místním a regionálním orgánům;

24. vybízí místní a regionální orgány, aby se spojily s příslušnými institucemi ostatních členských států a společně vytvořily osvědčené postupy v této oblasti a aby je poté na národní úrovni a ve všech členských státech podporovaly (opatření č. 7 a 15);

EURES

25. podporuje Komisi v jejím úmyslu rozvíjet a posilovat EURES „jako příslušný centrální nástroj pro usnadnění mobility pracovníků a jejich rodin“. V rámci dodržování zásady subsidiarity však musí být začleněn do struktur na národní, regionální a místní úrovni;

26. souhlasí s Komisí, že klíčovým úkolem EURES je zvýšit informovanost o zásadě rovného zacházení a dodržování pracovních norem na evropském trhu práce (opatření č. 9);

27. souhlasí, že EURES by měl rozšířit své služby tak, aby uspokojovaly potřeby zvláštních kategorií pracovníků (dlouhodobě nezaměstnaných, mladších pracovníků, starších pracovníků, žen atd.) (opatření č. 10).

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Mediální gramotnost a tvůrčí obsah online

(2008/C 325/12)

VÝBOR REGIONŮ

— žádá Radu a Evropský parlament, aby dále rozvíjely politiku EU zaměřenou na mediální gramotnost (se strategickými cíli a monitorováním pokroku) a přijaly doporučení týkající se mediální gramotnosti, přičemž by zohlednily toto stanovisko VR a zásadu subsidiarity. Příští program MEDIA by měl být doplněn o speciální část věnovanou mediální gramotnosti. Souběžně či alternativně by měly být zahájeny pilotní projekty, které budou financované EU;

— zdůrazňuje, že ve zprávách stanovených v článku 26 směrnice o audiovizuálních mediálních službách a v souvisejících činnostech Komise a členských států bude třeba určit rozdíly a pokroky dosažené v oblasti mediální gramotnosti na regionální úrovni v Evropě a poskytnout příklady osvědčených postupů uplatňovaných místními a regionálními samosprávami a dalšími zainteresovanými subjekty;

— nabádá státní, regionální a místní orgány, aby podporovaly mediální gramotnost a zvláště usnadnily přispění občanské společnosti. Doporučuje místním a regionálním samosprávám, aby v oblasti oficiálního a neformálního vzdělávání a odborné přípravy rozvíjely projekty spolupráce věnované mediální gramotnosti, a to se zaměřením na občany, zejména na děti a mládež, postižené osoby a sociální skupiny ohrožené sociálním vyloučením;

— vyzývá místní a regionální samosprávy, aby plnily rozhodující úlohu ve správě svého kulturního a jazykového dědictví prostřednictvím tvůrčího obsahu online a podporovaly nové podnikatelské modely v tvůrčím průmyslu a ve sdělovacích prostředcích, propagovaly tvůrčí díla, která jsou financována či spolufinancována organizacemi sdělovacích prostředků, či dokonce uvedly do praxe elektronickou správu (eGovernment);

— kriticky se vyjadřuje k opomenutí Evropské komise, která nezohlednila kulturní a sociální důsledky nově vznikajícího sektoru, který představuje tvůrčí obsah online: rozsah navrhovaného doporučení a „platforma pro obsah online“ musí být doplněny o kulturní rozmanitost.

Zpravodajka: Evangelia SCHOINARAKI-ILIAKI (EL/SES), prefektka kraje Heraklion

Odkazy

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský přístup k mediální gramotnosti v digitálním prostředí

KOM(2007) 833 v konečném znění

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o tvůrčím obsahu online na jednotném trhu

KOM(2007) 836 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

A. **Mediální gramotnost** [1]

1. vzhledem k tomu, že má za úkol podporovat sociální soudržnost na regionální úrovni, což umožňuje především digitální konvergence, vítá vydání sdělení Komise na téma mediální gramotnosti v digitálním prostředí a zejména integrovanou definici mediální gramotnosti, kterou podává. Tato definice totiž zahrnuje schopnost a možnost přístupu k těmto sdělovacím prostředkům a jejich využívání, ale též chápání jejich fungování a kritické hodnocení jejich obsahu;

2. podporuje priority a cíle stanovené Komisí v jejím sdělení a zdůrazňuje, že podle jeho názoru mediální gramotnost předpokládá následující:

a) podporu občanů zaměřenou na aktivní a tvůrčí využívání sdělovacích prostředků, zvláště co se týče mladé generace, která je zároveň příjemcem tvůrčího obsahu a jeho tvůrcem, a rozvoj a udržování mediální gramotnosti starších osob a osob v produktivním věku;

b) podporu kritického postoje občanů vůči všem sdělovacím prostředkům;

c) podporu rozmanitosti názorů ve sdělovacích prostředcích;

d) přispění k diskusi o obchodních sděleních a otázkách souvisejících s respektováním a ochranou soukromí;

e) podporu aktivní účasti občanů vzhledem k tomu, že sdělovací prostředky mají zásadní význam pro podporování evropského audiovizuálního dědictví, místní a regionální identity, mezikulturního dialogu a demokracie;

f) podporu sociální integrace;

g) zaručení rovného přístupu k novým sdělovacím prostředkům a k novým technologiím s tím, že telekomunikace a sdělovací prostředky mají stále více rozhodující význam téměř ve všech oblastech života;

3. si přeje připomenout závěry Rady ze dne 21. května 2008 [2] a v této souvislosti

— připomíná, že od roku 2004 sám naznačoval, že mediální gramotnost je prioritou;

— uznává úsilí, které vyvíjí Rada na její podporu, ačkoli mezi různými členskými státy existují rozdíly v postupech a v míře dosaženého pokroku;

— souhlasí s úvahami Rady, že pro rozvoj mediální gramotnosti je důležitá výměna informací a osvědčených postupů, avšak dále zdůrazňuje, že toto sdílení lze kombinovat s činností místních a regionálních orgánů, jež mohou hrát na tomto poli důležitou úlohu;

— je toho názoru, že mediální gramotnost lze rovněž povzbudit navýšením finančních prostředků, které jsou na ni vyčleněny v rámci stávajících, ale i nových iniciativ;

Podpora mediální gramotnosti na úrovni EU

4. připomíná, že již v roce 2004 [3] požádal Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost podpoře mediální gramotnosti ve všech členských státech EU a zaručila minimální úroveň informací pro každý z nich. Z tohoto hlediska Výbor vítá, že Komise prostřednictvím projednávaného sdělení zahájila politiku Společenství pro mediální gramotnost;

5. povzbuzuje Komisi, aby intenzivněji rozvíjela svou politiku v oblasti mediální gramotnosti (programy se strategickými cíli a monitorování pokroku), a to ve spolupráci se všemi institucionálními orgány EU a s místními a regionálními samosprávami, a aby v této oblasti posílila spolupráci s UNESCO a Radou Evropy;

---

[1] Po široké diskusi s občany a některými zainteresovanými subjekty dospěla zpravodajka k názoru, že termín „γραμματισμός“, který má v řečtině význam anglického výrazu „literacy“ není vhodný, jelikož jasně nevyjadřuje tento pojem ani jeho šíři. Zpravodajka proto navrhuje, aby nebyl v řeckém znění stanoviska použit termín „γραμματισμός“, ale výraz „αγωγή“ (či „παιδεία“), který znamená mediální gramotnost.

[2] Závěry Rady ze dne 22. května 2008 o evropském přístupu k mediální gramotnosti v digitálním prostředí – 2868. zasedání Rady ve složení pro vzdělávání, mládež a kulturu, Brusel, 21. května 2008.

[3] CdR 67/2004 fin.

6. žádá Radu a Evropský parlament, aby přijaly doporučení týkající se mediální gramotnosti, jak je uvedeno ve sdělení, a zohlednily toto stanovisko, zásadu subsidiarity a též pravomoci, které byly stanoveny na místní a regionální úrovni EU ohledně otázek souvisejících s mediální gramotností;

7. vyjadřuje uspokojení ohledně povinnosti Komisi předkládat zprávy, jak je stanoveno v článku 26 nové směrnice o audiovizuálních mediálních službách; zároveň poznamenává, že bude třeba v těchto zprávách a v souvisejících činnostech Komise a členských států určit stávající rozdíly a pokroky dosažené v oblasti mediální gramotnosti na regionální úrovni v Evropě a podporovat osvědčené postupy uplatňované místními a regionálními samosprávami a též zainteresovanými subjekty;

8. vítá, že Komise provádí více činností zaměřených na využívání znalostí získaných v rámci místních a regionálních programů pro mediální gramotnost v celé Evropě, ale též v rámci podpory platforem pro dialog, předávání zkušeností a pro sítě na výměnu osvědčených postupů;

9. žádá institucionální orgány EU, aby příští program MEDIA doplnily o speciální část věnovanou mediální gramotnosti, jelikož tento program ve své stávající podobě přispívá k této gramotnosti pouze omezeně; souběžně či alternativně žádá Komisi, aby zahájila pilotní projekty pro mediální gramotnost, které budou financované EU;

10. zdůrazňuje, že stávající programy a iniciativy EU, např. na podporu bezpečnějšího internetu, mají daleko nižší potenciál, co se týče rozvíjení a výměny osvědčených postupů v oblasti mediální gramotnosti; žádá proto Komisi, aby při revidování těchto programů provedla jejich harmonizaci a zajistila, že budou zahrnovat témata související s touto gramotností;

Podpora mediální gramotnosti na celostátní, regionální a místní úrovni

11. nabádá státní, regionální a místní orgány, aby podporovaly iniciativy, projekty a programy zaměřené na mediální gramotnost, které se týkají především:

a) spolupráce všech zainteresovaných stran, tedy audiovizuálního průmyslu (kinematografie, televize, rozhlasu, poskytovatelů a tvůrců obsahu online), organizací sdělovacích prostředků, vzdělávacích institucí, regulačních orgánů, výzkumných ústavů, kulturních institutů a sociálních organizací;

b) fungování služeb na podporu mediální gramotnosti;

c) ohodnocení pokroku dosaženého v oblasti mediální gramotnosti na místní a regionální úrovni;

d) provádění informačních kampaní zaměřených na otázky související s mediální gramotností, podpory tzv. „media desks“ (informačních středisek pro tematiku související s programy MEDIA) a vytvoření informačních středisek, která budou působit na regionální úrovni a budou se zabývat tématy spojenými s mediální gramotností;

e) poskytování pobídek a podpory politik ve prospěch tvorby a šíření evropských obsahů, ale též rozvíjení sdělovacích prostředků ze strany občanské společnosti;

f) účasti v sítích celostátní a evropské spolupráce;

12. má veřejné orgány k tomu, aby zvláště usnadnily přispění občanské společnosti vzhledem k tomu, že v současné době neexistuje mnoho organizací občanské společnosti, které se účastní diskuse o mediální gramotnosti; zároveň podporuje posílení účasti regulačních orgánů členských států a regionů;

13. vyjadřuje uspokojení nad tím, že Komise se výslovně zmiňuje o zásadní úloze místních a regionálních orgánů při podpoře iniciativ v oblasti neformálního vzdělávání, avšak dodává, že v mnoha případech jsou místní a regionální samosprávy též zodpovědné za zařazení mediální gramotnosti do oficiálního vzdělávání, a to na všech úrovních;

14. nabádá místní a regionální samosprávy k tomu, aby zahrnuly témata týkající se mediální gramotnosti do odborné přípravy pedagogů, sociálních pracovníků, do školních osnov a do celoživotního vzdělávání a též podporovaly vzdělávací sdělovací prostředky a schopnosti žáků a studentů v oblasti používání a tvorby multimédií;

15. podněcuje místní a regionální samosprávy k tomu, aby rozvíjely dlouhodobou spolupráci v oblasti podpory mediální gramotnosti mezi zainteresovanými stranami veřejného a soukromého sektoru, v oblasti vzdělávání a oficiální a neformální odborné přípravy (např. co se týče vydavatelů místních a regionálních novin, kteří prosazují vzdělávání v tisku a internetové žurnalistice ve školách, filmových festivalů s aktivitami zaměřenými na mediální gramotnost a též kampaní za účelem mediální gramotnosti, které pořádají státní televizní kanály a podniky pro výrobu materiálů a programů);

16. vyzývá členské státy, aby důrazněji podporovaly mediální gramotnost tím, že budou provádět doporučení Evropského parlamentu a Rady ohledně filmového dědictví a konkurenceschopnosti průmyslových aktivit souvisejících s filmovým průmyslem ([4]), jakož i doporučení Evropského parlamentu a Rady o ochraně nezletilých osob a lidské důstojnosti a o právu na odpověď v souvislosti s konkurenceschopností evropského průmyslu audiovizuálních a online informačních služeb ([5]);

([4]) Doporučení 2005/865/ES.
([5]) Doporučení 2006/952/ES.

Mediální gramotnost ve vztahu k obchodním sdělením (reklamě)

17. je stále téhož názoru, který vyjádřil ve svém stanovisku k nové směrnici o audiovizuálních mediálních službách ([6]), v němž žádal o posouzení možnosti zákazu přerušování vysílání programů pro děti a televizních zpráv reklamními informacemi; tento názor však bohužel nebyl zohledněn; dále vyjadřuje nesouhlas s postojem Komise v tom, že na podporu mediální gramotnosti se klade daleko větší důraz než na zákaz reklamy ([7]); není pochyb o tom, že je třeba zlepšit vzdělávání občanů, zejména dětí a mládeže, a rozvíjet racionální a kritický přístup vůči sdělovacím prostředkům; vyjadřuje však obavy ohledně schopnosti dětí odlišit vysílání programu od reklamy či správně ohodnotit reklamní informace; z toho důvodu podporuje možnost regulovat a posílit právní ustanovení členských států;

18. sdílí názor Komise, která se zmiňuje o nutnosti rozvíjet a sdílet osvědčené postupy v této oblasti. To se týká přípravy a provádění kodexů chování a v případě potřeby i autoregulačních a koregulačních rámců. Dále je nezbytné hájit práva spotřebitelů ohledně služeb obsahu, aby kvalita služeb odpovídala kritériím spolehlivosti a validity;

19. podporuje programy pro mediální gramotnost na všech úrovních správy, s veřejným či soukromým financováním, a to s tou podmínkou, že budou samozřejmě transparentní, aby byl zřetelný význam, který představuje pro účastníky (zejména pro soukromý sektor);

Mediální gramotnost v souvislosti s audiovizuálními díly a obsahem online

20. vybízí místní a regionální samosprávy k tomu, aby za pomoci členských států a EU podporovaly činnost založenou na prioritách stanovených ve sdělení Komise. Tato činnost, která se zaměřuje na občany, zejména na děti a mládež, postižené osoby a na sociální skupiny ohrožené sociálním vyloučením, zahrnuje následující:

a) obeznámení s kulturním dědictvím Evropy a vzbuzování většího zájmu o evropská audiovizuální díla;

b) poskytnutí možnosti občanům blíže se seznámit s tvorbou děl a vytvářením audiovizuálních služeb a získat znalosti v oblasti tvorby, ale rovněž se vyjadřovat a klást si otázky o své kulturní identitě;

c) pochopení významu duševních práv;

d) kritické hodnocení obsahu online a optimální používání vyhledávačů uživateli;

e) podpora začleňování občanů do informační společnosti, jak zdůraznil Výbor ve stanovisku, jež k této otázce vypracoval ([8]);

21. zdůrazňuje nutnost zahrnutí evropského audiovizuálního dědictví do vzdělávacích a kulturních politik členských států, regionů a měst, a nezbytnost podpory mladých tvůrců, kteří představují skutečnou budoucnost evropského audiovizuálního sektoru; v této souvislosti Výbor již vyjádřil svůj názor v doporučeních, která vydal v minulosti ([9]) a jež se týkala vyšší finanční pomoci a podpory poskytované místním a regionálním audiovizuálním festivalům, jejímž účelem by bylo posílit prosazování děl mladých evropských tvůrců, zlepšení odborné přípravy profesionálních pracovníků audiovizuálního sektoru v zemích a regionech s malou kapacitou audiovizuální produkce a/nebo s omezeným geografickým a lingvistickým rozsahem;

B. **Tvůrčí obsah online na jednotném trhu** ([10])

22. vítá doporučení Komise o tvůrčím obsahu online na jednotném trhu a sdílí názor Komise, že přesun služeb tvůrčího obsahu do prostředí online je příkladem zásadní systémové změny vzhledem k tomu, že digitální technologie usnadňují tvorbu audiovizuálních děl a umožňují šíření tvůrčího obsahu na audiovizuálním trhu bez hranic, přičemž usnadňují přístup k tvůrčímu obsahu prostřednictvím přístrojů, sítí a služeb. Tento obsah pokrývá audiovizuální *díla* online jako film, televizi, hudbu, rozhlas, hry online, publikování online, vzdělávací obsah online, jakož i obsah vytvářený uživateli;

23. zdůrazňuje, že je třeba přijmout více opatření pro plné využití potenciálu evropského tvůrčího obsahu, přičemž cílem je posílit jak produkci, tak dostupnost a šíření kvalitních a inovačních evropských děl, podpořit evropskou kulturní rozmanitost a zintenzivnit evropskou konkurenceschopnost;

24. zdůrazňuje, že stávající výzvy bude třeba řešit nejen na úrovni EU, členských států, podniků vytvářejících a šířících obsah, společností provozujících sítě, vlastníků práv, spotřebitelů a nezávislých regulačních orgánů, ale též na úrovni místních a regionálních samospráv;

25. vyzývá místní a regionální samosprávy, aby plnily rozhodující úlohu ve správě svého kulturního a jazykového dědictví, podporovaly nové podnikatelské modely v místním tvůrčím průmyslu a místních sdělovacích prostředcích, propagovaly tvůrčí díla, která jsou financována či spolufinancována instituty a organizacemi sdělovacích prostředků, a též uvedly do praxe elektronickou správu (eGovernment) tím, že budou poskytovat služby různými způsoby;

([6]) CdR 106/2006 fin.
([7]) Viz prohlášení komisařky Redingové a tiskovou zprávu Komise IP/07/1970.
([8]) CDR 5/2008.
([9]) CdR 303/2004 fin.
([10]) Po široké diskusi s občany a některými zainteresovanými subjekty dospěla zpravodajka k názoru, že termín „γραμματισμός“, který má v řečtině význam anglického výrazu „literacy“ není vhodný, jelikož jasně nevyjadřuje tento pojem ani jeho šíři. Zpravodajka proto navrhuje, aby nebyl v řeckém znění stanoviska použit termín „γραμματισμός“, ale výraz „αγωγή“ (či „παιδεία“), který znamená mediální gramotnost.

26. podporuje dvě zásadní iniciativy uvedené ve sdělení Komise, kterými jsou: a) návrh doporučení Evropského parlamentu a Rady o tvůrčím obsahu online, b) vytvoření platformy pro diskusi a spolupráci zúčastněných stran, nazvané „platforma pro obsah online“, jejímž účelem je podnítit dialog na toto téma; dále žádá, aby bylo zaručeno zastoupení místní a regionální úrovně;

Tvůrčí obsah online a kulturní rozmanitost

27. kriticky se vyjadřuje k opomenutí Komise, která nezohlednila kulturní a sociální důsledky nově vznikajícího sektoru, který představuje tvůrčí obsah online, a nenavrhla opatření, jež by byla nutná pro podporu kulturní rozmanitosti a zaručení přístupu všech osob k přínosům informačních a komunikačních technologií. Jak již Výbor uvedl ve svém stanovisku na téma „i-2010“ ([11]), zastává názor, že politiky týkající se nových digitálních služeb a sdělovacích prostředků i tvůrčího obsahu nesmí být koncipovány pouze na základě ekonomických kritérií, ale musí též zohledňovat kulturní a sociální kritéria. Proto inovační tvůrčí obsahy musí podpořit sociální soudržnost a začlenění, zejména jistých skupin, kterým hrozí vyloučení (ženy, mládež, postižené osoby);

28. konstatuje, že co se týče politiky a právních předpisů o tvůrčím obsahu online, je třeba dosáhnout rovnováhy mezi významem obsahu jakožto kulturního statku a jeho významem jakožto ekonomického statku. Zvýšení vzájemné provázanosti mezi odvětvím kultury, audiovizuálních prostředků a informačních a komunikačních technologií způsobuje, že je nezbytné vypracovat ucelenou politiku týkající se průmyslu, tvůrčích podniků a obsahu online;

29. žádá Komisi, aby zahrnula ochranu kulturní rozmanitosti do rámce obsahu online a za tímto účelem posoudila následující:

a) rozšíření oblasti působnosti návrhu doporučení Evropského parlamentu a Rady o tvůrčím obsahu online a „platformy pro tvůrčí obsah“ tak, aby byla zahrnuta kulturní rozmanitost;

b) způsob, jakým EU hodlá v této souvislosti uplatňovat Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů. Ve svém stanovisku na téma „Evropský program pro kulturu v globalizovaném světě“ Výbor vyzval Evropskou komisi, aby přijala opatření pro provádění této celosvětové úmluvy, které by se zakládalo na zásadě subsidiarity; ([12])

c) způsob, jakým EU uplatňuje doložku o kulturní slučitelnosti (článek 151, Smlouva o ES) v této politické oblasti;

d) výměnu informací mezi členskými státy a výměnu osvědčených postupů v této oblasti;

30. klade si za cíl zaručit kulturní rozmanitost a identitu v pluralitní evropské společnosti a v budoucím digitálním prostředí, a připomíná to, co již dříve požadoval ([13]):

a) zaručit, že obsah a služby jsou dostupné ve všech jazycích vzhledem k tomu, že v tvůrčím obsahu online se stále více používá jediný jazyk;

b) podpořit digitalizaci, dabování, titulkování a vypracování vícejazyčných znění evropských audiovizuálních děl;

c) zaručit, že poskytovatelé nelineárních mediálních služeb podporují vytváření děl evropských tvůrců a nezávislých evropských výrobních struktur, stejně jako přístup k těmto dílům;

d) „pozitivní diskriminaci“ týkající se opatření pro podporu Společenství zaměřenou na země s malou kapacitou audiovizuální produkce a/nebo s omezeným geografickým a lingvistickým rozsahem;

e) zohlednění potřeb uživatelů v různých jazykových regionech při vytváření digitálních knihoven, jejichž digitální údaje by měly být dostupné i za hranicemi státu bez ohledu na práva užívání;

Specifické činnosti

31. sdílí obavy Komise ohledně osiřelých děl a toho, že řada umělců nadále váhá povolit šíření děl na internetu, jelikož se obávají ztráty kontroly nad nimi kvůli nedovoleným kopiím. To představuje překážku pro vznik nových trhů s evropskými tvůrčími díly a pro kulturní rozmanitost v digitálním prostředí. Výbor proto vyzývá členské státy a místní a regionální samosprávy, aby usnadnily dialog mezi příslušnými stranami, přičemž cílem je nalézt vhodná řešení ohledně podmínek dohody mezi vlastníky práv a těmi, kteří šíří díla na internetu, ale též posílit jejich angažovanost, co se týče provádění Evropské charty „Film online“ 2006 (European Film Online Charter);

32. konstatuje, že existuje rozpor mezi tím, že poskytovatelé služeb pro obsah online mohou kontaktovat diváky či posluchače na celém světě, zatímco duševní práva tradičně souvisejí s omezeným geografickým pokrytím; dále konstatuje, že existuje rozpor mezi politicko-kulturním cílem, jímž je nárůst obchodování s evropským tvůrčím obsahem online a jeho šířením, a tím, že mnoho vlastníků práv se snaží získat povolení pouze v omezeném počtu členských států, kde pro ně toto povolení představuje ekonomickou výhodu;

33. při této příležitosti vyjadřuje uspokojení ohledně záměru Komise více objasnit svou volbu týkající se zlepšení stávajících mechanismů, včetně licencí k tvůrčímu obsahu pro více teritorií, a to před tím, než posoudí toto komplexní téma, jímž se bude zabývat ohlášený návrh doporučení;

([11]) CdR 252/2005 fin.
([12]) CdR 172/2007 fin.
([13]) CdR 106/2006 fin, CdR 33/2006 fin, CdR 252/2005 fin, CdR 303/2004 fin, CdR 67/2004 fin.

34. jak již uvedl ve svém předchozím stanovisku ([14]), bere na vědomí přispění Komise k vytvoření rámce pro správu digitálních práv a to, že zainteresované strany se vyzývají ke společným diskusím, při nichž budou vlastníci digitálních práv vybízeni, aby se dohodli na úrovni interoperability;

35. je toho názoru, že pokud se na značnou část staršího evropského kulturního dědictví nevztahují práva duševního vlastnictví a je tedy dostupná na internetu, reforma právních předpisů o právech duševního vlastnictví týkajících se novějšího kulturního dědictví představuje zvláštní význam ([15]);

36. podporuje záměr Komise zahájit postupy spolupráce (kodexy chování) mezi poskytovateli přístupu a služeb, tvůrci obsahů, vlastníky práv a zejména spotřebiteli, aby byla zaručena opatření ve prospěch spotřebitelů, přičemž cílem je náležitá ochrana duševních děl, respektování práv tvůrců a boj proti pirátství a nedovoleným kopiím;

37. žádá místní a regionální orgány, aby podpořily oficiální a neformální aktivity v oblasti informování a zvyšování povědomí o významu duševních práv ohledně dostupnosti obsahu online;

38. navrhuje institucionálním orgánům EU, aby v rámci Evropského roku tvořivosti a inovace 2009 naplánovaly akce na místní a regionální úrovni, které by souvisely se znalostmi a porozuměním tématům týkajícím se přístupu k tvůrčímu obsahu online, respektování duševních práv a boje proti pirátství;

39. soudí, že zahájení činnosti evropských institucí zaměřených na posílení a podporu vytváření a šíření tvůrčího obsahu online musí být provázáno s iniciativami ve prospěch mediální gramotnosti.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

([14]) CdR 252/2005 fin.
([15]) CdR 32/2006 fin.

Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů – Práva občanů: podpora základních práv a práv vyplývajících z evropského občanství

(2008/C 325/13)

VÝBOR REGIONŮ

— zdůrazňuje význam Listiny základních práv Evropské unie, jež představuje milník v procesu zaručování základních práv a výchozí bod pro definici a výklad práv, která musí EU dodržovat a podtrhuje osobitost Listiny základních práv, jejímž posláním je být nástrojem dostupným pro všechny jedince;

— zdůrazňuje, že výkon práv souvisejících s občanstvím zahrnuje také závazek dodržovat konkrétní „povinnosti“ vůči územním společenstvím;

— zastává názor, že všechny úrovně správy jsou povinny pomáhat vytvářet „kulturu základních práv“, a to zvyšováním povědomí občanů o jejich právech; zdůrazňuje tedy nutnost vyvíjet společné úsilí na podporu občanských práv, neboť konkrétně ta musí být nedílnou součástí informační a komunikační politiky Evropské komise; domnívá se, že za tímto účelem je třeba určit konkrétní zdroje a činnosti zaměřené na aktivní zapojení místních a regionálních orgánů;

— hodlá stavět na stávající plodné interinstitucionální spolupráci zaměřené na základní práva, potvrzené v září 2008 na semináři v Reggio Emilia, a důkladně zváží návrh Komise na organizaci společné každoroční akce, která by vyzdvihla přístup k základním právům zaměřený na občany a také srovnávání na různých úrovních správy;

— zdůrazňuje požadavek na účast zástupce místních a regionálních orgánů ve správní radě Agentury Evropské unie pro základní práva;

— žádá Komisi, aby soustavně vyzývala předsedu Výboru regionů k účasti na práci ve skupině komisařů pro základní práva, nediskriminaci a rovné příležitosti, která udává politické směry a dohlíží na soudržnost příslušných iniciativ.

Zpravodajka: paní Sonia MASINI (IT/SES), nejvyšší představitelka provincie Reggio Emilia

Odkaz

Zpráva Komise – Pátá zpráva o občanství Unie

(1. května 2004–30. června 2007)

KOM(2008) 85 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. připomíná, že ve Smlouvě o Evropské unii je zakotveno, že Unie je založena na zásadách svobody, demokracie a právního státu a na dodržování lidských práv a základních svobod, které jsou společné členským státům a zaručené evropskou Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou dne 4. listopadu 1950 v Římě;

2. zdůrazňuje význam, který do dnešní doby nabyla pro viditelné potvrzení důležitosti a dosahu chráněných práv Listina základních práv Evropské unie, kterou Parlament, Rada a Komise vyhlásily 7. prosince 2000 v Nice; ačkoliv tato listina doposud neměla právní závaznost, představuje milník v procesu zaručování základních práv a výchozí bod pro definici a výklad práv, která musí EU dodržovat;

3. vyzdvihuje mimořádný význam listiny mezi nástroji týkajícími se lidských práv, neboť sjednocuje v jednom dokumentu jak všeobecná lidská práva (čili občanská a politická práva), která vycházejí z historického vývoje práva občanů na svobodu a integritu v Evropě, tak i ekonomická a sociální práva a je plodem evropských zkušeností s uskutečňováním „sociálně tržního ekonomiky“ a některých velmi moderních předpisů (jako jsou práva starších osob a osob se zdravotním postižením), které jsou součástí evropského sociálního modelu;

4. zdůrazňuje osobitost Listiny základních práv, jejímž posláním je být nástrojem dostupným pro všechny jedince;

5. je proto potěšen, že vstupem Lisabonské smlouvy v platnost by Listina základních práv v pozměněném znění přijatém dne 12. prosince 2007 v Lisabonu získala právní závaznost, a zejména zdůrazňuje, že by měla „stejnou právní hodnotu jako smlouvy“, které – jak vyjasnil Evropský soudní dvůr – představují „ústavní smlouvu“ o uspořádání EU;

6. konstatuje, že přestože práva související s občanstvím představují významný výdobytek, při jejich provádění přetrvávají obtíže (jak uvedla Komise v Páté zprávě o občanství Unie); konkrétně mají široké vrstvy obyvatelstva pocit, že jsou jim instituce EU vzdálené, a proti tomu je třeba bojovat a tento pocit překonat; zdůrazňuje, že za tímto účelem by regiony a místní orgány mohly hrát důležitou roli pomyslného mostu mezi institucemi a občany;

7. vzhledem k závaznosti, kterou Listina základních práv získá, zdůrazňuje nutnost začít ji znovu propagovat; proto je vhodné vyvinout úsilí a věnovat se, především ve vzdělávání, „evropské občanské výchově“; v této souvislosti zdůrazňuje úlohu regionů a místních orgánů, a to i z hlediska šíření informací a výměny zkušeností a nápadů, jaké projekty uskutečnit;

8. konstatuje, že Unie jednak zaručuje „všeobecná“ práva komukoliv (evropským občanům, občanům třetích zemí či osobám bez státní příslušnosti), kdo spadá její jurisdikce, a jednak přiznává specifická práva „občanům Unie“, kteří k ní mají zvláštní pojítko příslušnosti;

9. připomíná, že všeobecná základní práva a práva občanů Unie musí být uznávána a dodržována nejen institucemi a orgány Unie, včetně Výboru regionů, ale také státními, regionálními a místními orgány;

10. připomíná zásadu stvrzenou v preambuli Listiny základních práv, podle níž společné hodnoty Unie musí být rozvíjeny při současném respektování rozmanitosti kultur a tradic národů Evropy, národní identity členských států a uspořádání jejich veřejné moci na státní, regionální a místní úrovni, a je potěšen takto výslovným odkazem na regionální a místní samosprávu a na demokracii blízkou občanům;

11. zdůrazňuje, že v souladu se zakládající smlouvou zahrnuje občanství Unie nejen práva, ale také povinnosti;

12. zejména zdůrazňuje povinnost občanů Unie dodržovat zákony Unie, státu, v němž pobývají, a respektovat kulturu jiných;

13. upozorňuje, že mnohá z práv stvrzených v listině se týkají pravomocí, které byly v některých evropských zemích z velké části přeneseny na místní a regionální orgány (např. v oblasti vzdělávání, ochrany zdraví a životního prostředí, sociální politiky, politiky bydlení, místní policie, dopravy), anebo se týkají otázek, které mají všeobecný význam pro všechny veřejné orgány (řádná správa, transparentnost a přístup k dokumentům, práva dětí, starších osob a osob se zdravotním postižením);

14. zdůrazňuje tedy nutnost zajistit ochranu základních práv na více úrovních, a je potěšen odkazem na tuto zásadu ve zprávě Evropského parlamentu o situaci základních práv v Evropské unii (zpravodaj: pan Catania);

15. zejména vyzdvihuje, že je to především na regionální a místní úrovni, kde se občané setkávají s veřejnou správou a využívají administrativních struktur a služeb;

16. konstatuje, že podpora lidských a občanských práv vyžaduje aktivní politiky: právo je „vykonáváno" pouze za objektivních podmínek, které to umožňují;

17. v této souvislosti upozorňuje na to, že by Unie ve svých politikách zaměřených na zajištění větší hospodářské, sociální a územní soudržnosti měla pokračovat, a je potěšen, že v Lisabonské smlouvě je „územní soudržnost" uvedena mezi cíli Evropské unie;

18. s uspokojením konstatuje, že jako příloha Lisabonské smlouvy byl přijat Protokol o službách obecného zájmu, v němž se zdůrazňuje, že pro občany je důležité, aby byly organizovány účinné služby obecného zájmu dostupné všem a co nejlépe odpovídající potřebám uživatelů, a že místní a regionální orgány mají zásadní úlohu a široké rozhodovací pravomoci při poskytování, pořizování a organizování těchto služeb;

19. připomíná, že Unie v souladu s Listinou základních práv respektuje kulturní, náboženskou a jazykovou rozmanitost, a je potěšen, že v Lisabonské smlouvě je respektování kulturního a jazykového bohatství uvedeno mezi cíli Evropské unie, samozřejmě v rámci stanovených demokratických pravidel;

20. zdůrazňuje, že nevládní organizace – přirození partneři místních a regionálních orgánů – mají prvořadou úlohu při výkonu práv jednotlivců;

21. upozorňuje, že místní a regionální orgány, které jsou blízké občanům a jejich potřebám a názorům, mají nejpřímější a nejreálnější představu o skutečném výkonu práv stvrzených Unií, a proto vyzdvihuje úlohu, kterou může převzít VR při monitorování konkrétních podmínek výkonu těchto práv, a doufá, že Komise a Evropský parlament využijí těchto možností VR při vydávání aktů, v nichž budou tyto fenomény interpretovat tak, jak je líčí místní a regionální orgány;

22. žádá Komisi, aby soustavně vyzývala předsedu Výboru regionů k účasti na práci ve skupině komisařů pro základní práva, nediskriminaci a rovné příležitosti, která udává politické směry a dohlíží na soudržnost příslušných iniciativ;

23. bere na vědomí, že bylo přijato rozhodnutí 2007/252/ES, kterým se na období 2007–2013 zavádí zvláštní program „Základní práva a občanství", a vyzývá Komisi, aby ho začlenila do přezkumu programu na období 2014–2020;

Všeobecná lidská práva

24. znovu potvrzuje prioritu, kterou má v činnosti Unie zásada dodržování základních lidských práv, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, z Všeobecné deklarace lidských práv přijaté Valným shromážděním OSN, z evropské úmluvy o lidských právech a z dalších úmluv přijatých na mezinárodní úrovni (především v rámci OSN) a ratifikovaných členskými státy Unie;

25. podotýká, že evropský model ochrany základních práv, tak jak konkrétně vyplývá z listiny, se řadí mezi ty nejvyspělejší, neboť zahrnuje občanská a politická práva i práva ekonomická, sociální a kulturní a spočívá na vlastním uspořádání a hodnotovém systému, který v rámci všeobecných práv uznává rozmanitost, dialektiku mezi různými kulturami, náboženstvími či vírami v rámci pravidel stanovených evropskými demokratickými systémy;

26. upozorňuje na možné konflikty, které mohou vyplynout z dodržování práva jednotlivce na ochranu soukromí a ze zaručení dalších základních práv, jako je právo na bezpečnost, a vyzývá k prohloubení této tematiky, přičemž je třeba zohlednit i zkušenosti místních a regionálních orgánů a jejich klíčovou úlohu při ochraně jim dostupných údajů o svých občanech;

27. zdůrazňuje, že Unie musí podporovat demokracii a lidská práva i ve třetích zemích, a připomíná v tomto ohledu výroky stanoviska k dokumentu o strategii na období 2007–2010 pojednávajícího o Evropském nástroji pro demokracii a lidská práva (EIDHR), zpravodajka: paní Utunen;

28. stvrzuje potřebu dodržovat základní práva a právní stát v rámci politik zaměřených na vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva a zároveň připomíná, že takováto opatření Unie musí občanům zajistit „vysokou úroveň bezpečnosti";

29. je potěšen, že v Lisabonské smlouvě byla zrušena pilířová struktura Unie a z ní vyplývající podřízenost činnosti v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva obecným pravidlům pro politiky Unie, zejména pokud jde o výkon soudního přezkumu Evropským soudním dvorem;

30. vítá novinky zahrnuté do Lisabonské smlouvy týkající se jednak posílení úlohy Evropského parlamentu při vypracování, provádění a hodnocení politik souvisejících s prostorem svobody, bezpečnosti a práva, a jednak schválení účasti národních parlamentů na hodnocení výsledků, jichž bylo v této oblasti dosaženo;

31. hodlá stavět na stávající plodné interinstitucionální spolupráci zaměřené na základní práva, potvrzené v září 2008 na semináři v Reggio Emilia, a důkladně zváží návrh Komise na organizaci společné každoroční akce, která by vyzdvihla přístup k základním právům zaměřený na občany a také srovnávání na různých úrovních správy;

32. je potěšen zřízením Agentury Evropské unie pro základní práva a zahájením příslušných aktivit;

33. potvrzuje jak svoji vůli, tak vůli místních a regionálních orgánů účastnit se práce Agentury pro základní práva a vypracování příslušných víceletých plánů a vyjadřuje uspokojení nad již probíhající spoluprací;

34. zdůrazňuje požadavek na účast zástupce místních a regionálních orgánů ve správní radě této agentury;

35. nabízí agentuře svoji spolupráci jak na shromažďování a sdělování příkladů osvědčených postupů a mimořádně významných zkušeností získaných při ochraně a podpoře základních práv na místní a regionální úrovni, tak i na předávání důležitých informací shromážděných na místní a regionální úrovni;

36. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají nejlepší předpoklady k převzetí aktivní role při prosazování práv dětí a k přispění v oblasti monitorování skutečných podmínek využívání těchto práv;

37. připomíná, že již zdůrazňoval ústřední úlohu místních a regionálních orgánů v uplatňování základních práv žen a zásady rovných příležitostí pro všechny;

38. především s ohledem na migrující ženy zdůrazňuje, že integrace znamená sdílení a respektování povinností a základních práv člověka, které tvoří evropské právní dědictví, a připomíná důležitost politik přijímání při respektování kulturní rozmanitosti, která je výsledkem svobodné volby občanů (CdR 396/2006);

39. zdůrazňuje, že média mají důležitou roli při šíření zpráv o porušování lidských a občanských práv, jakož i při šíření osvědčených postupů a mimořádně významných zkušeností z oblasti ochrany lidských a občanských práv;

Práva plynoucí z občanství Unie

40. připomíná, že v souladu s tím, co potvrdil Evropský soudní dvůr, je dnes občanství Unie základním statutem jednotlivce, politického subjektu procesu evropské integrace;

41. je proto potěšen, že Lisabonská smlouva začlenila obecná ustanovení o občanství Unie do nové Smlouvy o Evropské unii, konkrétně do hlavy obsahující ustanovení o demokratických zásadách, v níž se stvrzuje zásada, podle níž musí být rozhodnutí přijímána co neotevřeněji a co nejblíže občanům (demokracie blízká občanům);

42. nicméně lituje, že nebyla výslovně zmíněna zásadní role, kterou v tomto ohledu hrají místní a regionální orgány;

43. znovu potvrzuje, že mezi právy přiznávanými evropským občanstvím má zvláštní postavení právo svobodně se pohybovat a pobývat, a to i s ohledem na lepší vzájemné poznávání mezi národy Unie;

44. poukazuje na pokrok dosažený při uplatňování těchto svobod díky přijetí a vstupu v platnost směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států;

45. vyzývá členské státy ke spolupráci, aby byla zajištěna potřeba bezpečnosti občanů a stíhání trestných činů;

46. ve světle zkušeností s používáním směrnice 2004/38 důrazně připomíná základní odpovědnosti, které místní a regionální orgány přijaly v souvislosti s řízením problémů spojených s pohybem a zejména s pobytem evropských občanů, a to nejen co se týče administrativních formalit a postupů týkajících se pobytu, ale především politik přijímání;

47. proto vyjadřuje politování nad tím, že se Pátá zpráva o občanství Unie nezmiňuje o konkrétní odpovědnosti místních a regionálních orgánů v oblasti přijímání;

48. připomíná, že v souladu se směrnicí 2004/38 trvá právo občana Unie, který není zaměstnanou osobou nebo osobu samostatně výdělečně činnou, pobývat na území jiného členského státu, než jehož je státním příslušníkem, dokud nepředstavuje problém nebo neúnosnou zátěž pro systém sociální pomoci hostitelské země, a jestliže překročí dobu tří měsíců, je podmíněno skutečností, aby tento občan měl pro sebe i pro své rodinné příslušníky k dispozici dostatek ekonomických prostředků včetně zdravotního pojištění, které pokryje veškerá rizika v hostitelské zemi;

49. bere na vědomí výklad těchto podmínek Evropským soudním dvorem a vyzdvihuje dopad, který tato interpretace bude mít na odpovědnost místních a regionálních orgánů, a finanční zátěž, která s ním může souviset;

50. zmiňuje právo a povinnost vnitrostátních orgánů podnikat kroky proti zneužívání práv přiznaných směrnicí nebo proti podvodům, jako například v případech fiktivních manželství či svazků nebo jednání v rozporu se zákonem;

51. vítá iniciativy Komise zaměřené na podporu znalosti nových právních předpisů stanovených směrnicí 2004/38, jako je uveřejnění Příručky, jak vytěžit maximum ze směrnice 2004/38/ES (Guide on how to get the best out of Directive 2004/38/EC), a vyzývá Komisi, aby i ona sama využila zvláštního výsadního postavení místních a regionálních orgánů jakožto hlavních šiřitelů těchto informací;

52. zdůrazňuje, že výkon práv souvisejících s občanstvím zahrnuje také závazek dodržovat konkrétní „povinnosti" vůči územním společenstvím;

53. zdůrazňuje důležitost práva občanů Unie volit a být volen v místních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu ve státě, v němž mají bydliště;

54. v tomto ohledu především vyzdvihuje, že místní politické instituce jsou tak ztělesněním „evropského" voličstva, a tím i prvními opravdovými evropskými vládními orgány;

55. je potěšen zvýšením účasti ve volbách do Evropského parlamentu u občanů, kteří žijí v jiném členském státě, než je jejich stát původu, avšak bere se znepokojením na vědomí postupný celkový pokles účasti ve volbách do Evropského parlamentu;

56. zdůrazňuje tedy svoji výzvu k posílení informační a vzdělávací činnosti vykonávané v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu s plným využitím přínosu místních a regionálních orgánů;

57. stvrzuje svůj zájem o rozvoj evropských politických stran (CdR 280/2004) a zdůrazňuje ústřední úlohu, kterou by ve fungování těchto stran a při vypracování příslušných strategií měli mít zástupci zvolení na místní a regionální úrovni, a to i za účelem spojení různých úrovní správy (evropské, národní, regionální a místní);

58. vyjadřuje uspokojení nad tím, že Lisabonská smlouva stanoví právo občanů Unie (bude-li jejich počet vyšší než 1 milion a budou-li příslušníky podstatného počtu členských států) vyzvat Komisi k předložení návrhů právních aktů;

59. vyzdvihuje zásadní význam, který má – i soudě podle praxe – evropský veřejný ochránce práv pro napravení nesprávného úředního postupu institucí a orgánů Společenství;

60. vítá, že občané mají možnost předkládat Evropskému parlamentu petice a zasílat evropskému veřejnému ochránci práv stížnosti v elektronické podobě;

61. připomíná, že občan Unie má na území třetí země, ve které členský stát, jehož je státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou a konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu, a zdůrazňuje důležitost tohoto předpisu i z hlediska zásad, neboť jeho cílem je uznat vnější rozměr občanství Unie;

62. souhlasí s názorem Komise, že acquis je pro oblast diplomatické a konzulární ochrany nedostačující, a je potěšen, že Komise předložila akční plán na období 2007–2009 navrhující mj. rozšíření acquis, a vyzývá Radu a členské státy, aby přijaly příslušná nezbytná opatření i na mezinárodní úrovni;

63. v této souvislosti vyzdvihuje schopnosti a zkušenosti místních a regionálních orgánů v oblastech jako je cestovní ruch, zdravotní politika, pohřby a kremace zesnulých, a vyzývá tedy instituce Unie ke konzultacím VR ohledně vypracování a přijetí příslušných rozhodnutí;

64. vítá, že Lisabonská smlouva uznává mezinárodní subjektivitu Unie, a doufá, že i Unie bude moci podnikat kroky k ochraně občanů na mezinárodní úrovni;

65. bere na vědomí údaje uvedené v Páté zprávě o občanství Unie (1. května 2004 – 30. června 2007), podle nichž by občané Unie chtěli lépe znát svá práva, avšak ve skutečnosti má méně než třetina z nich pocit, že „je o svých právech jakožto občanů Unie dobře informována";

66. zastává názor, že všechny úrovně správy jsou povinny pomáhat vytvářet „kulturu základních práv", a to zvyšováním povědomí občanů o jejich právech; zdůrazňuje tedy nutnost vyvíjet společné úsilí na podporu občanských práv, neboť konkrétně ta musí být nedílnou součástí informační a komunikační politiky Evropské komise;

67. domnívá se, že za tímto účelem je třeba určit konkrétní zdroje a činnosti zaměřené na aktivní zapojení místních a regionálních orgánů.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů – Program pro bezpečnější internet (2009–2013)

(2008/C 325/14)

VÝBOR REGIONŮ

— se domnívá, že dosud provedené akce je třeba přizpůsobit novým potřebám s ohledem na vznikající nové technologie a služby, které vytvářejí nová rizika a stupňují rizika současná;

— doporučuje, aby se alespoň v oblasti „nedovoleného obsahu“ dosáhlo základního konsensu, a to porovnáním trestněprávních norem a zjištěním jejich společného jmenovatele. Opatření by měla podporovat vyhotovení evropské „černé listiny“ nedovolených materiálů a propagovat její široké uplatňování poskytovateli internetových služeb;

— vyzývá k činnostem zaměřeným na zvýšení povědomí konečných uživatelů, které by jasně zahrnuly místní orgány, jež jsou cílovým skupinám nejblíže a mají nejvíce možností šířit důležité informace a uskutečnit konkrétní programy a projekty;

— doporučuje, aby uzly pro zvyšování povědomí uplatňovaly cílené strategie zaměřené na děti, rodiče nebo učitele a zajistily, aby jejich opatření byla kvalitní. Tento program musí také podporovat aktivnější zapojení médií do kampaní na zvyšování povědomí;

— je přesvědčen, že obzvlášť důležitá je co nejužší spolupráce mezi horkými linkami, orgány činnými v trestním řízení a poskytovateli internetových služeb a zapojení dalších subjektů, například vhodných sociálních a nevládních organizací;

— požaduje, aby se v učebních osnovách informatiky a mediální výchovy věnovala patřičná pozornost i bezpečnému on-line prostředí. Akce by se dále měly zaměřit nejen na ochranu dětí, ale rovněž na to, aby aktivně připravily (učením) na bezpečné používání internetu (získávání autonomie).

Zpravodaj: Ján ORAVEC (SK/ELS), primátor města Štúrovo

Odkaz

Návrh rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady o zavedení víceletého programu Společenství pro ochranu dětí využívajících internet a jiné komunikační technologie

KOM(2008) 106 v konečném znění – 2008/0047 COD

I. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

Obecné připomínky k programu

1. souhlasí s názorem, že v období od zahájení akčního plánu pro bezpečnější internet se technologie i související využívání značně změnily. Děti jsou stále více aktivními uživateli on-line technologií a jejich ochrana před škodlivým on-line obsahem, omezování šíření nedovoleného obsahu a výchova k vědomě kritickému zacházení s internetem je pro politiky i zákonodárce, hospodářská odvětví i koncové uživatele, zejména pro rodiče, opatrovníky a pedagogy velkým problémem, jímž je třeba se aktivně a důkladně zabývat;

2. souhlasí s tím, že mezi nejzávažnější rizika pro děti související s on-line technologiemi patří případy, kdy jsou děti poškozeny přímo jako oběti pohlavního zneužívání, které je zdokumentováno prostřednictvím fotografií, filmů nebo zvukových záznamů zveřejňovaných na internetu; kdy jsou děti kontaktovány osobami, které se s nimi spřátelí s cílem je pohlavně zneužít (tzv. grooming) a kdy se děti stávají obětí šikany v on-line prostředí (internetová šikana, nebo tzv. cyberbullying);

3. bere na vědomí zjištění závěrečného hodnocení akčního plánu pro bezpečnější internet;

4. oceňuje programy EU pro bezpečnější internet jako jediné celoevropské iniciativy, které se zabývají otázkami ochrany dítěte v on-line prostředí;

5. sdílí názor, že provedené akce byly účinné, i když je třeba přizpůsobit je novým potřebám s ohledem na vznikající nové technologie a služby, které vytvářejí nová rizika a stupňují rizika současná;

6. vítá, že nový program usnadní spolupráci a výměnu zkušeností a osvědčených postupů na všech úrovních v otázkách týkajících se bezpečnosti dětí on-line, a tak zvýší evropskou přidanou hodnotu;

7. uvědomuje si, že je složité dosáhnout konsensu při definici pojmů „nedovolený obsah“ a „škodlivý obsah“, jejichž míra se v různých zemích a kulturách liší;

8. doporučuje však, aby se alespoň v oblasti nedovoleného obsahu dosáhlo základního konsensu, a to porovnáním trestněprávních norem a zjištěním jejich společného jmenovatele;

9. domnívá se, že navrhované akce přispějí k ochraně dětí využívajících internet a jiné komunikační technologie a reagujíce na nové vývojové trendy omezí distribuci nedovoleného obsahu šířeného on-line, se zvláštním důrazem na on-line prodej materiálů týkajících se pohlavního zneužívání dětí, grooming a šikanu;

10. doufá, že se bude povzbuzovat a podporovat rozvoj a zavádění technických řešení problému nedovoleného obsahu a škodlivého chování on-line a podporovat spolupráce a výměna osvědčených postupů mezi celou řadou zúčastněných stran na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni;

11. doporučuje, aby se za účasti zástupců zainteresovaných subjektů na národní, evropské i mezinárodní úrovni každoročně konaly orientační schůzky, které by umožnily diskusi o aktuálních výzvách a úkolech, výměnu osvědčených postupů a podporu spolupráce;

12. vyjadřuje své zklamání z toho, že se současně se snahou zvýšit povědomí veřejnosti, zejména dětí, rodičů, opatrovníků a pedagogů, o příležitostech a rizicích souvisejících s využíváním on-line technologií a o způsobech, jak být on-line v bezpečí, výslovně nezmiňuje úloha místních a regionálních samospráv, které jsou cílovým skupinám nejblíže a mají nejvíce možností zprostředkovat důležité informace a uskutečnit konkrétní programy a projekty;

13. podporuje vznik a další vytváření znalostní základny, která se využije při řešení stávajících i vznikajících rizik a důsledků využívání internetu;

14. doporučuje koordinovat průzkum v příslušných oblastech uvnitř i mimo EU, s ohledem na rozvoj poznatků o měnících se způsobech, jakými děti využívají on-line technologie, souvisejících rizicích a možných škodlivých důsledcích, které může využívání on-line technologií na děti mít, včetně otázek technických, psychologických a sociálních, a také ukazovat na kladné příklady výchovy ke kritickému zacházení s médii;

15. plně podporuje návaznost na projekt Bezpečnější internet plus a zvýšení jeho kvality;

16. vyzývá instituce Společenství a vlády členských států, aby v rámci svých kompetencí věnovaly patřičnou pozornost řešení této problematiky;

17. věří, že provádění akcí podstatně přispěje ke snížení ohrožení dětí využívajících internet a jiné komunikační technologie.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Příloha I – směr činnosti 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Zřízení veřejných kontaktních míst pro oznamování nedovoleného obsahu nebo škodlivého chování on-line. Činnosti by měly zajistit, aby byla kontaktní místa účinná a pro veřejnost viditelná, udržovala úzký vztah s ostatními akcemi na vnitrostátní úrovni a spolupracovala na evropské úrovni při řešení přeshraničních otázek a výměně osvědčených postupů.	1. Zřízení veřejných kontaktních míst pro oznamování nedovoleného obsahu nebo škodlivého chování on-line. Činnosti by měly zajistit, aby byla kontaktní místa účinná a pro veřejnost viditelná, udržovala úzký vztah s ostatními akcemi na vnitrostátní úrovni a spolupracovala na evropské úrovni při řešení přeshraničních otázek a výměně osvědčených postupů. Je třeba podporovat větší informovanost koncových uživatelů o horkých linkách, využít možnosti, které v oblasti šíření důležitých informací nabízí samospráva.

Odůvodnění

Kontaktní místa a horké linky mohou plnit svoji úlohu jen tehdy, když o jejich existenci ví co nejvíce koncových uživatelů, proto je třeba co nejvíce je propagovat, k čemuž má mimo jiné velké předpoklady samospráva.

Pozměňovací návrh 2

Příloha I – směr činnosti 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Potírání škodlivého chování on-line, zejména groomingu a šikany. Cílem činností bude potírání on-line groomingu, tedy situací, kdy se dospělý spřátelí s dítětem s úmyslem je pohlavně zneužít, a šikany. Akce budou zaměřené na řešení technických, psychologických a sociologických otázek souvisejících s touto problematikou a budou podporovat spolupráci a koordinaci mezi zúčastněnými stranami.	2. Potírání škodlivého chování on-line, zejména groomingu a šikany. Cílem činností bude potírání on-line groomingu, tedy situací, kdy se dospělý spřátelí s dítětem s úmyslem je pohlavně zneužít, a šikany. Akce budou zaměřené na řešení technických, psychologických a sociologických otázek souvisejících s touto problematikou a budou podporovat spolupráci a koordinaci mezi zúčastněnými stranami. Obzvlášť důležitá je jednak co nejužší spolupráce mezi horkými linkami, orgány činnými v trestním řízení a poskytovateli internetových služeb, a jednak zapojení dalších subjektů, například vhodných sociálních a nevládních organizací.

Odůvodnění

Jednou ze základních podmínek úspěšných protiopatření je rychlý a plynulý přesun informací z horkých linek k dalším subjektům v boji proti nedovolenému obsahu a škodlivému chování.

Pozměňovací návrh 3

Příloha I – směr činnosti 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Podpora zavádění technických řešení vhodně zaměřených na nedovolený obsah a škodlivé chování on-line. Činnosti by měly podporovat rozvoj nebo přizpůsobování takových účinných technologických nástrojů vhodných pro řešení problému nedovoleného obsahu a potírání škodlivého chování on-line, které budou moci využívat všechny zúčastněné strany.	3. Podpora a povzbuzení zavádění technických řešení vhodně zaměřených na nedovolený obsah a škodlivé chování on-line. Činnosti by měly podporovat rozvoj nebo přizpůsobování takových účinných technologických nástrojů vhodných pro řešení problému nedovoleného obsahu a potírání škodlivého chování on-line, které budou moci využívat všechny zúčastněné strany. Opatření by také měla podporovat koordinaci při vyhotovení evropské „černé listiny“ nedovolených materiálů a propagovat její široké uplatňování poskytovateli internetových služeb.

Odůvodnění

Nová technická řešení je nutné nejen podněcovat, ale i podporovat. Evropská „černá listina“ může posloužit jako pomoc při prevenci či při reakci na nezákonný obsah.

Pozměňovací návrh 4

Příloha I – směr činnosti 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Podpora zapojení dětí a mládeže do vytváření bezpečnějšího on-line prostředí. Cílem akcí bude zapojení dětí a mládeže ve snaze lépe pochopit jejich názory a zkušenosti související s využíváním on-line technologií a způsoby, jak podporovat bezpečnější on-line prostředí pro děti.	3. Podpora zapojení dětí a mládeže do vytváření bezpečnějšího on-line prostředí. Cílem akcí bude zapojení dětí a mládeže ve snaze lépe pochopit jejich názory a zkušenosti související s využíváním on-line technologií a způsoby, jak podporovat bezpečnější on-line prostředí pro děti. V rámci opatření by se v učebních osnovách informatiky a mediální výchovy měla věnovat patřičná pozornost i bezpečnému on-line prostředí a mělo by se upozorňovat na nebezpečí nedovoleného obsahu a škodlivého chování on-line. Akce by se dále měly zaměřit nejen na ochranu dětí, ale rovněž na to, aby aktivně připravily (učením) na bezpečné používání internetu (získávání autonomie).

Odůvodnění

Při interaktivní výuce dokáže kvalifikovaný pedagog upozornit děti na nebezpečí hrozící při využívání internetu a na druhou stranu mu jejich reakce mohou pomoci pochopit jejich názory a zkušenosti v souvislosti s on-line technologiemi.

Pozměňovací návrh 5

Příloha I – směr činnosti 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4. Získání více informací o vhodných nástrojích pro řešení problému škodlivého obsahu on-line. Cílem činností bude získání více informací o výkonnosti a účinnosti nástrojů pro řešení problému potenciálně škodlivého obsahu on-line a poskytnutí informací, nástrojů a aplikací uživatelům, pro které budou vhodnou podporou při řešení problému škodlivého obsahu napříč různými platformami.	4. Získání více informací o vhodných nástrojích pro řešení problému škodlivého obsahu on-line a informování koncových uživatelů o možnostech v oblasti filtrování škodlivých materiálů. Cílem činností bude získání více informací o výkonnosti a účinnosti nástrojů pro řešení problému potenciálně škodlivého obsahu on-line a poskytnutí informací, nástrojů a aplikací uživatelům, pro které budou vhodnou podporou při řešení problému škodlivého obsahu napříč různými platformami.

Odůvodnění

Informace o vhodných, případně nových nástrojích pro řešení problému škodlivého obsahu on-line jsou důležité nejen pro odbornou veřejnost, ale prakticky pro každého koncového uživatele, aby mohl v rámci svých možností odpovídajícím způsobem a co nejúčinněji reagovat na nová nebezpečí.

Pozměňovací návrh 6

Příloha I – směr činnosti 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Zvyšování povědomí veřejnosti a šíření informací o bezpečnějším využívání on-line technologií. Tyto činnosti budou zvyšovat povědomí veřejnosti poskytováním vhodných informací o možnostech, rizicích a způsobech jejich řešení koordinovaně v celé Evropě. Činnosti podpoří nákladově efektivní způsoby šíření informací ke zvýšení povědomí velkého počtu uživatelů.	1. Zvyšování povědomí veřejnosti a šíření informací o bezpečnějším využívání on-line technologií a podpora aktivnějšího zapojení médií do kampaní na zvyšování povědomí. Tyto činnosti budou zvyšovat povědomí veřejnosti poskytováním vhodných informací o možnostech, rizicích a způsobech jejich řešení koordinovaně v celé Evropě. Činnosti podpoří nákladově efektivní způsoby šíření informací ke zvýšení povědomí velkého počtu uživatelů.

Odůvodnění

Také celostátní i místní média mají svoji nezastupitelnou úlohu při šíření informací o bezpečnějším využívání on-line technologií, a proto je nezbytné podpořit jejich zapojení do procesu a kampaní pro zvyšování povědomí.

Pozměňovací návrh 7

Příloha I – směr činnosti 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Zřízení kontaktních míst, kde mohou rodiče a děti získat odpovědi na otázky o způsobech, jak být on-line v bezpečí. Cílem činností bude umožnit uživatelům rozhodovat se informovaně a zodpovědně, poskytováním poradenství a informací o opatřeních, která je třeba přijmout k zachování on-line bezpečnosti.	2. Zřízení kontaktních míst, kde mohou rodiče a děti získat odpovědi na otázky o způsobech, jak být on-line v bezpečí. Informace o kontaktních místech se musí dozvědět co nejširší veřejnost. Cílem činností bude umožnit uživatelům rozhodovat se informovaně a zodpovědně, poskytováním poradenství a informací o opatřeních, která je třeba přijmout k zachování on-line bezpečnosti.

Odůvodnění

Kontaktní místa mohou svoji funkci plnit pouze tehdy, když o nich ví široká veřejnost, respektive koncoví uživatelé, kteří potom vědí, kde dostanou informace a odpovědi na své otázky.

Pozměňovací návrh 8

Příloha I – směr činnosti 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Podpora zlepšování účinných a nákladově efektivních metod a nástrojů zvyšování povědomí. Cílem činností bude zlepšení příslušných metod a nástrojů zvyšování povědomí k zajištění jejich dlouhodobě vyšší účinnosti a efektivity nákladů.	3. Uzly pro zvyšování povědomí by měly uplatňovat cílené strategie zaměřené na děti, rodiče nebo učitele. ~~Podpora zlepšování účinných a nákladově efektivních metod a nástrojů zvyšování povědomí.~~ Cílem činností ~~bude~~ by mělo být zlepšení příslušných metod a nástrojů zvyšování povědomí k zajištění jejich dlouhodobě vyšší účinnosti a efektivity nákladů, přičemž je třeba zajistit, aby tato opatření byla kvalitní.

Odůvodnění

Uzly pro zvyšování povědomí hrají jednu z nejdůležitějších rolí při zvyšování povědomí veřejnosti, protože informace, které poskytují, se dále buď přímo nebo prostřednictvím různých informačních kanálů dostávají k široké veřejnosti a musí být schopné upozornit na nebezpečí a navrhnout řešení. V této oblasti je nezbytná koordinace a úzká spolupráce s odborníky v oblasti mediální výchovy a mediální gramotnosti.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise – Intenzivní evropská politika sousedství

(2008/C 325/15)

VÝBOR REGIONŮ

— znovu upozorňuje na své přesvědčení, že bezpečného a prosperujícího sousedství lze dosáhnout pouze efektivní spoluprací na místní a regionální úrovni. jsou to právě místní a regionální orgány, kdo je v nejlepší pozici k tomu, aby mohl identifikovat a řešit potřeby občanů a poskytovat vhodné služby;

— zdůrazňuje potřebu zakládat regionální fóra úřadů na nižší než celostátní úrovni i proto, aby to odpovídalo regionálnímu přístupu v rámci EPS (Středomořská dimenze, Severní dimenze, Atlantická dimenze a Černomořská dimenze) a podporovat územní a decentralizovanou spolupráci;

— vítá návrh předložený na schůzce ministrů zahraničí EU dne 26. května 2008, který spočívá v budování užších vazeb s východními sousedy EU, tedy Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzií, Moldavskem a Ukrajinou;

— vítá opětovné zahájení evropsko-středomořského partnerství a zdůrazňuje, jaký význam by mělo, kdyby se tomuto partnerství poskytnul územní rozměr a kdyby se podpořil dialog místních a regionálních orgánů členských států EU a partnerů EPS v jižním Středomoří;

— vítá nový evropský nástroj sousedství a partnerství (ENPI), který byl spuštěn v roce 2007 a především jeho přeshraniční rozměr, který umožňuje spolupráci s regiony sousedícími s EU (z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a ENPI);

— vyzývá Evropskou komisi, aby v rozpočtu EU vytvořila nový tematický fond (navíc k evropským fondům pro integraci) na pomoc místním orgánům v členských státech EU s mimořádně rozsáhlým přílivem migrantů ze třetích zemí s efektivním řešením stávajících problémů, které pro místní služby představuje přistěhovalecká populace;

Zpravodajka: paní Sharon TAYLOR (UK/SES) radní města Stevenage

Odkaz

sdělení Komise Intenzivní evropská politika sousedství

KOM(2007) 774 v konečném znění

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Politický dialog a decentralizační reformy

1. znovu upozorňuje na své přesvědčení, že bezpečného a prosperujícího sousedství lze dosáhnout pouze efektivní spoluprací na místní a regionální úrovni. jsou to právě místní a regionální orgány, kdo je v nejlepší pozici k tomu, aby mohl identifikovat a řešit potřeby občanů a poskytovat vhodné služby;

2. vyzývá země EPS, aby řádným způsobem uskutečňovaly volby a šířily tuto praxi, jakož i přivítaly zahraniční pozorovatele, kteří budou sledovat průběh voleb s cílem zvýšit transparentnost volebního procesu, a tím zvýšit i důvěru občanů v demokratické procesy;

3. vyzývá k šíření osvěty o EPS mezi občany EU i zemí EPS, s co největším zapojením regionálních a místních samospráv prostřednictvím specifických programů nebo akcí;

4. zdůrazňuje potřebu zakládat regionální fóra úřadů na nižší než celostátní úrovni i proto, aby to odpovídalo regionálnímu přístupu v rámci EPS (Středomořská dimenze, Severní dimenze, Atlantická dimenze a Černomořská dimenze) a podporovat územní a decentralizovanou spolupráci prostřednictvím podpory programů partnerství a rozvoje pomocí integrovaných opatření v příslušných regionech. Na práci každého z těchto fór by se měli podílet zástupci VR;

5. vítá společný návrh Švédska a Polska na vytvoření „Východního partnerství" předložený Evropské radě;

6. přeje si, aby se spolu s EK podílel na procesu přípravy a vyhodnocování programů evropského nástroje sousedství a partnerství (ENPI) a lépe podpořila začlenění otázek týkajících se územního rozměru do jeho operačního rámce;

7. vyzývá Evropskou komisi k podpoře dalších programů na rozvoj a podporu svobodných a profesionálních sdělovacích prostředků v zemích EPS;

8. vyzývá Evropskou komisi k většímu důrazu na místní hospodářský rozvoj v akčních plánech jednotlivých zemí a k poskytnutí příslušných prostředků prostřednictvím ENPI;

9. zdůrazňuje, že monitorovací výbory programů přeshraniční spolupráce jsou významným mechanismem konzultací na řešení obtíží, jež mohou vzniknout v souvislosti s provozními postupy včetně správy finančních prostředků;

10. vyzývá vlády partnerských zemí k úsilí o zvýšení transparentnosti a odpovědnosti a k vytvoření dostatečné správní kapacity a vyzývá Evropskou komisi k tomu, aby důsledně kontrolovala celkovou míru korupce a opatření pro prevenci korupce v těch partnerských zemích, kde je nadále překážkou rozvoje demokracie, transparentnosti a odpovědnosti, a aby při podporování zohledňovala, do jaké míry je dosahováno v těchto oblastech pokroku;

11. vyzývá vlády Izraele, Gruzie, Tuniska a Ukrajiny, aby ratifikovaly Úmluvu OSN proti korupci, a přidaly se tak ke zbylým státům EPS, které tak již učinily;

12. vítá otevření kanceláře Evropské komise v běloruském Minsku a doufá, že tato kancelář bude moci usilovat o posílení občanské společnosti a místní a regionální demokracie a o zvýšení všeobecného povědomí o Evropské unii, jejích institucích a společných hodnotách;

13. vyzývá Evropskou komisi k neprodlenému poskytnutí efektivnější podpory občanské společnosti v Bělorusku, nezávislým a profesionálním sdělovacím prostředkům, ale i politickým stranám, které usilují o demokracii a reformy;

14. připomíná, že jednou z hlavních zásad EPS je trvalá oddělenost od procesu i politiky rozšiřování EU i od otázky členství v EU. Avšak nesmí obsahovat směr případného budoucího vývoje ve vztazích mezi partnerskými zeměmi a EU;

15. vyzývá členské státy EU a Evropskou komisi, aby v nadcházejících nových dohodách nabídla perspektivu členství v EU Ukrajině a Moldavsku, což by vyplývalo z deseti let trvání dohod o partnerství a spolupráci;

16. vítá návrh předložený na schůzce ministrů zahraničí EU dne 26. května 2008, který spočívá v budování užších vazeb s východními sousedy EU, tedy Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzií, Moldavskem a Ukrajinou;

17. uznává úsilí francouzského předsednictví o opětovné zahájení dialogu a mnohostranné spolupráce se zeměmi sousedícími s EU na jihu a východě v oblasti Středomoří, čímž přispívá k posílení barcelonského procesu;

18. vítá pokračující práci na zavádění dohodnutých akčních plánů, neboť představují výtečné nástroje na podporu domácích reforem v jednotlivých zemích, a vyzývá EU k úsilí při přípravě akčních plánů pro všechny zbývající země;

19. vítá přezkum akčních plánů platných od začátku roku 2005 a výzvu k přípravě posílených dohod s Moldavskem a Izraelem;

20. vyzývá Evropskou komisi, aby členy občanské společnosti ze zemí EPS zapojila, kde to bude možné, do procesu kontroly plnění akčních plánů EPS, aby získala přímé a nestranné posouzení určitých aspektů realizace jednotlivých akčních plánů;

21. vyzývá Evropskou komisi, aby zástupce místních a regionálních orgánů členských států zapojila do procesu kontroly přípravy a plnění akčních plánů jednotlivých zemí;

22. doporučuje pečlivě stanovit priority přeshraniční spolupráce na severu, na východě a na jihu s cílem maximalizovat součinnost a efektivněji usilovat o splnění cílů stanovených v akčních plánech všude tam, kde došlo k dohodě;

23. znovu potvrzuje, že pro zajištění trvalé přeshraniční a mezinárodní spolupráce mezi členskými státy EU a sousedícími zeměmi na druhé straně společné hranice je zapotřebí větší technické a politické podpory;

24. vítá nový evropský nástroj sousedství a partnerství (ENPI), který byl spuštěn v roce 2007 a především jeho přeshraniční rozměr, který umožňuje spolupráci s regiony sousedícími s EU (z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a ENPI);

25. vítá zahájení realizace programů přeshraniční spolupráce (CBC) v rámci evropského nástroje sousedství a partnerství a je připraven spolupracovat při kontrole těchto programů. Vyzývá Komisi a zúčastněné strany, aby zajistily dokončení a včasné přijetí všech programů CBC. Zdůrazňuje potřebu zajistit, že všechny prostředky určené pro přeshraniční spolupráci v rámci ESP budou vyčerpány, a to takovým způsobem, že je případně přerozdělí na fungující programy v sousedním regionu;

26. vítá navýšení prostředků pro přeshraniční spolupráci na vnějších hranicích EU pro období 2007–2013. Vyzývá nicméně Evropskou komisi, aby v rámci nové politiky soudržnosti EU dále navýšila prostředky programu INTERREG na období po roce 2013 pro nadnárodní spolupráci mezi místními a regionálními orgány členských států EU a zemí EPS na řešení konkrétních společných problémů regionů, k nimž tyto země patří;

27. vyzývá členské státy a účastnické země k plnému využívání TAIEX a twinningových nástrojů, aby mohly místním a regionálním orgánům zemí EPS poskytovat cílené politické a/nebo právní poradenství v kontextu sbližování právních předpisů s *acquis communautaire*;

28. znovu vyjadřuje svoji podporu rozvíjejícímu se černomořskému euroregionu s cílem propagovat spolupráci na místní a regionální úrovni mezi zeměmi černomořského prostoru a prosazovat místní demokracii, stabilitu, dobrou veřejnou správu a udržitelný rozvoj;

29. vítá existující tematické zdroje financování z EU, např. 7RP a DAPHNE, do kterých se již mohou zapojit země EPS;

30. vyzývá místní a regionální orgány zemí Evropského hospodářského prostoru (Island, Norsko a Lichtenštejnsko), aby využily svých značných zkušeností s budováním demokratických institucí v zemích rozšíření a pomohly místním a regionálním orgánům zemí EPS zvyšovat demokratické kapacity a rozvíjet hospodářství;

31. vyzývá Evropskou komisi a členské státy ke zřízení mechanismu výměny informací o jednotlivých či skupinových snahách o podporu občanské společnosti v zemích EPS, aby se předešlo duplicitě a zvýšila se součinnost mezi budoucími programy;

32. vítá pokračování programů *Tempus, Erasmus Mundus* a jiných programů akademické spolupráce na období 2007–2010, poněvadž studentům ze zemí EPS poskytují příležitost ke studiu;

33. vyzývá Evropskou komisi k podpoře další spolupráce mezi výzkumnými ústavy a skupinami expertů v zemích EPS a členských státech EU, protože poskytují fórum k diskuzi o otázkách, jež by mohly být pro jejich vlády citlivé;

34. poznamenává, že při zvýšené mobilitě a zvýšeném využívání dopravy se zvýší i produkce CO_2 a dalších skleníkových plynů, a vyzývá země EPS, aby zvážily to, že environmentální politika je pro udržitelný hospodářský rozvoj zcela zásadní. Místní a regionální orgány v zemích EPS také budou hrát důležitou úlohu při rozvoji komunikace a plánování, které bude brát v potaz otázky související se změnou klimatu. Místní a regionální orgány v členských státech EU by měly uvítat dvoustranný dialog o těchto otázkách;

35. vítá opětovné zahájení evropsko-středomořského partnerství a zdůrazňuje, jaký význam by mělo, kdyby se tomuto partnerství poskytnul územní rozměr a kdyby se podpořil dialog místních a regionálních orgánů členských států EU a partnerů EPS v jižním Středomoří. Domnívá se, že by se ENPI jako nástroj, který tento proces podporuje, měl přizpůsobit obnovenému barcelonskému procesu;

36. vyzývá k zakládání fór místních a regionálních orgánů členských států EU a partnerů EPS pro Východní dimenzi;

37. připomíná, že v politickém prohlášení Přeshraniční spolupráce v severních regionech Evropy (CdR 313/2006) byla vyjádřena podpora iniciativě Evropského parlamentu uspořádat parlamentní fórum Severní dimenze, a opakuje návrh, aby byl vytvořen vhodný stálý orgán k diskusi o místním a regionálním významu v politice Severní dimenze;

38. vítá, že Evropská komise přikládá náležitý význam prodloužení důležitých dopravních koridorů do sousedních států EU v rámci EPS. Integrovaná dopravní síť použitelná v budoucnosti má zásadní význam pro rozvoj hospodářské složky EPS;

Mobilita a migrace

39. opakuje, že mobilita a kontakty mezi lidmi posilují schopnost zemí EPS těžit z hospodářské integrace. Rozvoj vzájemného porozumění by byl mimořádně složitý, kdyby občané EPS neměli stále větší možnosti cestovat do EU;

40. vítá možnost dalších výměn mezi členskými státy EU, zeměmi rozšíření a zeměmi EPS – jejich stážistů z místních a regionálních samospráv a vyslaných úředníků;

41. vyzývá členské státy EU, aby pro zvýšení mobility občanů zefektivnily procedury při vydávání víz; Zvláštní pozornost je nutno věnovat studentům, kulturním a akademickým výměnám a zástupcům občanské společnosti; Pokud se sníží náklady v souvislosti s vízy a zjednoduší postupy, dojde ke zvýšení podpory mezilidských kontaktů;

42. vyzývá členské státy EU k zefektivnění konzulárních služeb v zemích EPS a podporuje zřizování společných středisek pro podávání žádostí o schengenská víza v těchto zemích;

43. vítá uzavření dohod o usnadnění vízového režimu a o zpětném přebírání osob s Ukrajinou a Moldavskem. Vyzývá Evropskou komisi, aby zužitkovala zkušenosti se zeměmi, které nedávno přistoupily k EU, a zahájila jednání o podobných dohodách s dalšími zeměmi EPS;

44. zdůrazňuje, že mobilita může existovat pouze v prostředí bezpečnosti; to vyžaduje v rámci nového systému partnerství v oblasti mobility společnou odpovědnost všech zemí za řešení náročných úkolů vyplývajících z migrace. K tomu je také nezbytné zavázat partnerské země k tomu, aby učinily více pro bezpečnost a právo. Nový systém by měl zahrnovat opatření na boj proti nelegální migraci a poskytovat větší prostor pro legální migraci ze zemí EPS do EU;

45. znovu opakuje svoje přesvědčení, že místní a regionální orgány jsou v první linii, pokud jde o řešení otázek způsobených migrací. To se týká nelegální migrace, kde musí místní a regionální orgány řešit příjem migrantů a důsledky nelegálního zaměstnávání. Dále se to týká legální migrace, kde jsou místní a regionální orgány odpovědné za poskytování místních služeb;

46. uznává spolupráci mezi agenturou FRONTEX [1] a místními orgány na prevenci nelegální migrace a vyzývá k další užší spolupráci s místními a regionálními orgány v hraničních členských státech;

47. vyzývá Komisi, aby podpořila a přispěla k vypracování praktických řešení s cílem posílit správu jižních vnějších námořních hranic a umožnit, aby se Společenství, jeho členské státy a místní a regionální orgány mohly ve spolupráci se zeměmi původu lépe vyrovnávat s kritickými situacemi, jako je masový příliv ilegálních přistěhovalců [2];

48. vyzývá Evropskou komisi, aby v rozpočtu EU vytvořila nový tematický fond (navíc k evropským fondům pro integraci) na pomoc místním orgánům v členských státech EU s mimořádně rozsáhlým přílivem migrantů ze třetích zemí s efektivním řešením stávajících problémů, které pro místní služby představuje přistěhovalecká populace;

49. vyzývá Evropskou komisi, aby se zabývala nezbytnými opatřeními, která umožní místním orgánům v zemích původu přistěhovalců, jež nejvíce trpí odlivem kvalifikovaných pracovních sil, aby rozvíjely pracovní příležitosti k přilákání kvalifikovaných a vzdělaných pracovníků a zajistily místní hospodářský a kulturní rozvoj;

50. vyzývá Evropskou komisi, aby v rámci nové politiky soudržnosti EU navýšila prostředky programu INTERREG na období po roce 2013 pro nadnárodní spolupráci mezi místními a regionálními orgány členských států EU a zemí EPS na řešení konkrétních společných problémů regionů, k nimž tyto země patří;

51. vyzývá členské státy EU, aby využívaly nařízení o malém pohraničním styku, které jim umožňuje uzavírat dvoustranné dohody se sousedními třetími zeměmi a zlepšovat přeshraniční kontakty. Členské státy EU by měly usnadnit a urychlit vyřizování žádostí o víza osobám, které v minulosti vyhověly vízovým požadavkům;

Lidská práva a obchod s lidmi

52. poukazuje na značný pokrok ve zlepšování stavu lidských práv a demokracie od zahájení EPS a programu evropsko-středomořského partnerství a vyzývá vlády zemí EPS, aby i nadále braly za svá všeobecná lidská práva a zásady demokracie, neboť představují hlavní hodnoty EU;

53. vyzývá Evropskou komisi k další spolupráci s místními a regionálními orgány a občanskou společností v zemích EPS s cílem zlepšit stav lidských práv, práv menšin a práv žen a dětí. vyzývá vlády zemí EPS, aby se více otevřely příspěvkům občanské společnosti;

54. vítá opatření přijatá všemi zeměmi EPS směřující ke zvýšení účasti žen na politickém, společenském a hospodářském životě a k podpoře stejných práv žen i mužů, ale poznamenává, že diskriminace žen a domácí násilí se zde stále četně vyskytuje; proto vyzývá účastnické země ke zvýšení úsilí na podporu práv žen;

---

[1] FRONTEX (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie) je agenturou Evropské unie na ochranu vnějších hranic.

[2] CdR 64/2007 fin.

55. uznává, že obchod s lidmi mezi některými zeměmi EPS a členskými státy EU je pořád velmi vážným problémem;

56. vyzývá běloruskou vládu k ratifikaci evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a příslušných protokolů a k zahájení konstruktivního dialogu s EU a plné účasti v EPS;

57. znovu opakuje význam sociálního dialogu a vyzývá Jordánsko, Libanon a Maroko k ratifikaci základních úmluv MOP o svobodě sdružování a kolektivním vyjednávání;

58. vyzývá Evropskou komisi k tomu, aby se ve své politice sousedství přednostně zaměřila na ochranu obětí obchodování s lidmi, a to v souladu s dodržováním lidských práv, což je klíčový princip EU;

59. poukazuje na to, že regionální a místní orgány hrají v boji proti obchodu s lidmi důležitou úlohu. Doporučuje proto, aby místní a regionální orgány v souladu s příslušnými národními právními rámci a v úzké spolupráci s ústředními vládami a ostatními členskými státy vypracovaly a zavedly místní a regionální akční plány a strategie proti obchodu s lidmi na jeho prevenci a na ochranu obětí;

60. vyzývá místní a regionální orgány v členských státech EU, aby pomáhaly místním a regionálním orgánům v zemích EPS s vypracováním akčních plánů, v nichž by se mohlo hovořit o zřízení specializovaného úsekového střediska informačních zdrojů či podpůrné jednotky na regionální a/nebo místní úrovni, které by se věnovaly opatřením proti obchodu s lidmi, osvětovým kampaním, odbornému výcviku policistů či profesionálů, kteří přijdou do styku s oběťmi obchodování s lidmi, zvyšování vzdělávacích příležitostí pro ženy a děti atd.;

61. vítá skutečnost, že všechny země EPS podepsaly Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a vyzývá vlády Izraele, Maroka a Jordánska k podpisu a ratifikaci prvního a druhého protokolu o obchodu s lidmi a převaděčství;

62. podporuje závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady dne 1. září týkající se konfliktu v Gruzii a chce rovněž zdůraznit, že místní a regionální orgány mohou hrát klíčovou úlohu při transformaci konfliktů a při obnově v období po jejich ukončení; vyzývá vlády Gruzie, Ruska a úřady v Jižní Osetii, aby urychleně provedly nezbytné kroky umožňující bezpečný a trvalý návrat všech uprchlíků a vnitřně vysídlených osob po válce v Jiřní Osetii;

Regionální konflikty

63. znovu opakuje, že EU má přímý zájem na spolupráci se zeměmi EPS a přispět k řešení tzv. „zmrazených konfliktů“ ([3]), protože mohou ohrozit vlastní bezpečnost Evropy eskalací na regionální úrovni, nezvládnutelnými migračními proudy, přerušením dodávek energie atd.;

64. opakuje, že EPS bude mít potíže využít svého plného potenciálu, pokud nedojde k vyřešení konfliktů, které regionální spolupráci mimořádně ztěžují či znemožňují. Lidé i místní komunity na obou stranách hranic nejvíce trpí neschopností svých ústředních vlád zapojit se do dialogu a konstruktivního řešení konfliktů;

65. vyzývá EU, aby se aktivněji podílela na řešení tzv. „zmrazených konfliktů“, a to podporou různých programů budování důvěry, řízení konfliktů, mezilidských kontaktů, městské diplomacie, ale i budování kapacit organizací občanské společnosti v odtržených oblastech. Při jednání s příslušnými mezinárodními institucemi a zeměmi by EU měla mít otázku konfliktů stále na programu jednání;

66. vyzývá Evropskou komisi k podpoře programů v oblasti správy hranic a opatření na budování důvěry mezi místními komunitami na obou stranách hranice odtržených oblastí. Sbližování politických, hospodářských a právních systémů umožní lepší sociální začlenění a obnovu infrastruktury. Zvláštní význam mají projekty zaměřené na vytváření místních příjmů;

67. vyzývá Evropskou komisi, aby zužitkovala své zkušenosti z nedávného procesu rozšíření EU a z dobrých sousedských vztahů učinila základní podmínku pro plné využívání podpor a potenciálu EPS. Komise by měla země zapojené do „zmrazených konfliktů“ přimět k tomu, aby se znovu a opravdově zasadily o nalezení vzájemně přijatelného a udržitelného řešení.

V Bruselu dne 9. října 2008

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

([3]) Konfliktům v Podněstří, Abcházii, Jižní Osetii, Náhorním Karabachu, na Středním východě a v západní Africe se říká „zmrazené konflikty“.

POZNÁMKA PRO ČTENÁŘE

Orgány se rozhodly, že ve svých textech již nebudou uvádět odkazy na poslední změny a doplňky citovaných aktů.

Pokud není uvedeno jinak, akty, na které se odkazuje v textech zde zveřejněných, se rozumí akty v platném znění.